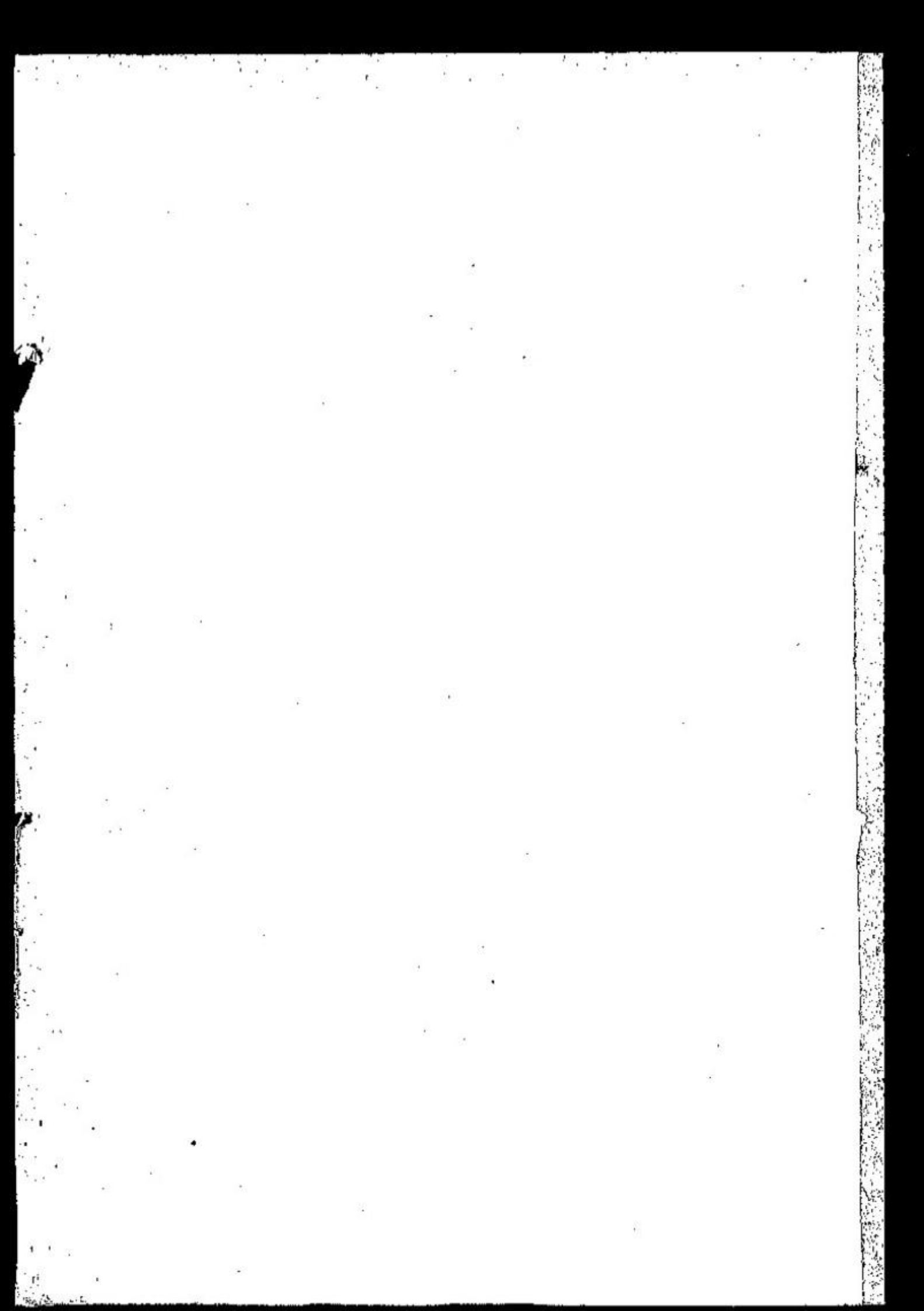
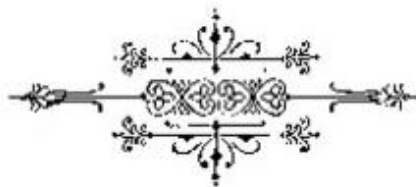

LØGTINGS- TIDINDI

1899

BERETNING
OM
LAGTINGSSAMLINGEN
1899.

THORSHAVN.

TRYKT I FÆRØ ANSTYDENDE BOKTRYKKERI.

1900.

Føroya Landsbókassavn

2000

1974

1974

I agtinget aabnedes den 20de Juli.

Medlemmer.

Amtmand Christian Bærentsen (R.).
Provst Jens Christian Evensen (R.).

* * *

For Norderøernes Præstegæld:
Sysselmand Clement Olsen.
Kongsbonde Simon Just Sørensen.

For Østerø Præstegæld:
Kongsbonde Ole Olsen,
Skolelærer Joen Poulsen,
Købmand Magnus Poulsen,
Købmand Hans Peter Weihe.

For Nordstrøms Præstegæld:
Kongs- og Odelsbonde Ole Jacobsen.
Exam. jur. Søren Emil Müller.

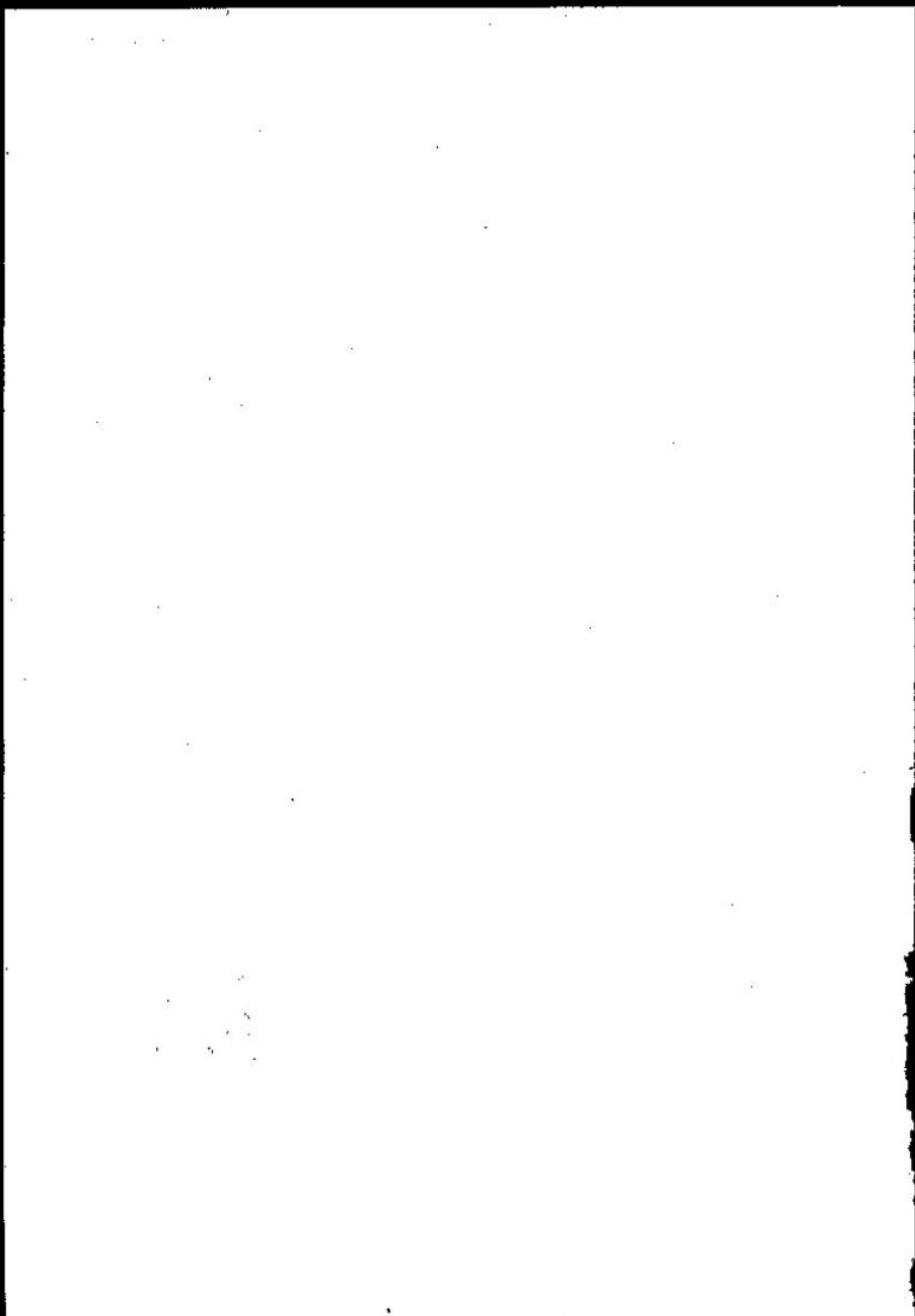
For Sydstrøms Præstegæld:
Købmand Enok Daniel Bærentsen,
Landbrugskonsulent Rasmus Christoffer Effersø,
Apoteker Olaf Finsen,
Kongsbonde Just Jacobsen.

For Vaagø Præstegæld:
Købmand Daniel Niclasen,
Sysselmand Zacharias Nielsen.

For Sandø Præstegæld:
Kongsbonde Johan Michael Hentze,
Tømmermand Johan Hendrik Poulsen.

For Suderø Præstegæld:
Sognepræst Fredrik Petersen,
Odelsbonde Johan Henrik Schrøter (Jespersen).

Til Sekretærer valgtes: J. Poulsen og Finsen.

I. Sagen angaaende Afhændelse af det Staten tilhørende Fæstegods.

Den 31te Juli fremlagdes følgende Andragende fra Lagtingsmand Effersø:

Til
Færøernes Lagting.

Spørgsmaalet om Fæstegodsets Overgang til Selvejendom har i Aarene 1876, 1877, 1879 og 1880 været til Forhandling i Lagtinget, hvor der udarbejdedes to noget afvigende Forslag, hvoraf det ene blev endelig vedtaget i 1880. Dette Forslag har imidlertid ikke nydt videre Fremme, og Sagen er kun et Par Gange senere omtalt i Tinget, nemlig dels under Trøssagens Behandling og dels under Sagen angaaende Nedsættelse af en Kommission i forskellige Landbosager. Ifølge den under 8de September 1887 i sidstnævnte Sag vedtagne Indstilling til Ministeriet anbefaler Tinget at sætte Sagen angaaende Fæstegodsets Overgang til Selvejendom i Bero, indtil den ny Matrikul er traadt i Kraft. Da denne Forudsætning for Sagens Genoptagelse nu er sket Fyldest, og den stedfundne Udvikling af vore økonomiske og sociale Forhold kun gør dens Fremme mere ønskelig end tidligere, skal jeg herved ikke undlade at opfordre Tinget til at tage denne vigtige Sag under fornyet Overvejelse og eventuelt udarbejde et nyt Forslag, der tager tilbørligt Hensyn saavel til Opdyrkningens Fremme som til Landbrugets Udvikling i det hele taget.

Thorshavn, den 28de Juli 1899.

R. C. Effersø.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 3dje August, vedtoges det, efter Forslag af Effersø, at nedsætte et Udvalg i Sagen paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Effersø, Hentze, J. Poulsen, Petersen og Bærentsen.

Den 5te September fremlagdes følgende Flertalsbetænkning med Lovudkast samt Mindretalsbetænkning:

Flertalsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, som af Lagtinget er nedsat til at afgive Betænkning i ovennævnte Sag, har delt sig i et Flertal og et Mindretal (Bærentsen), som har foretrukket at afgive særskilt Betænkning.

Udvalgets Flertal (Effersø, Hentze, Petersen og J. Poulsen) er blevet enigt om at udarbejde og fremlægge vedføjede Udcast til Lov om Fæstegodsets Overgang til Selvejendom og skal derhos tillade sig at fremkomme med følgende Betragtninger:

Det bliver ofte paastaet, at det færøske Landbrug i Udvikling staar et helt Aarhundrede tilbage for Landbruget i det øvrige Kongerige. En saadan Paastand kan indtil nylig have været berettiget i visse Henseender og er det maaske endnu med Hensyn til Jordfællelskab, Mangel paa Vøje, forbedrede Landbrugsredskaber og Kreaturracer, samt med Hensyn til landøkonomiske Kundskaber. Dog har den færøske Landbefolkning utvivlsomt bedre Betingelser for rask Fremgang, end den danske Bondestand havde for 100 Aar siden. Færingerne have i de sidste 40 Aar paa

forskellige Omraader haft Løjlighed til at udøve en selvstændig Virksomhed og navnlig, hvad Fiskeriet angaar, vist beundringsværdig Ihærdighed og Intelligens. Almueoplysningen er i Fremgang, og Befolkningen har i de senere Aar delvis begyndt at komme til økonomisk Selvstændighed. I den øvrige Del af Kongeriget har Lovgivningen for omtrent 30 Aar siden fremtvunget Overgang af Statens Fæstegods til Selvejendom, hvilken Foranstaltning maa erkendes at have haft overvejende gavnlige følger. Skønt der er Sandsynlighed for, at en lignende Foranstaltning for Fæsternes Vedkommende samtidig eller endogsaa 30 Aar senere vilde have været forhastet, antage vi nu, det kan være paa Tiden at tage Tilløb ikke til en tvungen Overgang, som man bestemt maa fraraade, da den vilde fremkalde en altfor stor Omvæltning i vort lille Samfund, men til en frivillig Overgang til Selvejendom, for saa vidt der kan træffes Lovbestemmelser til om muligt at formindske de Ulemper, som Overgangen, naar den foregaar paa kort Tid, kan medføre saavel for de enkelte Personer og Familier, som for Samfundet i sin Helhed. Man har vel haft Øje for, at Love, der ikke fremkomme ifølge en hos Befolkningen tilstedeværende Trang, ere uheldige, og der er, saa vidt Udvalget bekendt, i de sidste Aar ikke fremkommet fra Kongsbønderne noget formeligt Andragende om at faa deres Gaarde til Selvejendom; det er dog bekendt nok, at adskillige af vore Fæstere ønske at blive Selvejere, for saa vidt de kunne opnaa dette paa gunstige Betingelser, men de have, efter at det af Lagtinget i 1880 udarbejdede Forslag er blevet skrinlagt, anset det for frugtlost at gøre Forsøg i den Retning. Hvorledes Bøndernes Anskuelse ere paa dette Punkt, kan muligvis undersøges til næste Lagtingssamling.

Under alle Omstændigheder kan det gøres gældende, at Lagtinget, som Befolkningens Repræsentanter, allerede for over 20 Aar siden har fundet Anledning til at tage Sagen under Overvejelse i 4 forskellige Samlinger.

Ved Lov af 12te April 1892 er tilstræbt at fremme Grundforbedringer paa Fæstegodset ved at opmuntre til Kapitalanvendelse paa Ejendommene; men Hensigten synes kun i ringe Grad at være naaet, og Fæstegodset staar vedblivende langt tilbage i Produktivitet.

Fæsterne, hvis Antal er 298, ere Indehavere af omtrent Halvdelen af Øernes samlede Jordværdi. Skønt de for saa vidt

arbejde under gunstige Betingelser, som de have deres Brug forholdsvis samlede, yde de langt fra saa meget til Samfundets Ophold, som den øvrige Del af Jordegodssets Indehavere. Dog ser man kun lidet til Kapitalopsparing hos Fæsterne, naar undtages de, som selv drive eller ere interesserede i Handel. Grunden hertil maa ikke søges i, at Fæsterne i det hele taget ere uvirksomme eller udelige, men snarere i den Omstændighed, at de arbejde under ugunstige Vilkaar. Det maa derfor være i Samfundets Interesse, at Fæstegodset overgaar til en mere indbringende Brugsform.

Set fra Statens Side kan det vel have sin Betydning, at Overdragelsen sker paa saadanne Vilkaar, at Fæsterne som Selvejere kunne blive nogenlunde vel stillede og derved blive Bærere af en fremtidig Udvikling af vort Landbrug. Tillige bør dog tages Forholdsregler mod, at Salget faar skadelige Bivirkninger for Samfundet, dels ved at foraarsage et abnormt Prisfald paa Odelsjorden, hvorved Pantesikkerheden for de offentlige Kasser kan blive forringet, dels ved at de til Køb af Fæstegodset medgaaende Summer, naar de tages ud af de Kasser eller de Forretninger, hvor de for Tiden ere anbragte, ville foraarsage skæbnesvangre Pengekriser. I sidstnævnte Henseende har man taget Hensyn til, at Pengeomsætningen i Sparekassen og andre offentlige Kasser samt Handelsomsætningen i de senere Aar ere opgaaede til saa betydelige Beløb, at den til Køb af Fæstegodset nødvendige Sum ikke kan antages at ville forstyrre Ligevægten, naar Overgangen sker paa et længere Aaremaal. Efter de Udvalget meddelte Oplysninger er der fra de offentlige Kassers Side taget Hensyn til, at de Priser, som betales for enkelte Gylden Jord, ofte ere abnormt høje. Naar man da tager i Betragtning, at Køb sikkert ikke vil ske samtidig overalt paa Fæstegodset, og at der ifølge vedlagte Forslag vil gaa et Tidsrum af 20 Aar, førend hver enkelt købt Gaard kan udbydes til Salg, er der heller ikke paa det første Punkt Grund til at nære Betænkeligheder.

Som det tidligere under Sagens Behandling er paavist, bør der tages Forholdsregler mod, at Fæstegodset kommer i Hænderne paa Spekulanter, saa at de nuværende forholdsvis velstillede Fæstere synke ned til at blive Opsiddere for inden- eller udenlandske Pengemænd. Dette mener man vil forebygges ved de i Forslaget fremsatte Bestemmelser samt ved den Udvikling, vore Pengeforhold og Samfunds-

forholdene i det hele taget ere naaede til i den sidste Tid.

Af største Vigtighed er det, at Staten ved Afhændelsen iagttager Samfundets Tarv ved Bestemmelser sigtende til Opdyrkningens Fremme. Ogsaa med Hensyn til dette Punkt antager man, at Forslaget vil vise sig tilfredsstillende, da det vistnok sammenlignet med Trøloven vil være en Forbedring.

Erkendende, at det fremlagte Forslag uden Tvivl paa flere Punkter er ufuldkomment, mene vi dog, at Forslaget kan være et brugbart Grundlag til videre Forhandling, hvorfor vi fremsætte det allerede

paa dette Tidspunkt, idet de enkelte Medlemmer af Udvalgets Flertal forbeholde sig at fremkomme med yderligere Forslag under Sagens videre Gang.

I Udvalget for Fæstegodsets Overgang til Selvejendom, Thorshavn den 5te September 1899.

R. C. Effersø. Joen Poulsen.

Ordfører.

Fr. Petersen. J. M. Hentze.

Udkast

III

Lov om Afhændelse af det Staten tilhørende Fæstegods paa Færøerne.

ad § 1.

Som § 1 i de af Lagtinget i 1879 og 1880 behandlede Forslag.

ad § 2.

Væsentlig efter § 2 i Forslag af 1880 og § 3 i Forslag af 1879 med en Tilføjelse overensstemmende med Reglerne i Trøloven af 13de April 1894.

ad § 3.

Til de fleste Fæstegaarde høre Haugestykker, som egne sig til Opdyrkning. Da det kan have Betydning for det almene Vel, at Staten beholder eller endog faar en mere uindskrænket Dispositionsret over disse Arealer, er det formentlig rettest at baandlegge dem saaledes, at den tidligere Fæster mod en passende aarlig Leje vedbliver at disponere over dem som Udmærket, indtil der viser sig Trang til at indhegne deraf til Opdyrkning eller andet indbringende Brug. Man finder det rettest, at Staten kan afhænde af de baandlegte Arealer ogsaa til Fæsteren selv, dels naar

§ 1.

De Staten tilhørende Fæstegaarde, kunne, for saa vidt de ikke besiddes af Embeds- eller Bestillingsmænd som en Del af deres Løn, naar Besidderne fremsætte Begæring derom, overgaa til Selvejendom paa efterfølgende Vilkaar.

§ 2.

De paa Fæstegaardene værende Trøer eller Trøparter samt bebyggede eller ubebyggede Grundstykker, der besiddes af andre end Fæsteren selv, følge ikke i Købet med den øvrige Ejendom; men den første Køber og hans eventuelle Arvefølger skulle for deres Livstid have Ret til at oppebære Lejen, eventuelt Renterne, for de omhandlede Arealer, der for øvrigt vedblivende skulle være undergivne de i Lov 13de April 1894 §§ 1—7 anførte Bestemmelser.

§ 3.

Den Del af Fæstegaardens Udmærket, som egner sig til Opdyrkning, bliver, inden Afhændelsen finder Sted, at afmærke og ansætte i Kofoder og skal derhos boniteres samt ansættes i Værdi til en vis Kvotadel af hele Fæstet. Det saaledes afmærkede Areal forbeholder Staten sig til Afhændelse navnlig efter Bestemmelserne i Lov 13de April 1894; men den tidligere Fæster eller hans Efterfølgere ville, saa længe de besidde det afmærkede Areal eller Dole deraf, have at svare heraf en Leje i Forhold til den Andel, det baandlegte har udgjort af det samlede Fæste. For øvrigt kan Justits-

hans øvrige Indmark er af ringe Størrelse, og dels naar han ved at disponere over en Del dyrkbart Areal bliver i Stand til at benytte den højliggende Udmark paa en mere indbringende Maade. Hertil vil der navnlig være Anledning paa de Steder, hvor der ikke viser sig eller i den nærmeste Fremtid kan ventes synderlig Efterspørgsel paa Jord til Opdyrkning. Slutningen af §'en er i Overensstemmelse med Lov 8de April 1851 § 4. Værdiforringelsen ved eventuelt Forbehold vil med Hensyn til Tørveskær, Jordehval og andre Herligheder formentlig være at beregne i Forhold til Matrikuleringsværdien med særligt Hensyn til den Indflydelse, Tørveskærs eller anden Brugs Udøvelse har paa Markens Benyttelse for Hovedbruget.

ad § 4.

Denne § er i nær Overensstemmelse med Lov 8de April 1851 § 4. Naar et af Kommissionens Medlemmer, navnlig Formanden, beskikkes for samtlige Sysler, vil derved formentlig opnaas fornøden Ensartethed i Fremgangsmaaden og Bedømmelsen, medens Rejseomkostningerne ville blive mindre, naar to af Medlemmerne høre hjemme i det Sysse, hvor Forretningen finder Sted.

Da Salget af samtlige Fæstegaarde under de i Forslaget anførte Betingelser formentlig vil strække sig ud over en meget lang Aarrække, hvorunder Forholdene kunne forandre sig og nye Synspunkter fremkomme, maa det være heldigst, at Kommissionen først kommer til Stede i de enkelte Tilfælde, naar der er indgivet Begæring om Erhvervelse af Fæster til Selveje.

ad § 5.

For saa vidt man erkender, at Selveje er en mere samfundsgavnlig Brugsform end Fæste, vilde der være Anledning for Staten til at realisere Fæstegodset paa Færøerne paa de samme Vilkaar, som for den øvrige Del af Kongeriget er bestemt ved Lov 8de April 1851 § 2 og Lov 19de Januar 1863 (Husegaards Trær) samt Trøloven 13de April 1894; men paa den ene Side maa det erkendes, at Lejen paa det her-værende Fæstegods, i Forhold til hvad der betales paa Odelsgodset og det benelicerede Gods, maa anses for meget billig, og paa den anden Side vil man ikke lade ude af Betragtning, at Statskassen har haft og i den nærmeste Fremtid kan ventes at faa forholdsvis store Udgifter til Fremhjælpning af det færøske Landbrug; derfor maa det anses for rigtigt, at Statskassen ved

ministeriet, efter at Lagtinget er hørt, paa andre Omraader ved Overdragelsen tage saadanne Forbehold, som for det almene Vel paakræves, alt mod et af den i § 4 omhandlede Kommission bestemt Afslag i Købesummen, der staar i Forhold til den Forringelse, Ejendommens Værdi maatte lide ved slige Forbehold.

§ 4.

Den i § 3. 1ste Stykke, omhandlede Afmærkning foretages af en Kommission paa 3 Medlemmer, hvoraf Regeringen beskikker eet, Lagtinget vælger eet for hvert Sysse, medens et Medlem beskikkes af Regeringen til at fungere i samtlige Sysler. Denne Kommission tager Bestemmelse om Afløsning af Gætningsret eller andre Servitutter paa de omhandlede Arealer og foreslaar eventuelt Baandlæggelse af Tørveskær paa Ejendommen m. m., jfr. § 3. sidste Punktum.

Udgifterne i Anledning af ovenomhandlede Kommission beregnes efter Lov 1ste April 1891 § 10, 1ste Stykke, og afholdes af Statskassen.

§ 5.

Købesummen bestemmes til 35 Gange den paa Gaarden hvilende Leje, med Tillæg af mulige Grundforbedringslaan, men med Fradrag af Værdien af, hvad der baandlægges i Henhold til § 3. I Købet følge de paa Ejendommen værende Inventariehuse.

Afhændelsen indvinder et Overskud, som ifølge nærværende Forslag vil udgøre 134.500 Kr. Den Omstændighed, at Fæsterne, naar de købe deres Gaarde, faa større Udgifter i Form af Renter (eller Rentetab paa deres nuværende disponible Kapital), end de havde som Fæstore, vil forvolde, at mange betænke sig paa at købe. Dette vil atter forebygge den Pengekrise, som kunde opstaa, hvis alt Fæstegodset blev solgt paa en Gang.

Da Staten forbeholder sig den Del af Udmarken, som egner sig til Opdyrkning, er det formentlig rettest, at Fæsteren ikke erlægger nogen Betaling for disse Arealer.

De oprindelige Inventarbygninger have været uden nævneværdig Værdi med Vægge af Græstøv og Tag af Drivtømmer og Halm; der bør derfor formentlig ikke erlægges nogen særskilt Betaling for disse Bygninger.

ad § 6.

En Fæster, som ikke kan erlægge Halvdelen af Købesummen kontant, er formentlig ikke værdig til at faa sit Fæste til Selvejendom. I øvrigt er denne § lig med § 5 i Lov 8de April 1851.

ad § 7.

I Lighed med Lov 8de April 1851 og Finansministeriets Bekendtgørelse af 1ste November 1852.

ad § 8.

En altfor vidt dreven Udstykning bør forhindres. Man har ment, at Bevilling til Opdyrkning dog bør kunne erholdes; men det forudsættes, at den under ingen Omstændigheder gaar videre end det Minimum, som forventes fastsat efter det af Lagtinget i Fjor vedtagne Lovforslag angaaende forskellige Landboforhold paa Færøerne.

ad § 9.

Afhændelse, Bortlejning og Pantsettelse af det solgte Fæstegods bør foreløbig være forbudt, for at private Spekulanter ikke skulle løbe af med Fortjenesten og i den Hensigt formaa saadanne Fæstore til at købe, som mangle den økonomiske Selvstændighed, der er Hovedvilkaaret for,

§ 6.

Fæsteren skal være berettiget til at afgøre indtil Halvdelen af Købesummen ved en 4 pCt. rentebærende Forskrivning med 1ste Prioritets Panteret i Jorden, hvilken Forskrivning skal være uopsigelig fra Statskassens Side, saa længe Køberen eller hans eventuelle Enke besidde Ejendommen.

§ 7.

Det skal staa Debitor frit efter i det mindste 4 Ugers forudgaaende Anmeldelse til Landfogden i enhver af de lovbestemte Terminer, dog ikke med mindre Beløb end 25 Kr. ad Gangen, at gøre Afdrag paa sin Gæld.

§ 8.

Udstykning af det solgte Fæstegods maa kun finde Sted med Justitsministeriets Tilladelse, naar Lagtinget finder saadan Udstykning tilraadelig af Hensyn til Arveskifte, til Fremme for Oprettelse af samlede og hensigtsmæssige Brug samt Afhændelse til Opdyrkning eller til Benyttelse for en eller anden særlig Næringsdrift udenfor det almindelige Landbrug. Tilladelse til at afhænde til Bebyggelse skal dog kunne gives af Amtet, hvor der er Trang til Byggegrunde og saadanne ikke paa anden Maade kunne erholdes.

§ 9.

De i denne Lov omhandlede Ejendomme eller Dele deraf maa i de første 20 Aar efter deres Overgang til Selvejendom kun afhændes paa den under § 8 anførte Maade. I det nævnte Tidsrum maa de ikke bortlejes ej heller pantsættes til andre end Staten, Sparekassen

at Selveje kan blive gavnlig saavel for den private som for Samfundet i det hele taget. Det forudsættes, at de i Hensyn til §'en lovlige Panthavere kunne faa Udlæg og fri Dispositionsret.

ad § 10.

Forbud uden tilsvarende Straffebestemmelser vil formentlig være illusorisk, som Erfaring viser med Hensyn til det bestaaende Udstykningsforbud.

ad § 12.

Man har anset det for rimeligt, at et Forslag som nærværende først ophøjes til Lov efter eller samtidig med, at en ny Lov om Udskiftning og Sammenlægning træder i Kraft.

eller andre offentlige Pengeinstitutter samt til Kreditforeninger eller Medarvinger.

§ 10.

Den, som i Modstrid med denne Lovs § 8 tager nogen Del af de heromhandlede Ejendomme i Besiddelse som Ejer eller Lejer eller tager Pant i samme, ifalder en Bøde til Statskassen af 50—1000 Kr. med en Tillægsbøde svarende til Forskellen mellem den af Fæsteren til Statskassen erlagte Betaling og den Værdi, som det ulovlig erhvervede af uvillige Mænd ansættes til at have i Handel og Vandel, hvorhos han ved en efter Domstolens Skøn passende Dagmulkt tvinges til at fravige Besiddelsen af det ulovlig erhvervede.

§ 11.

Sager efter denne Lov behandles som offentlige Politisager.

§ 12.

Nærværende Lov træder i Kraft

Mindretalsbetænkning.

Undertegnede Medlem af det Udvalg, der er nedsat til at afgive Betænkning over det af Landbrugskandidat Effersø fremsatte Forslag om at søge udvirket en Lov, hvorefter det Staten tilhørende Fæstegods paa Færøerne kan gaa over til Selveje, har ikke været i Stand til at tiltræde de øvrige 4 Udvalgsmedlemmers Indstilling, hvorfor jeg her skal fremsætte nogle af de Grunde, der have bevirket denne min Særstilling.

Hvad nu Fæstestandens Interesse angaar, saa besidde jo vore Kongsbønder deres Gaarde for en Leje, der svarer til 7 Kr. for hver 1000 Kr. Matrikuleringsværdi eller — da den nu gængse Pris paa Odelsjord her paa Øerne forholder sig til Matrikuleringsværdien som 3 til 2 — 7 Kr. af hver 1500 Kr.s Jordværdi. Paa Grund af denne begunstigede Stilling hører vor

Kongsbondestand til Øernes mest velhavende Del af Befolkningen, der ofte i pekuniært vanskelige Tider har vist sig i Stand til at hjælpe og støtte privat, paa samme Tid som den har bidraget væsentlig til de Udgifter, som udkræves saavel til Amtskommunen som til Sognekommunerne. Da kun det ene af Fæsterens Børn kan faa Gaarden efter Faderen, har det været almindeligt, at denne, hvis han kunde afse de dertil fornødne Midler, naar Lejlighed dertil gaves, har købt Odelsjord, for at enten et eller flere af hans andre Børn kunde danne sig en Stilling som Jordbruger, for saa vidt de dertil følte Lyst og Anlæg. Dersom nu disse Fæstegaarde, der udgøre henimod Halvdelen af Øernes samlede Jordegods, gik over til Selvejendommen, vilde Forholdet blive omtrent uforandret for den første Køber, naar han fik Gaarden for en saadan Pris, at Renten af Købesummen ikke blev væsentlig højere

end den hidtil erlagte Løje. Men ved Overgang af Gaarden fra Fader til Søn vilde Udgifterne hurtig komme til at stige ved, at det af Børnene, som overtog Gaarden, maatte udløse sine Søskende. Det er Udløsningen af denne Medejendomsret for Gaardbrugerens samtlige Børn, der har bevirket, at de danske Gaardmænd nu sidde for langt højere Afgifter, end de tidligere sade, den Gang de besad Gaardene som Fæstere. Vel maa det paa den anden Side erkendes, at det noget skyldes dette forøgede Tryk, at det danske Landbrug er naaet saa vidt i Udvikling; men fordi det i det øvrige Rige har haft denne Følge, er det ikke givet, at det samme vilde være Tilfældet her paa Færøerne nu eller i den nærmeste Fremtid.

Der er for det første næppe nogen Sammenligning mellem den danske Gaardmandsstands og vor Bondestands baade faglige og aandelige Udvikling, idet vore Jordbrugere kun kende de her brugte Driftsmaader, der ikke ere væsentlig forandrede i Aarhundreder, og den aandelige Udvikling her har været overladt til den Undervisning, som Forældrene selv kunde give deres Børn. Vi have vel nu begyndt at udvikle et Almuuskolevæsen; men dels er det endnu ikke naaet ud i alle Sognene, og dels har det, hvor det er indført, virket saa kort, at det ikke i væsentlig Grad endnu kan have hævet Befolkningens intellektuelle Standpunkt. Over og ved Siden af den danske Gaardmandsklasse staa de danske Herregaardsbesiddere; mange af de Forsøg, som ere gjorte i Danmark med ny og forbedrede Driftsmaader, ere foretagne af disse, f. Eks. i Mejeribrug, og de mindre Jordbrugere behøvede blot at slutte sig sammen i Fælles- eller Andelsmejerier for at producere lige saa fint Smør, som man tidligere fik paa Herregaardene. Her paa Færøerne mangler en saadan Herremandsstand til at gaa i Spidsen og vise Vej, og da Betingelserne for en hurtig Forbedring af vort Landbrug ogsaa paa Grund af vor isolerede Belliggenhed ere langt færre, er der Fare for, at Overgang til Selveje af vore Kongsgaarde vilde medføre helt andre Følger, end denne Reform havde i Kongeriget. Der var Bondestanden en i Aarhundreder undertrykt og forkuet Stand, der skulde frigøres ved at gøre den til Selvejerstand; her er Kongsbondstanden Landets mest velstillede og uafhængige Stand, der absolut vilde komme til at leve under mere trykkende Kaar, end den nu gør, og Fremgangen i Udviklingen her skulde mindre

søges i Frigørelsen, — thi den er for Tiden saa fri som nogen, — men blot i det forøgede Tryk, man lokkede den ind under.

Medens saaledes de gavnlige Følger for selve Bondestanden af Overgangen til Selveje, efter min Mening, vilde blive mere end tvivlsomme, turde de for den øvrige Del af Samfundet blive mere end betænkelige. Medens Kongsbondstanden nu gennemgaaende lægger Penge op og saaledes bidrager ikke lidt til Udviklingen af vort Skibsfiskeri og, ved Indskud i Handler, til delvis Frigørelse for fremmed Kapital til Omsætningen, vilde den som Selvejerstand blive laansøgende, dels til Udløsning af Modarvinger ved Besidderskifte, dels til Dækning af Udgifter til Grundforbedringer. At dette vilde komme til at virke trykkende paa vore Pengesforhold, er indlysende nok. Hvis en dygtig og fremadstræbende Kongsbonde nu vil indføre Grundforbedringer paa sin Gaard, kan han altid saa disse Udgifter dækkede af Statskassen mod billige Renter og lempelige Afbetalingsvilkår; gaar han over til at være Selvejer, saa er Statskassen lukket, og det for ham til Forbedringer nødvendige Laan skal da søges enten hos private eller af vore egne, i Forvejen mere end indskrænkede, offentlige Midler. At dette vil bidrage til at vanskeliggøre Forholdene for alle andre laansøgende, er klart nok.

Naar det under denne Sags Behandling er gjort gældende, at det skulde være i Opdyrkningens Interesse at saa Bønderne til at overtage deres Gaarde som Selveje, idet man ved Overdragelse kunde undtage fra Købet hele den til Opdyrkning tjenlige Jord, saa kan jeg ikke lægge nogen videre Vægt herpaa. Den Uvilje, som mange af vore Bønder tidligere have vist overfor Opdyrkningen af Dele af deres Fæstegaarde ved Etablering af Trø- eller Husmandsbrug, taber sig Aar for Aar, dels fordi det bliver Bønderne klart, at Faa-renes Vintergræsning paa de opdyrkede Trøer giver fuld Erstatning for Afsavnet af Sommergræsningen paa de samme Arealer som Haugejord, dels fordi de lære at indse, at de ved Hjælp af de paa deres Gaarde boende Trøbesiddere kunne faa den Arbejdskraft til Driften af deres Gaarde, som de ikke længer ligesom tidligere kunne faa ved Hjælp af faste Karle, idet de ikke ovne at give saa høj Løn, som Fiskeriet indbringer disse. Paa flere Steder skrider Opdyrkningen ved Etablering af Husmandsbrug jævnt fremad, og for saa vidt den i de allersidste Aar ikke er gaaet saa rask fremad, som man efter de gode

Betingelser, Trøloven hjemler, kunde vente, skyldes dette mindre Modvilje fra Bondestandens Side, end fordi Befolkningen har overset Fordelen ved at have et mindre Jordbrug at støtte sig til, fremfor at holde sig til Fiskeriet alene.

Efterhaanden som Befolkningen tiltager, og naar mindre heldige Fiskeaar skulde komme til at følge efter hinanden, vil Interessen for Opdyrkningen nok stige, og saa vil næppe Bøndernes Modvilje imod den komme til at danne nogen væsentlig eller uovervindelig Hindring, hvor Betingelserne ellers ere til Stede for, at Mænd kunne oparbejde sig en betryggende Stilling ved Hjælp heraf.

Jeg kan saaledes ikke for Tiden, hverken af Hensyn til selve Bondestanden eller det øvrige Samfund, tilraade at søge Selveje indført paa vore Fæstegaarde.

Thorshavn, den 4de September 1899.

E. D. Bærentsen.

Den 6te September paabegyndtes Sagens 2den Behandling. Efter Forhandling om Sagen i dens Almindelighed behandlede Lovudkastet i følgende Afsnit: § 1, § 2, §§ 3—4, § 5, § 6, § 7, § 8, hvorefter Behandlingen fortsattes den 7de September med Forhandling af § 9, § 10, § 11 og § 12. Efter at Sagens videre Behandling var udsat til et følgende Møde, fremlagdes den 8de September følgende af Udvalget stillede

Forslag til Beslutning.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at tilstille Landfogden, Sorenskriveren, Syselmændene, Landbrugskonsulenten og Forstanderskaberne Lovforslaget til Erklæring.

Dette Forslag vedtoges enstemmig med 18 Stemmer.

II. Sagen om Oprettelse af et Skoledistrikt i Bygden Skopen.

Den 29de August fremlagdes Skrivelse fra Skoledirektionen af s. D., hvorved der forelagdes Lagtinget saalydende Andragende fra Forstanderskabet for Sande Præstegælds Kommune:

Sande Kommunalforstanderskab,
Sand, den 25de August 1899.

Til
Færø Amts Skoledirektion.

Efter Samraad med den stedlige Skolekommission tillade vi os herved ærbødigst

at andrage, at Skopen Bygd ogsaa med Hensyn til Skolevæsen maa blive udskilt fra Sand og blive et eget Skoledistrikt. Skopen hører vel ikke til de mest velstillede, men dog til de mest udviklingsdygtige Bygder paa Færøerne. Den vil uden Vanskelighed kunne bære de Udgifter, der ville være forbundne med en egen Skole. Der kan nu ikke være Tale om nogen anden Ordning end den, at oprette et særligt Skoledistrikt, en Ordning, hvortil der netop nu er saa meget mere Grund, som Skopen forhaabentlig med det allerførste bliver en

selvstændig Kommune. Der vil til 1ste Januar 1900 i Sand Skolen Skoledistrikt være c. 120 skolepligtige Børn (deraf c. 15 i Skopen). At det er umuligt for en enkelt Lærer at undervise et saadant Antal Børn i begge Bygderne, har Undervisningens Tilstand i de senere Aar tilstrækkelig godtgjort, idet den, særlig i Skopen, er saa tarvelig, at Forstanderskabet paa ingen Maade kan anse det for forsvarligt at blive ved den hidtidige Ordning.

Endvidere tillade vi os ærbødigst at anmode Skoledirektionen om Medvirkning til, at der af Statskassen ydes det sædvanlige Tilskud til den eventuelle Lærer. Som Kommunens Tilskud til Lærerens Løn mene vi at kunne sætte 300 Løb Tørv af almindelig Størrelse (vurderet til 60 Kr.), 10 almindelig gode Slagtelam (vurderet til 40 Kr.) samt 100 Kr. — alt under Forudsætning af, at Skopen Kommune erhverver sig Hødderhaugen. Men hvis denne Forudsætning brister, eller Skopen Kommune senere, eller de høje Myndigheder nu ikke skulde ønske denne Ordning, da foreslås vi 200 Kr. kontant som Kommunens Tilskud.

Yderligere tillade vi os ærbødigst at ansøge om Skoledirektionens Medvirkning til, at der til Opførelse af en Lærerbolig i Skopen maa blive ydet det sædvanlige Tilskud fra Statskassen.

Ærbødigst

P. F. V.

A. C. Joensen.

Denne Sag blev ved den samme Dag foretagne foreløbige Behandling, efter Forslag af Formanden, henvist til Udvalget for de Kirkekasserne vedrørende Sager.

Den 31te August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 29de d. M. har Skoledirektionen tilstillet Lagtinget et Andragende fra Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune, hvori der anholdes om, at Skopen Bygd med Hensyn til Skolevæsen maa blive adskilt fra Sand Bygd som et særskilt Skoledistrikt, hvorhos der andrages om, at der maa blive gjort de fornødne Skridt til, at der af

Statskassen maatte blive tillagt den eventuelle Lærer i Skopen Skoledistrikt det sædvanlige Tilskud paa 200 Kr., idet Forstanderskabet som Bidrag fra Sognet tilsiger Læreren alternativt 300 Løb Tørv og 10 Stkr. Slagtelam samt 100 Kr. kontant, eller 200 Kr. kontant i aarlig Løn.

I Forbindelse dermed andrages der om Direktionens Medvirkning til, at der af Statskassen maatte blive ydet det sædvanlige Tilskud til Opførelse af en Lærerbolig i Skopen.

Kirkekassendvalget, der har haft denne Sag til Betænkning, skal i Anledning af samme tillade sig at bemærke:

Børneantallet i de forenede Sand og Skopen Skoledistrikter er nu vokset til henimod 120, saaledes at en Lærer umuligt vedblivende kan bestride Undervisningen i begge Skolerne paa en blot nogenlunde tilfredsstillende Maade. Der er derfor ogsaa af vedkommende Forstanderskab gentagende, og sidst i Skrivelse af 25de d. M., gjort Skridt til en Udsondring, saaledes at Sand Bygd kunde erholde en Lærer for sig alene. Og det maa i Virkeligheden ogsaa anses for paatrængende nødvendigt, at en saadan Ordning gennemføres snarest muligt.

En egentlig Adskillelse mellem Bygderne Skopen og Sand med Hensyn til Skolevæsenet, saaledes som af Forstanderskabet andraget, lader sig imidlertid næppe iværksætte, saa længe de omhandlede Bygder høre til samme Sogn. Men der er jo gjort Skridt til Skopens Udsondring som særlig Sogne-Kommune, og naar en saadan Ordning, antagelig i en nær Fremtid, er bleven gennemført, vil en Adskillelse ogsaa paa Skolevæsenets Omraade formentlig blive en nødvendig Følge deraf. Det vil derfor formentlig være det naturligste foreløbig at ordne Sagen paa den Maade, at der beskikkes en Hjælpe lærer i Sand Sogn til at bestride Undervisningen i Skopen, og at der i Overensstemmelse dermed gøres de fornødne Skridt til, at Sognet kan erholde den sædvanlige Bevilling af Statskassen som Hjælp til Lønning af en saadan Hjælpe lærer. Denne Bevilling vilde saa, naar den nye Sogne-Kommune traadte i Virksomhed, gaa over til denne, under Forudsætning af, at Sogne-Kommunen ydede et lignende Tilskud til Lærerbønnen.

I Overensstemmelse med foranstaaende skal man derfor henstille til Tinget, at samme alt i denne Samling indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om det sæd-

vanlige Tilskud paa 200 Kr. af Statskassen som Hjælp til Lønning af en Hjælperlærer i Sand Sogn og eventuelt til Lønning af en Lærer i Skopen Sogne-Kommune.

Hvad angaar de af Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune alternativt tilsagte Bidrag til Lønning af en saadan Lærer, da maa man være af den Formening, at det af Forstanderskabet gjorte Tilbud om eventuelt at ville yde Læreren 200 Kr. kontant i aarlig Løn af Sognet ubetinget bør foretrækkes, idet det maa forudsættes, at den Lærer, der eventuelt vil blive beskikket, vil blive en ugift Lærer eller vel snarere en Lærerinde, og en saadan vil ikke have Brug for Naturalydelse, da hun antagelig ikke kommer til at holde eget Hus, men maa indlogere sig hos en eller anden Familie i Bygden.

At Sognet, og senere Bygden Skopen, ved en Ordning som den foreslaaede skulde paatage sig en Byrde, der vilde overstige dets Evne, kan ikke antages, idet Forstanderskabet i sin foranførte Skrivelse udtrykkelig udtaler, at Bygden uden Vanskelighed vil kunne bære de Byrder, der vilde være forbundne med en egen Skole.

For imidlertid ikke at gøre Byrderne større end højest fornødent, skal man, under Henvisning til, at der formentlig vil blive beskikket en ugift Lærer eller Lærerinde til at bestride Undervisningen i Bygden Skopen, henstille, at der foreløbig ikke gøres noget Skridt i den af Forstanderskabet andragne Retning til at søge Stats-tilskud til Opførelse af en Lærerbolig i Bygden Skopen. Der vil foreløbig næppe blive Brug for en saadan, og Spørgsmaalet om dens Opførelse kan derfor uden Skade udsættes til et senere Tidspunkt.

Som en Følge af foranstaaende skal Udvalget derfor tillade sig at indstille til Lagtinget til Vedtagelse:

1. Det approberes, i Henhold til § 27 b. i Loven af 28de Februar 1872, at der paalignes Sand Sogn 200 Kr. aarlig til Lønning af en Lærer til at bestride Undervisningen i Bygden Skopen, indtil denne Bygd maatte blive udsøndret som særlig Sogne-Kommune. Naar dette indtræder, vil det blive at approbere, at det omhandlede Beløb paalignes Sogne-Kommunen.
2. Tinget indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen maatte ydes Sand Sogn et Bidrag paa 200 Kr.

aarlig til Lønning af en Lærer for Bygden Skopen, paa Betingelse af, at naar denne Bygd maatte blive udsøndret som selvstændig Sogne-Kommune, den omhandlede Bevilling da gaar over til denne, imod at der af Sogne-Kommunen ydes et tilsvarende Bidrag til Lærerlønnen.

I Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende Sager, Thorshavn den 31de August 1899.

J. C. Evensen, Johan H. Poulsen.
Ordfører.

H. P. Weihe.

Den 1ste September foretoges Sagens 2den Behandling. Overgang til 3dje Behandling vedtoges med 15 St. mod 0.

Den 3te September fremlagdes saalydende Ændringsforslag fra Hentze og J. Poulsen:

I Stedet for Udvalgets Indstillingspunkt 1 og 2 sættes:

1. Det approberes i Henhold til § 27 b. i Loven af 28de Februar 1872, at Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune aarlig paaligner 200 Kr. til Lønning af en Lærer til at bestride Undervisningen i Bygden Skopen. Beløbet udredes af Sand Sogn, indtil Skopen maatte blive udsøndret som et særligt Sogn og saaledes i Henhold til nævnte Lovs § 1 vil have at udrede det.
2. Tinget indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen maatte ydes Sand, eventuelt Skopen, Sogn et Bidrag paa 200 Kr. aarlig til Lønning af en Lærer for Bygden Skopen paa Betingelse af, at der af Kommunen ydes et tilsvarende Bidrag til Lærerlønnen.

Samme Dag (5te Septbr.) foretoges Sagens 3dje Behandling.

Ændringsforslaget sættes først under Afstemning ved Navneopraab.

Post 1 med følgende Udfald: Ja

stemte: J. Poulsen, Finsen, J. Jacobsen, Effersø, O. Jacobsen, Nielsen, Nielsén, Hentze, Müller, Sørensen, C. Olsen, Schrøter og Formanden; nej stemte: Provsten og J. H. Poulsen; Bærentsen, M. Poulsen, O. Olsen og Weihe stemte ikke, medens Petersen var fraværende; og var Forslaget saaledes vedtaget med 13 St. mod 2.

Post 2 med følgende Udfald: Ja stemte: J. Poulsen, Finsen, J. Jacobsen, Effersø, O. Jacobsen, Nielsen, Nielsén, Hentze, Müller, Sørensen, C. Olsen, Schrøter og Formanden; nej stemte: Provsten og J. H. Poulsen; M. Poulsen, O. Olsen og Weihe stemte ikke, medens Bærentsen og Petersen vare fraværende, og var Forslaget saaledes vedtaget med 13 St. mod 2.

Herefter betragtedes Udvalgets Forslag Post 1 og 2 som bortfaldet.

Den 8de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Med 13 Stemmer mod 2 — idet de øvrige Medlemmer dels vare fraværende, dels ikke stemte — har Lagtinget i dets indeværende Samling vedtaget at indgaa til det høje Ministerium med Andragende om sammes gunstige Medvirkning til, at der af Statskassen maatte ydes Sand, eventuelt Skopen, Sogn et aarligt Bidrag

paa 200 Kr. til Lønning af en Lærer for Bygden Skopen, paa Betingelse af, at der af Kommunen ydes et lignende Bidrag til Lærerlønningen.

Idet man nu herved tager sig den Frihed at indgaa med det omhandlede Andragende, skal man tillade sig at anbefale samme til det høje Ministeriums videre gunstige Forsorg, hvorhos man ikke skal undlade at bemærke, at naar det foreliggende Andragende ikke blev mere enstemmigt tiltraadt af Tinget, da skyldes det formentlig kun formelle Grunde, idet de af Tinget i den foreliggende Sag vedtagne Forslag fremtraadte som Ændringer, udelukkende af formel Natur, til Udvalgets oprindelige Forslag.

For øvrigt skal man som nærmere Motivering tillade sig at henvise til den vedlagte Udvalgsbetænkning samt til de ligeledes vedlagte Henstillinger fra Skoledirektionen og vedkommende kommunale Forstanderskab.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 8de
September 1899.

C. Bærentsen. J. C. Evensen.

Joan Poulsen.

Til
Ministeriet for Kirke- og Undervisnings-
væsenet.

III. Forslag til Lov om Værn i Indmarken.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag om Værn i Indmarken, bilagt med en Del indkomne Erklæringer.

Ved Sagens foreløbige Behandling den 1ste August vedtoges det,

efter Forslag af Müller, at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Hentze, O. Jacobsen, Müller, Petersen og J. H. Poulsen.*)

*) Til dette Udvalg henvistes senere flere Tider efter anden indkomende Erklæringer over Sagen.

Den 5te September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Udvalget, der er nedsat i Sagen angaaende Forslag til Lov for Færøerne om Værn i Indmarken, skal tillade sig at bemærke følgende:

Af de indhentede Erklæringer over Sagen fremgaar det, at der er delte Meininger om Hensigtsmæssigheden af en Lov for Færøerne som den foreslaaede. Medens Forstanderskaberne overhovedet ere stemte for Loven, enkelte endog meget vel stemte, er der paa den anden Side af et Par Sysselmænd fremsat den Paastand, at Loven ikke kan gennemføres, forinden en almindelig Udskiftning af Jorden paa Færøerne har fundet Sted, hvorved Ejendommene ere blevne samlede. Blandt de modtagne Erklæringer er ogsaa en, som grundig gaar ind paa Lagtingets Forslag og kritiserer dets Enkeltheder. I denne Erklæring vil man have et udmærket Bidrag til Klargørelse af flere Punkter, som ved nærmere Granskning frembyde Vanskeligheder. Da denne Erklæring imidlertid er fremkommet paa

et senere Tidspunkt af Samlingen, og da der i den henpeges paa Oplysninger vedrørende Sagen, som Udvalget ikke vil kunne skaffe sig i denne Session, har man ment at burde foreslaa at udsætte Sagen til næste Aar.

Man tillader sig derfor at indstille:

Sagen udsættes til næste Aar.

I Udvalget angaaende Forslag til Lov om Værn i Indmarken, Thorshavn den 5te September 1899.

E. Müller, J. M. Hentze.
Ordfører.

Fr. Petersen. J. H. Poulsen.

Ole Jacobsen.

Ved Sagens 2den Behandling den 6te September sattes Udvalgets Forslag om Sagens Udsættelse under Afstemning og vedtoges med 16 St. mod 0.

IV. Forslag angaaende Oplag af Stenolie m. m. i Thorshavn.

Den 19de August fremlagdes følgende Forslag fra Landfogden:

Forslag

til

Tillæg til Lov af 28de Januar 1856 angaaende Brandvæsenet i Thorshavn, navnlig med Hensyn til Afværgelse af den med Oplag af Stenolie m. m. forbundne Brandfare.

§ 1.

Oplag, saavel midlertidige som vedvarende, af Stenolie (Petroleum) og lig-

nende Belysningsvædsker maa i Thorshavn kun have paa Steder, hvor de efter Bygningskommissionens Skøn ikke antages at medføre særlig Brandfare, og ikke udenfor Hus.

Træbygninger eller Bygninger med brandfarligt Tag maa ikke benyttes til lagring af saadanne Belysningsvædsker.

Handlende skulle dog være berettigede til, uanset foranstaaende Bestemmelser, at opbevare indtil 200 Potter af de saanne Stoffer i Udsalgssteder, aftappet i Flasker, hvorhos det efter Omstændighederne af Bygningskommissionen skal kunne tillades dem at have et større Oplag i Træ eller

paa Flasker i Rum under Butikken eller i Nærheden af denne, dog ikke i Kælde. — Intet saadant Oplag bør i den tæt bebyggede Del af Thorshavn overstige 800 Potter.

Uden Bygningskommissionens Samtykke maa ingen have større Oplag af Tran inde i Byen end 10 Tdr.

Brandsynet paaser ved dets fjerdingaarlige Syn, at disse Bestemmelser overholdes.

§ 2.

Oplag til Udsalg af Brænde, Stenkul, Tørv og andet Brændsel, Tømmer og Bræder samt Iis og Halm maa ikke have udenfor Hus inde i Byen eller i Kælde. Til Anlæggelse af Oplagspladser for saadant udkræves Bygningskommissionens Tilladelse.

Oplagsrum, der ere bestemte til Kulager, bør være forsynede med tilstrækkelig Ventilation efter Bygningskommissionens Bestemmelse.

§ 3.

Oplag af Spirituosa og Tjære ere undergivne Bygningskommissionens Tilladelse, og ere Oplagshaverne af de nævnte Genstande med Hensyn til Oplagsstedet, Oplagets Størrelse og Forsigtighedsreglers iagttagelse pligtige til at efterkomme de Forskrifter, som Bygningskommissionen maatte finde Anledning til at give.

§ 4.

Trankogier og andre brandfarlige Fabrikker maa kun anlægges i isolerede Bygninger, der ligge i en saadan Afstand saavel fra andre Bygninger som fra Andenmands Grund, som af Bygningskommissionen findes passende. Afstanden fra Andenmands Ejendom maa ikke være under 50 Alen, medmindre han samtykker deri.

Der bør derhos ved saadanne Fabrikker, saavel ved de nuværende som ved dem, der herefter oprettes, være en for Ildebrandstilfælde tilstrækkelig Vandforsyning, naar Virksomheden drives, hvorhos der af Amtet kan gives vedkommende Fjer Paalæg om at have Sprøjter og andre Brandredskaber til Stede.

Det i Lov af 28de Januar 1856 § 6 indholdte Forbud om at brænde Tran om Natten skal ikke gælde for Trankogier, hvis Indretning er godkendt af Bygningskommissionen.

§ 5.

I Rum, hvori de foran omhandlede Belysningsvædsker lagres, aftappes eller

ombældes, maa ingen færdes med Lys, medmindre dette er anbragt i en forsvaret Lygte, og Lygten bør tændes før Indtrædelsen i Rummet.

Disse Forsigtighedsregler blive dog ikke i iagttagelse med Hensyn til de foran nævnte Butikslagere paa indtil 200 Potter, naar der ikke i Butikken sker Aftapning og Ombældning, ej heller med Hensyn til Tranlagere.

Brugen af Stenolie (Petroleum) og lignende let antændelige Stoffer i flydende Tilstand, forbydes i Stalde, Høuse, Pakhuse og Lagere, undtagen i forsvarede Lygter, som ere forsynede med en solid Metalbeholder.

§ 6.

Overtrædelser af foranstaaende Bestemmelser eller af de af Bygningskommissionen til Opfyldelse heraf givne Paalæg paatales som offentlige Politiforsæelser og straffes med Bøder indtil 50 Kr. eller med simpelt Fængsel indtil 8 Dage. Bøderne tilfalde Byens Brandkasse.

Ved Sagens foreløbige Behandling den 21de August vedtoges det, efter Forslag af Finsen, at henvise den til Udvalget for forskelligartede Sager, som afgav følgende den 5te September fremlagte

Betænkning.

Nærværende Sag er af Lagtinget henvist til undertegnede Udvalg, der har indhentet Erklæring fra Thorshavns Kommunalbestyrelse.

Da der er afvigende Meninger mellem Kommunalbestyrelsens forskellige Medlemmer om et Par Punkter, kan det formentlig være af Vigtighed at underkaste Sagen en nøjere Drøftelse, end man i indeværende Sædning kan overkomme, hvorfor Udvalget tillader sig at indstille til Tingets Vedtagelse:

Sagen udsættes til næste Aar.

I Udvalget for forskelligartede Sager,
Thorshavn den 5te September 1899.

R. C. Effersø, J. Z. Nielsen.
Ordfører.

S. J. Sørensen.

Den af Udvalget indhentede Erklæring fra Kommunalbestyrelsen gik ud paa, at samme enstemmig tilraadede følgende Ændringer i det foreliggende Forslag:

§ 1, 1ste Stykke i Slutningen: Ordene »og ikke udenfor Hus« udgaa.

§ 1, 3dje Stykke i Slutningen: Ordene »dog ikke i Kælder« udgaa.

§ 1, 4de Punktum: I Stedet for »800 Potter« sættes »4 Fade à ca. 200 Potter«.

§ 2. Ordene »til Udsalg af Brænde, Stenkul, Tørv og andet Brændsel, Tømmer og Bræder samt« udgaa; 2det Punktum (»Til — Tilladelse«) udgaar.

§ 5, sidste Stykke. Efter Ordet »Iagere« tilføjes: »hvor der findes brændbare Varer«.

Endvidere fandt samtlige Borgerrepræsentanter, at den Bygningskommissionen i Forslagets § 1, § 2 sidste Stykke og § 3 i Slutningen tildelte Virksomhed bør henlægges til Politiet. Landfogden kunde ikke slutte sig hertil, men fastholdt for sit Vedkommende paa dette Punkt Forslagets Affattelse som den mest hensigtsmæssige.

I øvrigt fandt Kommunalbestyrelsen intet at erindre imod Forslaget.

Ved Sagens endelige Behandling, den 6te September, vedtoges Udvalgets Forslag om Sagens Udsættelse med 16 St. mod 0.

V. Spørgsmaal om Udvidelse til Færøerne af Lov af 7de April 1899 om Sprængstoffer.

Den 19de August fremlagdes følgende Forslag fra Landfogden:

Udkast

iii

Ændringer i Lov Nr. 74 af 7de April 1899 angaaende Sprængstoffer.

§ 1. », foruden — tillige« udgaar.

§ 2. »,Amtsråd, Sogneråd og Byråd« udgaar; i Stedet derfor indsættes »og Kommunalbestyrelser«.

§ 3. »Stedets Politie, læs »Landfogden eller Sysselmanden«.

§ 4. Linie 3. »Stedets Politie, læs »Landfogden«; »dettets«, læs »de af ham givne nærmere Forskrifter«.

§ 5. »her i Landet«, læs »til Færøerne«, Linie 3 »af Toldvæsenet ikke udleveres«, læs »ikke bringes i Land«.

§ 6, 2det Stykke. »Dog tillades det at opbevare indtil 10 Pund Dynamit eller Skydebomuld, naar disse Stoffer ere forarbejdede til Miner (Patroner)« udgaa. Efter 2det Stykke tilføjes: »I Thorshavn og i andre tæt sammenbyggede Bygder skal i Thorshavn Bygningskommissionen og udenfor samme vedkommende Sysselmand kunne med Amtets Approbation henvisse Forraad af Sprængstoffer paa 2 Pd. og derunder til Steder, der ligge i passende Afstand fra de tæt beboede Kvartierer.«

ad § 7. Affattes saaledes:

»Skibe, hvis Ladning for nogen Del består af Sprængstoffer, ere pligtige at underkaste sig de Forskrifter, som Politiet foreskriver med Hensyn til det Sted, hvor det tillades dem at henligge, samt med Hensyn til de Forsigtighedsregler, som blive at iagttage om Bord. De skulle, for saa vidt de henligge paa dansk Søterri-

torium i større Nærhed af Kysten end 2000 Alen, højse Krudtflag.

§ 8 udgaar.

§ 12. »og ej heller — Jærnbane« udgaar.

§ 13. udgaar.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 21de August, vedtoges, efter Forslag af Pinsen, at henvise den til Udvalget for forskelligartede Sager, som afgav følgende den 5te September fremlagte

Betænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist et Lagtinget af Færø Amt forelagt, af Landfogden affattet Forslag til Udvidelse til Færøerne af Lov af 7de April 1899 angaaende Sprængstoffer.

Paa Grund af, at Lagtingssamlingen er saa vidt fremrykket, at man vanskelig vil kunne underkaste denne Sag den indgaaende Behandling, som den kræver, finder Udvalget det tilraadeligt at udsætte den til næste Aar.

Paa nærværende Tidspunkt skal man kun i Almindelighed udtale, at Anvendelse af kraftige Sprængstoffer netop paa Færøerne har stor økonomisk Betydning, og at man derfor ikke bør lægge Hindringer i Vejen, men snarere opmuntre til at anvende dem, for saa vidt dette kan ske uden Fare for Samfundet.

Navnlig skal man tillade sig at paa-pege:

ad § 6, 1ste Stykke.

Det vil være altfor besværligt og tids-spildende at søge om Justitsministeriets Tilladelse; men den forenskede Tilladelse bør kunne indhentes hos Amtet eller Politiet.

ad § 6, 2det Stykke.

Det vil have stor Betydning, at Folk, som kommer fra Bygder for at købe Dynamit, kunne faa større Kvantiteter end 2 Pd. Brandfaren er, som Erfaring synes at have godtgjort, ikke større paa Færøerne end andet Steds, men snarere mindre.

ad § 8.

Udvalget finder det ikke nødvendigt, at denne § udgaar.

I Henhold til ovenstaaende tillader Udvalget sig at indstille til Tingets Vedtagelse:

Sagen udsættes til næste Aar.

I Udvalget for forskelligartede Sager,
Thorshavn den 5te September 1899.

R. C. Effersø,

J. Z. Nielsen,

Ordfører.

S. J. Sørensen.

Ved Sagens 2den Behandling, den 6te September, sættes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 18 St. mod 0.

VI. Forslag til Forandring i Skoleloven af 1ste Marts 1854, f. s. v. angaar Thorshavns Realskole.

Den 31te Juli fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag om Forandring i Lov af 1ste Marts 1854 om Ordningen af Skole- og Undervisningsvæsenet paa Færøerne.

Ved Sagens foreløbige Behand-

ling, den 4de August, vedtoges, efter Forslag af Formanden, at henvise den til Kirkekasseudvalget.

Den 21de August fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg har været overgivet til Betænkning en fra forrige Aars Samling udsat Sag angaaende visse af Skoledirektionen foreslaaede Ændringer i de gældende Bestemmelser om Adgang til Realskolen og Betalingen for Undervisningen i samme m. m., foranlediget ved en fra Skolekommissionen for Thorshavns Realskole gjort Henstilling til Direktionen.

Det har nemlig vist sig, at den i 1892 indførte nye Ordning ved Skolen, hvorefter denne ogsaa kan optage Piger, har haft til Følge, at Tilgangen til Skolen er bleven saa stor, at Skolekommissionen har henstillet til Direktionen at foranledige, at der foretages en Udvidelse af Skolens Lokaler og derhos ansættes tvende eller i ethvert Tilfælde én ny Lærer ved den, saafremt man vil fastholde det stillede Maal, at forberede til den almindelige Forberedelseseksamen, og ikke vil indskrænke Elevantallet i Skolen.

Skoledirektionen har imidlertid ment, at selv om man vilde bortse fra de Vanskeligheder, som Tilvejebringelsen af den hertil fornødne Bevilling uden Tvivl vilde frembyde — hvorved det ikke maa lades ude af Betragtning, at Skolefondens Status ikke for Tiden tillader, at den yderligere behyrdes —, saa skønnes det ikke at være godtgjort, at den omhandlede Stigning af Elevantallet i Skolen er af en saadan varig Natur, at man af den Grund allerede nu maatte foretage den omhandlede Udvidelse af Lokalerne og Forøgelse af Lærerkrafterne. Direktionen har derfor ment, at der kunde være Grund til foreløbig at indskrænke sig til visse Ændringer i de gældende Bestemmelser om Adgangen til Skolen og Betalingen for Undervisningen i den, og saa afvente, hvilke Virkninger saadanne Ændringer vilde faa med Hensyn til den forhaandenværende Overfyldning af Skolen, forinden man bestemmer sig til yderligere Skridt.

I Medfør heraf har Direktionen i Skrivelse af 22de August f. A. anmodet om Tingets Medvirkning til, at der i Paragraferne 2, 9 og 10 i Loven af 1ste Marts 1854 om Ordningen af Skole- og Undervisningsvæsenet paa Færøerne, hvilke Paragrafer, i Henhold til den nævnte Lovs § 45, kunne efter Tingets Indstilling forandres af Kongen, maatte paa denne Maade foretages følgende Ændringer:

§ 2, 1ste Punktum, affattes saaledes:

Intet Barn maa antages i Skolen, før end det har fyldt sit 9de Aar. Forinden

Optagelsen underkastes Børnene en Prøve, ved hvilken det maa godtgøres, at de

- 1) kunne læse godt indeni enhver Bog med dansk og latinsk Tryk, med Forstaaelse genfortælle et gennemlæst let Stykke og skrive en let Diktatstil,
- 2) kunne regne de 4 Regningsarter med uhenævnte Tal, samt
- 3) have et rent elementært Kendskab til Geografi og Fædrelandshistorie.

I § 9 ændres »12 Rdlr.« til »48 Kr.«, »6 Rdlr.« til »24 Kr.«, »8 Rdlr.« til »32 Kr.« og »4 Rdlr.« til »16 Kr.«

I § 10 tilføjes som nyt 2det Punktum:

»Foruden hele Fripladser kan der efter Omstændighederne tilstaaes Nedsættelse af Skolepengene til det halve; dog maa Antallet af saadanne halve Fripladser og af hele Fripladser tilsammen ikke overstige 12 hele Fripladser.«

Udvalget kan efter moden Overvejelse ikke andet end billige det af Skoledirektionen i dens Henvendelse til Lagtinget indtagne Standpunkt og skal, i Overensstemmelse dermed, tilraade Tinget at tiltræde de foreslaaede Ændringer, for at der kan udvirktes en allerhøjeste Resolution overensstemmende med dem.

Skolen vil nemlig formentlig kun kunne vinde ved at Fordringerne med Hensyn til Adgangen til den skærpes, ligesom ogsaa de nuværende Skolepenge maa siges at være uforholdsmæssig lave. I 1854, dengang Skoleloven emanerede, kunde 24 Kr. maaske betragtes som et passende aarligt Vederlag for Undervisning i en Realskole; men siden den Tid er Pengenes Værdi sunket saa betydeligt — maaske 100 pCt. —, at et Vederlag som det omhandlede ikke kan kaldes blot nogenlunde tidssvarende. Dertil kommer, at Skolefonden, hvem Skolepengene jo tilhøre i Henhold til § 33 i den forannævnte Lov, haardt kan trænge til at faa sine Indtægter forøgede. Og det skønnes ikke, at Hensynet til ubemidlede, men velbegavede Elever her kan spille nogen Rolle. Thi ifølge Skolelovens § 10 er der jo 12 Fripladser ved Skolen, og en Del af disse vil, efter hvad Skoledirektionen har foreslaaet, kunne deles i halve Fripladser, saaledes at det til enhver Tid vil staa Direktionen frit for, at lade dertil særlig kvalificerede Elever besøge Skolen enten frit eller for de samme Skolepenge som hidtil.

Ved Siden af ovenomhandlede Ændringer har Udvalget derhos anset det for hensigtsmæssigt at fremdrage alle de forskellige Ændringer, som Loven af 1ste

Marts 1854, for saa vidt angaar Thorshavns Realskole, i Tidernes Løb har undergaaet ved forskellige kongelige Resolutioner. Idet man har sammenarbejdet de Paragrafer i den nævnte Lov, der vedrøre Realskolen, til den Skikkelse, som de nu have ifølge Loven og de til forskellige Tider emanerede kongelige Resolutioner. Det vil nemlig være i høj Grad hensigtsmæssigt for dem, der skulle have med Skolens Administration at gøre, at have disse forskelligartede Ændringer, der nu maa søges paa mangfoldige Steder, samlede under eet.

Idet Udvalget derfor tillader sig at anbefale Tinget at indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Indstilling om, at de ovenomhandlede Paragrafer 2, 9 og 10 i Loven af 1ste Marts 1854 ved kongelig Resolution maatte blive ændrede i Overensstemmelse med Skoledirektionens Forslag desangaaende, skal man tillige anbefale, at Tinget indstiller, at der udfærdiges en ny allerhøjeste Resolution overensstemmende med vedlagte Udkast til en saadan, saaledes at baade de foreslaaede nye Ændringer og de hidtil gældende, til forskellige Tider ændrede Bestemmelser i ovennævnte Lov, for saa vidt angaar Thorshavns Realskole, samles under eet.

Man skal derfor tillade sig at indstille til Lagtinget til Vedtagelse:

»Tinget indgaaer til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om sammes gunstige Medvirkning til, at vedlagte Udkast*) til allerhøjeste Resolution i Henhold til § 45 i Loven af 1ste Marts 1854 om Ordningen af Skole- og Undervisningsvæsenet paa

*) Det ommalte Udkast var enslydende med det af Tinget den 1ste September vedtagne Forslag (se nedenfor Side 18—22) med følgende Afsigelser:

§ 4 var saalydende:

»Der undervises i hele Skoleaaret indtil 30 Timer ugentlig, foruden Sægtimerne og foruden mindst 4 Timer i Gymnastik.

Saa længe Skolen maatte erholde Tilladelse af at afholde den ved kongl. Anordning af 30te August 1881 oprattede almindelige Forberedelseselsamten, skal den til enhver Tid være underkastet de derom gældende Bestemmelser.

Læretimerne i Skolen skulle være følgende: fra 1ste Marts til sidste Oktober 6 Timer daglig, nemlig fra Kl. 8 Formiddag til Kl. 2 Eftermiddag, og fra 1ste November til sidste Februar 5 Timer daglig, nemlig fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 2 Eftermiddag.

§ 20, Punkt 3, sidste Punktum, var saalydende:

»Desuden tilstaa ham fri Bolig og til Hidsel 80 Kr.»

Færøerne, vedrørende Thorshavns Realskole, maatte approberes.

I Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende Sager, Thorshavn den 23de August 1899.

J. C. Evensen, H. P. Weine.
Ordfører.
J. H. Poulsen.

Den 25de August fremlagdes saalydende Ændringsforslag fra J. Jacobsen:

ad § 6, sidste Stykke, Litr. c. Ordet »lidt« udgaar.

Den 26de August foretoges Sagens 2den Behandling. Udkastet behandlede i følgende Afsnit: §§ 1—2; §§ 3—8; J. Jacobsen tog sit Ændringsforslag tilbage; §§ 9—10; § 11; §§ 12—14; §§ 15—19; § 20. Overgang til 3dje Behandling vedtoges med 16 St. mod 0.

Den 29de August fremlagdes følgende Ændringsforslag fra et Udvalgsflertal:

§ 4.

1ste Stykke: »Der undervises i hele Skoleaaret . . . i Gymnastik« udgaar og erstattes af 3dje Stykke: »Læretimerne i Skolen . . . til Kl. 2 Eftermiddag.«

§ 20.

3. sidste Punktum: »Desuden tilstaa ham fri Bolig og« forandres til: »Desuden tilstaa ham fri Bolig for en ugift og«.

Samme Dag (29de Aug.) kom Sagen til 3dje Behandling. Lovforslaget behandlede i følgende Afsnit:

§§ 1 og 2 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 3—7. Ændringsforslaget til § 4 sattes først under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0, hvorefter §'en saaledes ændret vedtoges ligeledes med 15 St. mod 0, medens §§ 3, 5, 6 og 7 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§ 8 betragtedes som vedtagen uden Afstemning.

§ 9 vedtoges med 13 St. mod 0.
 § 10 ligeledes med 13 St. mod 0.
 § 11 betragtedes som vedtagen uden Afstemning.
 § 12—14 ligeledes.
 § 15—19 ligeledes.
 § 20. Ændringsforslaget sættes først under Afstemning og vedtoges med 15 St.

mod 0, hvorefter §'en saaledes ændret vedtoges med 14 St. mod 0.

Behandlingen af og Afstemningen over Forslaget i dens Helehed udsattes til et følgende Møde.

Den 30te August fremlagdes følgende Redaktion af Forslaget:

Forslag

al

allerhøjeste Resolution i Henhold til § 45 i Loven af 1ste Marts 1854 om Ordningen af Skole- og Undervisningsvæsenet paa Færøerne, vedrørende Thorshavns Realskole.

(Efter de paragrafvis Afstemninger den 29de August.)

Lovens § 1, jfr. K.- & U.-Min. Skrivelse 30te April 1892.

Lovens § 2, jfr. kongl. Resol. 29de December 1869.

Lovens § 3, jfr. kongl. Resol. 7de Oktober 1880.

Lovens § 4, jfr. kongl. Resol. 18de Oktober 1867.

§ 1.

I Thorshavn skal være en Realskole for begge Køn.

§ 2.

Intet Barn maa antages i Skolen, før end det har fyldt sit 9de Aar. Forinden Optagelsen underkastes Børnene en Prøve, ved hvilken det maa godtgøres, at de

- 1) kunne læse godt indeni enhver Bog med dansk og latinsk Tryk, med Forstaaelse genfortælle et gennemlæst let Stykke og skrive en let Diktatstil.
- 2) kunne regne de 4 Regningsarter med ubenævnte Tal, samt
- 3) have et rent elementært Kendskab til Geografi og Historie.

Børnene optages i Reglen kun een Gang aarlig, nemlig umiddelbart efter at den befalede offentlige Prøve (§ 7) er endt, og kunne i Reglen ligeledes kun een Gang aarlig udskrives af Skolen.

§ 3.

Børnene inddeles i Forhold til deres Kundskaber og Evner i 3 Klasser; dog overlades det til den ved Skolen ansatte Førstelærer at dele hver Klasse i mindre Afdelinger, eftersom han skønner, at Undervisningen derved fremmes.

§ 4.

Læretimerne i Skolen skulde være følgende: fra 1ste Marts til sidste Oktober 6 Timer daglig, nemlig fra Kl. 8 Formiddag til Kl. 2 Eftermiddag, og fra 1ste November til sidste Februar 5 Timer daglig, nemlig fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 2 Eftermiddag.

Saa længe Skolen maatte erholde Tilslutning til at afholde den ved kongl. Anordning af 30te August 1881 oprettede al-

mindelige Forberedelseseksamen, skal den til enhver Tid være underkastet de derom gældende Bestemmelser.

Lovens § 5, jfr. K. & U.-Min. Skriv. 5te Februar 1869 samt Bekendtgørelse 19de Juni 1882 og Lagtingets Indstilling 19de Septbr. 1891.

§ 5.
Skoleaaret begynder den 1ste September.

1. Den aarlige Sommerferie gaar fra den 28de Juli til den 31ste August, begge iberegne, dog at i de Aar, hvor den 27de Juli falder paa en Søndag, Ferieen begynder enten en Dag tidligere eller en Dag senere, saaledes at det nye Skoleaar tager sin Begyndelse enten en Fredag eller en Mandag.
2. Mellem Skoleaarets Begyndelse og Julen gives en Ferie paa 2 Søndage i Forbindelse med en Søndag.
3. Juleferien gaar fra den 22de December til den 1de Januar, begge iberegne, eller, hvor sidstnævnte Dag falder ind paa en Lørdag eller Søndag, da til den paafølgende Mandag.
4. Paaskeferien gaar fra Onsdag før Skærtorsdag til den paafølgende Tirsdag, begge iberegne.
5. Pinseferien gaar fra Fredag før Pinse til den paafølgende Onsdag, begge iberegne.
6. Kongens Fødselsdag, Grundlovsdagen, Valgdagene, Fastelavnsmandag, Eftermiddagen før Store Bededag og St. Hansdag ere Fridage.

Desuden kan der gives fri 1 Dag i September og 1 Dag i November, foruden de i Post 2 nævnte, samt 4 Eftermiddage i hvilken som helst af de øvrige Maaneder i Skoleaaret.

Lovens § 6, jfr. kongl. Resol. 7de December 1866 og K. & U.-Min. Skriv. 14de Januar 1893.

§ 6.
De Genstande, hvori der i denne Skole skal gives Undervisning, ere følgende:

- a) Læsning med Færdighed af dansk og latinsk Tryk og Skrift, i Forbindelse med dansk Grammatik, b) Religion, forbunden med Læsning i Bibelen, især i det Nye Testamente, c) Skønskrivning og Retsskrivning samt Udarbejdelser i Dansk, d) Praktisk Regning paa Tavlen og i Hovedet samt Vekselregning og Bogholderi, e) Den almindelige Verdenshistorie og udførligst Fædrelandshistorie, f) Geografi, g) Engelsk, h) Ren elementær Matematik, i) Tegning, k) Sang og l) Gymnastik.

Desuden kan der, saa vidt Omstændighederne tillade det, gives Undervisning i følgende Genstande: a) Naturhistorie og Naturlære, b) Tysk og Fransk, c) Oldnordisk (derunder lidt Kendskab til det færøske Sprog).

Lovens § 7, jfr. kongl. Resol. 29de December 1869.

Lovens § 8, jfr. kongl. Resol. 29de December 1869 og 7de Oktober 1880.

Lovens § 9, jfr. kongl. Resol. 29de December 1869.

Lovens § 10.

Lovens § 12.

Lovens § 22, jfr. kongl. Resol. 7de Oktober 1880.

Lovens § 23, jfr. kongl. Resol. 7de December 1866 og 7de Oktober 1880.

§ 7.

En Gang aarlig, nemlig i Juli Maaned, umiddelbart før Sommerferien, skulde Børnene i den anordnede Skolekommissions Nærværelse offentlig overhøres og gøre Rede for, hvad de have lært. Efter Eksamen bestemmer Skolekommissionen, hvilke Børn der fra en lavere Klasse skulde opflyttes i en højere.

§ 8.

Undervisningen i Skolen meddeles af Lærerne eller en af Førstelæreren for hvert Skoleaar forud ved dets Begyndelse forfattet og af Skoledirektionen bifaldet Plan.

§ 9.

Skolepengene for hver Discipel, som nyder Undervisning i Skolen, bestemmes til 48 Kr. aarlig, der erlægges med 12 Kr. forud ved hvert Kvartals Begyndelse; og naar de engang ere modtagne, betales de i intet Tilfælde tilbage. I Tilfælde af, at flere Sæskende paa samme Tid besøge Skolen, betales for den anden kun 32 Kr., for den tredje kun 16 Kr.; for flere end tre betales ikke.

§ 10.

For at skaffe de Børn, der udmærke sig ved fortrinlige Evner og Anlæg, men hvis Forældre eller Værger savne Midler til at udrede de befalede Skolepenge, Adgang til at nyde Undervisning i Skolen, tillades det, at der i samme maa være indtil 12 Fripladser, hvilke hertgives af Skoledirektionen efter Forslag af Skolekommissionen. Ved Bortgivelser af disse Pladser skal der tages Hensyn til, at de, saa vidt muligt, komme hele Landet tilgode.

Foruden hele Fripladser kan der efter Omstændighederne tilstaaes Nedsættelse af Skolepengene til det halve. Dog maa Antallet af saadanne halve Fripladser og af hele Fripladser tilsammen ikke overstige 12 hele Fripladser.

§ 11.

I Behandlingen af Børnene have Lærerne at rette sig efter den Lov af 1ste Marts 1854 vedføjede Instruks, indtil en anden efter Skoledirektionens Indstilling maatte blive approberet af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 12.

Undervisningen ved Skolen ledes af 3 Lærere.

§ 13.

Førstelæreren, som skal have den daglige og umiddelbare Bestyrelse af Skolen,

Lovens § 24, jfr. kongl. Resol. 7de Oktober 1880.

Lovens § 25, jfr. Lov om Byen Thors-
havns økonomiske Bestyrelse af 16de Fe-
bruar 1866.

Lovens § 26.

Lovens § 27, jfr. kongl. Resol. 29de De-
cember 1860.

overtager Religionsundervisningen i hele Skolen, medmindre den af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet overdrages til Andenlæreren. I øvrigt bestemmes det i Skoleplanen, hvilke Fag Lærerne skulie undervise i.

§ 14.

Den ved Skolen ansatte Førstelærer udnævnes og ansættes af Kongen, ifølge Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Andenlæreren og Tredjelæreren beskikkes af ovennævnte Ministerium.

§ 15.

Skolen staar under Bestyrelse af en Kommission, som bestaar af Sognepræsten i Sydstrøm som Formand, 3 af Indbyggerne i Thorshavn, som dertil vælges af Lagtinget, og af Skolens Førstelærer. Af de 3 valgte Medlemmer afgaar hvert Aar ved Juli Maanedes Udgang det Medlem, som har fingeret længst, og et andet vælges i den udtrædendes Sted; dog kan denne vælges paa ny. Den, der i 3 Aar eller derover har været Skolekommissær, kan undslaa sig for at modtage nyt Valg for lige saa mange Aar, som han har været Medlem af Skolekommissionen.

§ 16.

Skolekommissionens Virksomhed skal bestaa i at have Indseende med, at hvad der ved denne Lov er befaleet, eller som af Direktionen bliver foreskrevet med Hensyn til Orden og Disciplin, overholdes; at alle lokale Hindringer for Skolens Velfærd, for saa vidt ske kan, ryddes af Vejen, og at alle til Skolen hørende Bygninger, Løse-
værelser og Inventariegensstande holdes i tilbørlig Stand.

§ 17.

Skolekommissionen har aarlig, ved Aarets Begyndelse, at forfatte og til Direktionen at indsende et Overslag over de forventede Indtægter og de løbende Udgifter til Bygningernes Vedligeholdelse og Skolens Drift.

Naar Overslaget af Direktionen er approberet, administrerer Kommissionen Skolens Pengevæsen indenfor de ved Overslaget fastsatte Grænser.

Skolekommissionen har fremdeles aarlig, ved Aarets Udgang, at aflægge Regnskab over Skolens Indtægter og Udgifter i det forløbne Aar.

Dette Regnskab affattes af Skolens Kasserer, der vælges paa 3 Aar af og blandt Kommissionens Medlemmer. Kassereren har derhos at indkræve Skole-

pengene samt at udbetale Skolens Udgifter, til hvilken Ende den fornødne Sum hvert Fjerdingaar bliver ham anvist af Direktionen. Regnskabet indsendes til Direktionen, af hvilken det bliver forelagt Lagtinget til Revision og Decision. Ligeledes skal Skolekommissionen i hvert Aars Januar Maaned indsende til Direktionen Indberetning om Skolens og Undervisningsvæsenets Tilstand i det forløbne Aar.

§ 18.

Lovens § 28.

Naar nogen, være sig Lærer eller anden, har noget Forslag at gøre eller nogen Bemærkning at ytre, hvorved han tror at kunne fremme Skolens Tarv eller deri afhjælpe nogen Mangel, kan han henvende sig enten til Skolekommissionen eller umiddelbart til Direktionen. I første Tilfælde indsender Kommissionen Andragendet med dens Betænkning til Direktionen, i sidste Tilfælde indhenter Direktionen de Oplysninger, som den anser fornødne.

§ 19.

Lovens § 29.

Skolekommissionen samles i det mindste en Gang hvert Fjerdingaar og ellers saa ofte, Formanden eller Flertallet af dens Medlemmer anser det nødvendigt. Ved dens Samlinger indføres i en Protokol, som føres af Førstelæreren, hvad der forhandles. Protokollen, som ved hver Samlings Slutning underskrives af de tilstedeværende Medlemmer, opbevares af Førstelæreren.

§ 20.

Lovens § 32, jfr. kongl. Resol. 20de April 1876 og 7de Oktober 1880.

Lærerne ved Skolen skulle aflægges med følgende Lønninger:

1. Førstelæreren skal nyde i aarlig Løn 1600 Kr., der ved et Tillæg af 400 Kr. aarlig for hver 5 Aars Tjeneste siger til 2400 Kr., samt fri Bolig; desuden erholder han til Ildebrændsel 240 Kr.
2. Andenlæreren skal nyde i aarlig Løn 1000 Kr., der ved et Tillæg af 200 Kr. aarlig for hver 3 Aars Tjeneste stiger til 1600 Kr., samt fri Bolig og til Ildebrændsel 140 Kr.
3. Tredjelæreren lønnes med 800 Kr. aarlig med et Tillæg af 100 Kr. aarlig for hver 3 Aars Tjeneste, dog at Lønnen ikke overstiger 1200 Kr. Desuden tiltaas ham fri Bolig for en ugift og til Ildebrændsel 80 Kr.

Den 1ste September fortsattes Sagens 3dje Behandling. Forslaget idets Helhed sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 20 St.

Den 8de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Lagtinget har i indeværende Samling enstemmig med 20 Stemmer vedtaget at indgaa til det høje Ministerium med Andragende om samms gunstige Medvirkning til, at det medfølgende Forslag til allerhøjeste Resolution, i Henhold til § 15 i Loven af 1ste Marts 1854 om Ordningen af Skole- og Undervisningsvæsenet paa Færøerne, maatte approberes.

Foranlediget af en fra Realskolekommissionen fremkommen Henstilling om en Udvidelse af Realskolen i Thorshavn, begrundet paa den store Tilgang, Skolen i de senere Aar har haft, er der nemlig til Tinget indkommet Forslag fra Skoledirektionen om visse Ændringer i de gældende Bestemmelser i Skoleloven af 1ste Marts 1854 om Adgangen til Realskolen og om Betalingen for Undervisningen i samme, hvorhos Direktionen har anmodet om Tingets Medvirkning til, at disse Ændringer i Henhold til foranævnte Lovs § 15 maatte blive foretagne ved kongelig Resolution.

I Forbindelse dermed har Tinget tiltraadt et fra det Udvalg, der var nedsat i Sagen, fremkommet Forslag til en Kodifikation af de Bestemmelser i Loven af 1ste Marts 1854, der angaa Realskolen, med alle de forskellige Ændringer, som disse Bestemmelser i Tidernes Løb have undergaaet, og derhos vedtaget, ligeledes enstemmig, at indgaa til det høje Ministerium med Andragende om, at der maatte udvirkes en allerhøjeste Resolution, omfattende samtlige, haade ældre, alt foretagne, og nye, i Forslag bragte, Ændringer i de omhandlede Bestemmelser, overensstemmende med det medfølgende Forslag til en saadan Resolution.

Med Hensyn til de enkelte Paragrafer i Forslaget skal man tillade sig at bemærke:

§ 1 fremtræder i den Affattelse, hvori den er vedtaget af Lagtinget og derefter indstillet under 19de September 1891 samt tiltraadt af Finansudvalget, i Henhold til det høje Ministeriums Skrivelse af 30te April 1892.

§ 2 indeholder dels de af Skoledirektionen foreslaaede nye Ændringer til Loven af 1ste Marts 1854, vedrørende Adgangen til Skolen, dels, i sidste Stykke, Bestemmelserne om Optagelsestiden saaledes, som de ere ændrede ved kongelig Resolution af 29de December 1869.

§ 3 fremtræder saaledes, som den er ændret ved kongelig Resolution af 7de Oktober 1880.

§ 4, 1ste Stykke, indeholder Bestemmelserne om Undervisningstiden, saaledes som de ere ændrede ved kongelig Resolution af 18de Oktober 1867.

Paragrafens 2det Stykke er tilføjet, for at Skolen til enhver Tid skal kunne fyldestgøre Betingelserne for, at den vedblivende kan erholde den samme hidtil meddelte Tilladelse til at afholde den almindelige Forberedelseseksamen.

§ 5, om Ferierne, er affattet dels overensstemmende med Lagtingets Indstilling af 19de September 1891, dels i Henhold til Ministeriets Skrivelse af 5te Februar 1869.

§ 6 er til Dels ordlydende med den samme § i Loven af 1ste Marts 1854; dog ere Sang og Gymnastik, der i denne § ere optagne blandt de Fag, hvori der kan gives Undervisning, saa vidt Omstændighederne tillade det, her opførte blandt de Fag, hvori der skal gives Undervisning, for at fyldestgøre Fordringerne i Ministeriets Skrivelse af 14de Januar 1893, ligesom Oldnordisk er kommet til som nyt Fag, i Henhold til kongelig Resolution af 7de December 1866. Hertil er, som et nyt Stykke, gjort den Tilføjelse, at Undervisningen i Oldnordisk ogsaa skal omfatte lidt Kendskab til det færøske Sprog.

§§ 7 og 8 fremtræder saaledes, som disse Paragrafer i Skoleloven af 1ste Marts 1854 ere ændrede ved de kongelige Resolutioner af 29de December 1869 og 7de Oktober 1880.

§ 9 er overensstemmende med den tilsvarende Paragraf i Skoleloven, dog med de af Skoledirektionen foreslaaede nye Ændringer med Hensyn til Skolepengenes Forhøjelse til det dobbelte.

§ 10 er overensstemmende med Lovens § 10; dog er der tilføjet den af Skoledirektionen foreslaaede Ændring, at der, foruden hele Fripladser, ogsaa kan bortgives halve Fripladser ved Skolen.

§ 11 i Loven af 1ste Marts 1854 er i det foreliggende Forslag udgaaet som formentlig bortfalden ved Lov om smitsomme Sygdomme af 30te Marts 1895 § 10.

§ 11 i Forslaget er overensstemmende med Lovens § 12, dog med Tilføjelse af

Ordene indtil en anden, efter Skoledirektionens Indstilling, maatte blive approberet af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 12 er traadt i Stedet for Lovens § 22, saaledes som den er ændret ved kongelig Resolution af 7de Oktober 1880.

§§ 13 og 14 ere overensstemmende med Lovens §§ 23 og 24, saaledes som de ere ændrede ved de kongelige Resolutioner af 7de December 1866 og 7de Oktober 1880.

§§ 15, 16, 17, 18 og 19 ere i det væsentlige ordlydende med §§ 25, 26, 27, 28 og 29 i Loven af 1ste Marts 1854. Dog er i § 15 udeladt Bestemmelsen om, hvorledes der skal forholdes ved de først valgte Medlemmers Udtrædelse af Skolekommissionen, som formentlig unødvendig. Endvidere er § 17 (Lovens § 27) affattet i Overensstemmelse med den Ændring, den har modtaget ved kongelig Resolution af 29de December 1869.

Ved § 15 (Lovens § 25) er at bemærke, at denne Paragraf ganske vist ikke henhører til den, der i Henhold til § 45 i Loven af 1ste Marts 1854 kunne forandres ved kongelig Resolution; men da der ikke

er foretaget nogen egentlig Ændring i den, har man ment, at den desuagtet kunde medoptages i det foreliggende Forslag til allerhøjeste Resolution.

§ 20 (Lovens § 32) er affattet saaledes, som den er ændret ved de kongelige Resolutioner af 20de April 1876, 26de Januar 1869 og 7de Oktober 1880.

Idet man nu med disse Bemærkninger tillader sig at fremsende det omhandlede Forslag til Resolution, skal man tage sig den Frihed paa det bedste at anbefale det til det høje Ministerium, for at det ved sammes gunstige Forsorg kan erholde allerhøjeste Approbation.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 8de September 1899.

C. Barentsen. J. C. Evensen.

Joan Poulsen.

Til
Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Ifølge Skrivelse af 12de Februar 1900 fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Skoledirektionen har det paa derom af Ministeriet nedlagt allerunderdanigst Forestilling under 9de Februar 1900 behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at meddele allerhøjeste Approbation paa de i det ovenstaaende Forslag indeholdte Ændringer i den hidtil gældende Ordning, dog saaledes, at Bestemmelsen i Forslagets § 9 er fastsat saaledes:

»Skolepengene for hver Discipel, som nyder Undervisning i Skolen, bestemmes for 5 Aar at regne fra Begyndelsen af det næste Skoleaar til 48 Kr. aarlig, der erlægges med 12 Kr. forud ved hvert Kvartals Begyndelse; og naar de engang ere modtagne, betales de i intet Tilfælde tilbage. I Tilfælde af, at flere Søsken paa samme Tid besøge Skolen, betales for den anden kun 32 Kr., for den tredje kun 16 Kr.; for flere end tre betales ikke.»

VII. Pension til Skolelærerenker.

A. Pension til Lærer H. D. Hansens Enke.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Ministeriet

for

Kirke- og Undervisningsvæsenet.

København, den 14de December 1898.

I den med Direktionens behagelige Skrivelse af 27de September 1898 indsendte Indstilling fra Færøernes Lagting har dette anholdt om Ministeriets Medvirkning til, at der af Statskassen maa blive tilstaaet Enken efter afdøde Skolelærer Hans David Hansen, Anna Frederikke f. Hansen af Fuglefjord en aarlig Understøttelse af 100 Kr., indtil hendes yngste Barn, der nu er 6 Aar gammelt, har naaet Konfirmationsalderen, idet Tinget har anset det for tvivlsomt, hvorvidt en saadan midlertidig Understøttelse kunde afholdes i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Loven af 29de Marts 1893 om Pensionering af Lærere og Lærerinder ved Almueskolevæsenet paa Færøerne.

I denne Anledning skal man til behagelig Efterretning tjenstligst meddele, at Ministeriet ikke skønner, at der kan være nogen Betænkelighed ved at afgøre den foreliggende Sag efter de ovenfor citerede Lovbestemmelser, og der havos derfor intet at erindre imod, at den paa-gældende Understøttelse, under Forudsætning af, at Lagtinget kan tiltræde dette, tillægges bemeldte Lærerenke i Henhold til Loven af 29de Marts 1893 § 11 jfr. § 4, saaledes at Halvdelen af Understøttelsens Beløb udredes af Statskassen og Halvdelen af de under Lagtinget sorterende Kasser og den ved Lov af 1ste Marts 1854 om Ordningen af Skolevæsenet paa Færøerne § 33 oprettede Skolefond.

V. Sthyr.

A. P. Weis.

Til
Skole direktionen for Færøerne.

Sagen kom den 1ste August til foreløbig Behandling og henvistes, efter Forslag af Formanden, til Kirkekassaudvalget.

Den 12te August fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Som det vil være bekendt, vedtog Lagtinget i forrige Aars Samling at bevilge Enken efter Skolelærer Hans David Hansen af Fuglefjord en aarlig Understøttelse paa 50 Kr., indtil hendes yngste Barn havde naaet Konfirmationsalderen, idet der af vedkommende Kommune var tilsagt hende en lignende aarlig Understøttelse, hvorhos Tinget ligeledes vedtog at indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen maatte blive tillagt den nævnte Enke en aarlig Understøttelse paa 100 Kr., eventuelt ved Bevillingsmyndighedens Hjælp, idet man var i Tvivl om, hvorvidt § 11 i Loven af 29de Marts 1893 om Pensionering af Lærere og Lærerinder ved Almueskolevæsenet paa Færøerne, jfr. samme Lovs § 4, kunde finde Anvendelse i det foreliggende Tilfælde.

Ministeriet har imidlertid svaret tilbage under 14de December f. A., at det ikke kan skønne, at der kan være nogen Betænkelighed ved at afgøre den foreliggende Sag efter de ovenfor citerede Lovbestemmelser, og derfor ikke har noget at erindre imod, at den paa-gældende Understøttelse, under Forudsætning af, at Lagtinget kan tiltræde dette, tillægges bemeldte Enke i Henhold til Loven af 29de Marts 1893 § 11, jfr. § 4, saaledes at Halvdelen af Understøttelsens Beløb udredes af Statskassen og Halvdelen af de under Lagtinget sorterende Kasser og Skolefond.

Undertegnede Udvalg, der har haft denne Sag til Betænkning, skal derfor, i Henhold til oven citerede Udtalelse af Ministeriet, henstille til Tinget at bevilge den omhandlede Halvdel af en eventuel Understøttelse til Enken Anna Frederikke Hansen med 100 Kr. aarlig af de under

Lagtinget sorterende Kasser og Skolefonden, saaledes at Amtsrepartitionsfonden udreder 50 Kr. og Skolefonden 50 Kr. aarlig til den omhandlede Understøttelse.

Man skal derfor tillade sig at indstille til Tinget til Vedtagelse:

»Der bevilges Enken efter Skolelærer Hans David Hansen af Fuglefjord, Anna Frederikke Hansen en aarlig Understøttelse paa 100 Kr. — at udrede med 50 Kr. af Amtsrepartitionsfonden og 50 Kr. af Skolefonden —, under Forudsætning af, at Statskassen tillægges den nævnte Enke en aarlig Understøttelse ligeledes paa 100 Kr., i Henhold til Loven af 20de Marts 1893 § 11 jfr. § 4. Bemeldte Understøttelse bliver at udbetale til Enken, indtil hendes yngste Barn har naaet Konfirmationsalderen, medmindre hun forinden skulde indgaa Ægteskab paa ny, i hvilket Tilfælde den bortfalder.»

Udvalget for de Kirkekasserne vedkommande Sager, Thorshavn den 11te August 1899.

J. C. Rvensen, J. H. Poulsen.
Ordfører.

H. P. Weihe.

Den 14de August kom denne Sag til 2den Behandling. Overgang til 3dje Behandling vedtoges med 10 St. mod 0.

Den 17de August paabegyndtes Sagens 3dje Behandling. Der gaves uden Afstemning Samtykke til, at Udvalget tog Sagen under fornyet Behandling, hvorefter 3dje Behandling udsattes til et følgende Møde.

Den 23de August fremlagdes følgende Ændringsforslag fra Udvalget:

1. I Stedet for Ordene »en aarlig Understøttelse paa 100 Kr. — at udrede med 50 Kr. af Amtsrepartitionsfonden og 50 Kr. af Skolefonden —« sættes:

»en aarlig Understøttelse paa 75 Kr. — at udrede med Halvdelen af Amtsrepartitionsfonden og med Halvdelen af Skolefonden —«.

2. I Stedet for Ordene »en aarlig Understøttelse, ligeledes paa 100 Kr., i Henhold til Loven af 20de Marts 1893 § 11 jfr. § 4« sættes:

»en aarlig Understøttelse, ligeledes paa 75 Kr., i Henhold til Loven af 20de Marts 1893 § 11 jfr. § 4«.

Den 28de August fortsattes Sagens 3dje Behandling. Ændringsforslaget (1—2) sættes først under Afstemning og vedtoges med 12 St. mod 0, hvorefter Udvalgets Forslag saaledes ændret sættes under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: J. Poulsen, Winsen, Provsten, J. Jacobsen, Effersø, O. Jacobsen, Bærentsen, Petersen, O. Olsen, J. H. Poulsen, Sørensen, C. Olsen, Schrøter og Formanden, — Niclasen og Müller stemte ikke, medens Nielsen, M. Poulsen, Hentze og Weihe vare fraværende, og Forslaget var saaledes enstemmig vedtaget med 14 Stemmer.

B. Andragende fra Th. Fr. Danielsens Enke.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes et Andragende fra Maren Susanne Jacobsdatter, Enke efter pensioneret Skolelærer Th. Fr. Danielsen af Sumbø, om Pension.

Ved Sagens foreløbige Behandling den 1ste August vedtoges det, efter Forslag af Petersen, at henvise den til Kirkekasseudvalget.

Den 25de August fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Fra Enken efter afdøde entledigede Skolelærer Thomas Fredrik Danielsen af Sumbø, Maren Susanne Jacobsdatter, er der til Tinget indkommet et Andragende om, at der maatte tilstaaes hende en lille aarlig Understøttelse, da hun er 69 Aar gammel og meget svagelig.

Undertegnede Udvalg, der har haft dette Andragende til Betænkning, skal i Anledning af samme tillade sig at bemærke:

Andragerinden er, som hun selv oplyser, gammel og svagelig. Hendes afdøde Mand, der i en Aarrække var konstitueret som Lærer i Sumbø Sogn, nød, efter sin Entledigelse, i nogle Aar en Understøttelse paa 267 Kr. i Henhold til § 11 i Loven af 29de Marts 1893, og har ikke efterladt sin Enke noget eller sikret hende noget efter sin Død. Hun maa derfor betragtes som trængende, omend, da der ingen umyndige Børn er, ikke i samme Grad som Enken efter Skolelærer Hans David Hansen af Fuglefjord. Udvalget kan derfor anbefale hendes Andragende og skal, for at hun ikke i sin Alderdom udelukkende skal falde andre til Byrde, tilraade, at der i Henhold til § 11 jfr. § 4 i Loven af 29de Marts 1893 ydes hende en lille Understøttelse, der formentlig passende kunde sættes til 50 Kr. aarlig, under Forudsætning af, at der af Statskassen ydes hende en lignende aarlig Understøttelse.

Man skal derfor tillade sig at indstille til Lagtinget til Vedtagelse:

1. Der bevilges Enken efter Skolelærer Thomas Fredrik Danielsen af Sumbø, Marcn Susanne Jacobsdatter saa længe hun forbliver ugift en aarlig Understøttelse paa 50 Kr. i Henhold til § 11 jfr. § 4 i Loven af 29de Marts 1893 — at udrede med Halvdelen af Amtsrepartitionsfonden og med Halvdelen af Skolefonden —, under Forudsætning af, at der af Statskassen tillægges hende en lignende Understøttelse.
2. Tinget indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om sammes gunstige Medvirkning til, at der af Statskassen tillægges Læreren Marcn Susanne Jacobsdatter af Sumbø en aarlig Understøttelse paa 50 Kr., i Henhold til den ovenfor nævnte Lovs § 11 jfr. § 4.

I Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende Sager, Thorshavn den 24de August 1899.

J. C. Evensen, J. H. Poulsen.
Ordfører.

H. P. Weihe.

Den 28de August foretoges Sagens 2den Behandling. Overgang til 3dje Behandling vedtoges med 16 St. mod 0.

Ved Sagens 3dje Behandling den 31te August sættes Udvalgets Forslag Punkt 1 og 2 samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 17 Stemmer. — Nielsen, Müller og C. Olsen stemte ikke.

Den 8de September oplæstes og underskrevet saalydende Indstilling i Sagen:

Lagtinget har i dets indeværende Samling enstemmigt, henholdsvis med 14 Stemmer idet 4 vare fraværende og 2 ikke stemte — og med 17 Stemmer idet 3 ikke stemte —, vedtaget at indgaa til det høje Ministerium med tvende Andragender om sammes gunstige Medvirkning til, at der, i Henhold til § 11 jfr. § 4 i Loven af 29de Marts 1893 om Pensionering af Lærere og Lærereinder ved Almueskolevæsenet paa Færøerne, maatte af Statskassen ydes Enken efter Skolelærer Hans David Hansen af Fuglefjord en aarlig Understøttelse paa 75 Kr., indtil hendes yngste Barn har naaet Konfirmationsalderen, og Enken efter entlediget Skolelærer Thomas Frederik Danielsen af Sumbø en aarlig Understøttelse paa 50 Kr., imod at der i Henhold til de ovenfor citerede Lovbestemmelser tillægges de nævnte Enker lignende Understøttelser af de under Lagtinget sorterende Kasser og Skolefonden.

Som det formentlig vil erindres, indgik Lagtinget i forrige Aars Samling til det høje Ministerium med Andragende om, at der af Statskassen maatte tilstaa den førstnævnte af disse Enker en aarlig Understøttelse paa 100 Kr., eventuelt ved Bevillingsmyndighedens Hjælp, da man var i Tvivl om, hvorvidt de oven citerede Lovbestemmelser kunde finde Anvendelse i det foreliggende Tilfælde, idet der derhos af Lagtinget var tillagt hende en aarlig Understøttelse paa 50 Kr. og af hendes Opholdskommuneligeledes en aarlig Understøttelse paa 50 Kr.

Det høje Ministerium svarede imidlertid tilbage under 14de December f. A., at det ikke skønnedes, at der kunde være nogen Betænkelse ved at afgøre det foreliggende Spørgsmaal efter de omhandlede Lovbestemmelser, og sendte overens-

stemmende dermed Sagen til Tinget, for at dette paa ny kunde udtale sig om den og eventuelt bringe en Indstilling i Overensstemmelse med de citerede Lovparagraffer.

Dette har Tinget, som det vil ses, nu gjort i indeværende Samling, idet man dog i Henhold til et derom stillet Ændringsforslag har vedtaget, at det Beløb, der herfra vil være at yde Enken efter Skolelærer Hans David Hansen, sættes til 75 Kr. aarlig i Stedet for, som tidligere stipuleret, til 100 Kr., og har Tinget, som en Følge heraf, i Aar kun andraget om 75 Kr. aarlig af Statskassen til den nævnte Enke, mod 100 Kr. i afvigte Aar.

Grunden til, at man saaledes i Aar har bevilget den nævnte Enke en mindre Understøttelse end i afvigte Aar, er, at det medfølgende Andragende fra Thomas Frederik Danielsens Enke er indkommet til Tinget i denne Samling, ligesom man har bragt i Erfaring, at der til næste Aar kan ventes et lignende Andragende fra

en anden Skolelærer-Enke, og man har maattet være betænkt paa at skaane de herværende Kasser og da navnlig Skolefonden, hvis Status kun daarligt kan taale, at den yderligere belastes.

Idet man for øvrigt med Hensyn til de omhandlede Andragender skal, som yderligere Motivering, tillade sig at henviser til de vedlagte Udvalgsbetænkninger, skal man tage sig den Frihed at anbefale disse Andragender til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 8de
September 1899.

C. Bærentsen. J. C. Evensen.

Joon Poulsen.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisnings-
væsenet.

VIII. Sagen om Forandring i Loven om Sønæringen m. v.

A. Om Forandring i Loven om Sønæringen m. m. af 25de Marts 1892.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag om Forandring i Sønæringslovens § 20 b.

Ved Sagens foreløbige Behandling den 2den August foreslog Müller at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer; Forslaget vedtoges.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Effersø, Finsen, Müller, Nielsen og Petersen.

Den 31te August fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning:

I 1896 indkom der til Lagtinget et Andragende fra Færøernes gensidige Forsikringsforening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug, hvori Lagtinget anmodes om at søge udvirket nogle Forandringer i Loven om Sønæringen m. m. af 25de Marts 1892 § 20 b., sigtende til at skærpe Betingelserne for Erhvervelse af Fiskeskipperbevis.

Efter de Udtalelser, der i de 3 sidst foretagne Samlinger ere faldne i Lagtinget ved Behandlingen af denne Sag, har man ganske været enig med Andragerne i, at den Fordring, som Loven om Sønæring stiller til Fiskeskippernes sømandsmæssige

Uddannelse, er meget lav, og vil i Perioder, hvor Fiskerskibenes Antal er i Stigning, kunne medføre Fare for, at Mænd med kun ringe praktisk Dygtighed faa Skib at føre. Man har ment, at der i det hele taget kunde stilles større Fordringer til Befalingsmændenes saavel Skippernes som Bedstemændenes Kvalifikationer om Bord i færøske Fiskerskibe.

Ilvorch Sagen desuagtet ikke er bleven fremmet, men udsat fra det ene Aar til det andet, har sin Grund i de senere Aars mislykkede Fiskeri og i den som Følge deraf indtraadte Standsning i Forøgelsen af Fiskerskibenes Antal, idet Rederierne have haft mindre Vanskelighed ved at faa finke og dygtige Skipper og Bedstemænd til deres Skibe.

Indeværende Aars Fiskeri har været heldigt og vil bringe de fleste Fiskerskibe et smukt Overskud, ligesom der ved Opdagelsen af nye Fiskebanker ved Færøerne er aabnet Udsigt til bedre Tider for vor Fiskerflaade. Disse Omstændigheder ville skabe Mod og Lyst hos Befolkningen til at sætte Penge i Fiskerskibe, og en Forøgelse, ja muligvis en stærk Forøgelse af disses Antal vil derfor kunne blive Følgen. Det turde derfor nu være paa Tiden at søge gennemført de foran berørte skærpende Bestemmelser med Hensyn til Befalingsmændenes Kvalifikationer om Bord i færøske Fiskerskibe.

I Forsikringsforeningens Skrivelse til Lagtinget af 18de August 1896 er der foreslaaet, at der som Betingelse for Erhvervelsen af Fiskeskipperbevis søges gennemført, at vedkommende i 3 Aar skal have faret til Søs, enten paa Fiskeri eller i anden Fart, og at han i Løbet af denne Tid har faret mindst 1 Aar som Matros eller Bedstemand om Bord i Fiskerskibe.

Udvalget kan slutte sig til dette Forslag og maa tiltræde den Motivering, som af Forsikringsforeningen er lagt til Grund for Forslaget.

Sønæringslovens Bestemmelser angaaende Døksbefalingsmændenes Antal og Uddannelse paa Skib i Koffardifart finde ikke Anvendelse paa Fiskerskibe. For Fiskerskibe, der gaa i Fart ogsaa udenfor den færøske indskrænkede Fart, stiller Loven alene den Fordring, at Føreren skal have erhvervet Bevis som Skibsfører eller Fiskeskipper. Det er bekendt, hvilken Kappelstrid der finder Sted mellem Skibsførerne om de dygtige og befarede Fiskere, og hvorledes enkelte Skibe bemannes alene med disse, medens andre, der føres af mindre dygtige eller i

Fiskeriet mindre heldige Mænd, maa nøjes med Fiskere, der saavel hvad Sømandskab som Fiskeri angaar maa betegnes som Begyndere. Det vilde derfor utvivlsomt have sin store Betydning, om der om Bord i Fiskerifartøj, som farer udenfor den færøske indskrænkede Fart, foruden Føreren tillige findes en Mand, som er i Besiddelse af saadanne Kvalifikationer, at han er Førerposten voksen, hvis Skipperen falder fra.

Naar man i denne Henseende skal foreslaa nye Regler fastsatte, maa man have for Øje, at der ikke bliver lagt Hindringer i Vejen for en naturlig og sund Udvikling af vort Fiskeri. Udvalget har derfor ment at burde indskrænke sig til foreslaa, at det paabydes for de Skibes Vedkommende, som sejle eller fiske udenfor den færøske indskrænkede Fart, at de foruden Føreren skulle have en Bedstemand om Bord, der har fyldt 18 Aar og enten har erhvervet Bevis som Skibsfører eller Fiskeskipper eller har bestaaet Fiskeskipperprøven og derhos faret 1 Aar som Matros eller Fisker eller endelig har faret 2 Aar som Fisker om Bord i Fiskerskibe.

Da de Fordringer, der saaledes stilles til Bedstemændens Kvalifikationer, ikke ere vidtløftige, men let kunne prøves under Mønstringen, anser Udvalget det ikke fornødent at foreslaa, at der optages nogen Bestemmelse om Erhvervelse af Bevis som Bedstemand.

Et andet Spørgsmaal, der staar i Forbindelse med denne Sag, har under dens foreløbige Behandling været bragt paa Bane i Tinget. Ret hyppigt afsejle Fiskerskibene til det sydlige Udland, hvor de sælge Fangsten. Skibene, navnlig de, der ejes af Købmænd, tage da jævnlig noget af forskellige Varer hjem igen, og dette sker ogsaa jævnlig af de større Fiskeriselskaber tilhørende Fartøjer, der hjemføre Gods af forskellig Art samt Salt eller Kul til Skibenes Forsyning. Men ogsaa med andre Fiskerskibe, som ikke kunne føre Varer til deres eget Rederi, sluttet der Fragt for andre, naar saadant tilbydes, idet det jo altid er fordelagtigere at faa Fragt hjem igen fremfor at skulle indtage Ballast.

Ogsaa hænder det, at Fiskerskibe supplere Fangsten med andre Fiskerskibes for at afsejle med den til Udlandet, eller med Fisk, der er fanget tidligere paa Aaret og tilvirket og derfor atter maa indtages.

Det er nu Spørgsmaalet, hvorvidt saadan Fart kan siges at betage Skibet dets

Egenskab af Fiskerskib, og om saaledes de i Søneringslovens § 4 for egentlige Koffardiskibe foreskrevne Bemandingsregler ere at anse gældende overfor disse Skibe. I saa Fald skulde foruden Føreren findes en Styrmand om Bord. Muligvis kunde det ligeledes omstrideres, om ikke ogsaa Føreren i saadant Fald skulde have erhvervet Bevis som Skibsfører.

Udvalget ansor dog dette Spørgsmaal for tvivlsomt og mener, at der er meget, der taler for, at det kun er i Tilfælde af et Fiskerskibs egentlige Omdannelse til Koffardiskib, at de citerede Regler i Søneringsloven kunne bringes i Anvendelse. Man skal i saa Henseende tillade sig at henvise til Loven af 10te Marts 1892 om Tilførselsafgift for Skibe, der indføres til Færøerne, hvorefter Tilførselsafgift kun bliver at erlægge, for saa vidt Skibet gaar over til at benyttes paa anden Maade.

Hvorledes end Spørgsmaalet besvares, er man imidlertid enig om, at det vilde være uheldigt og virke hæmmende paa Fiskeridriften, om det blev hævdet, at Søneringslovens Bestemmelser i dens § 4 vare anvendelige paa Fiskerskibe i den omhandlede Fart. Man vilde i saa Fald ikke tøve med at fremkomme med Forslag til Ændring i Loven. Da Spørgsmaalet, saavidt Udvalget bekendt, ikke er afgjort af Domstolene, har man dog ikke villet fremkomme med Forslag herom, men skal under Forudsætning af, at saadant vinder Tingets Bifald, berøre Sagen i den eventuelle Indstilling til Justitsministeriet og overlade til samme at søge gennemført en herhen sigtende Forandring i Søneringsloven, for saa vidt Ministeriet maatte skønne det fornødent.

I Henshold til det anførte tillader man sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse følgende

Forslag

iii

Lov om Lempelser i Lov om Søneringen m. m. af 25de Marts 1892, for saa vidt angaar Færøerne.

For Færøernes Vedkommende fastsættes følgende Lempelser i Lov om Søneringen m. m. af 25de Marts 1892:

1. Som Fortsættelse af § 20, 2det Stykke, tilføjes:

For Fiskerskibe, hjemmehørende paa Færøerne, og som udklareres derfra, skal der i denne Fart foruden Føreren være antaget en Bedstemand.

2. I Stedet for Post b. i § 20, 3dje Stykke, sættes:

at han efter sit fyldte 14de Aar har faret til Søs mindst 3 Aar og i disse mindst 1 Aar som Matros eller som Bedstemand i Fiskerskib.

3. Imellem 3dje og 4de Stykke indskydes som et nyt Stykke:

Til at fare som Bedstemand om Bord i færøske Fiskerskibe udenfor den færøske indskrænkede Fart udkræves, at vedkommende har fyldt 18 Aar og enten har erhvervet Bevis som Skibsfører, Sætteskipper eller Fiskeskipper, eller at han har bestaaet Fiskeskipperprøven og derhos faret 1 Aar som Matros eller Fisker, eller at han har faret 2 Aar som Fisker om Bord i Fiskerskibe.

- I Udvalget angaaende en foreslaaet Forandring i Søneringsloven, Thorshavn den 29de August 1899.

E. Müller, Finsen.
Ordfører.

R. C. Effersø. J. Z. Nielsen.

Undertegnede Medlem af Udvalget kan ikke ganske slutte sig til det i Forslagets Post 2 foreslaaede og forbeholder sig derfor til dette Punkt at stille Ændringsforslag under Sagen videre Behandling i Tinget.

D. u. s. Fr. Petersen.

Den 1ste September fremlagdes følgende

Ændringsforslag fra Petersen:

Imellem Ordene »mindst 1 Aar som Matros eller« og »som Bedstemand« indsættes: »6 Maanedes«.

Derefter foretoges, samme Dag, 2den Behandling af Sagen. Spørgsmaalet om Overgang til 3dje Behandling sættes under Afstemning og vedtoges enstemmigt.

Mellem 2den og 3dje Behandling fremkom følgende Ændringsforslag fra Udvalget:

1. I Stedet for »Fiskerskib« i 1ste og 2det Indstillingspunkt sættes »Skib paa Fiskeri«.
2. 3dje Indstillingspunkt omredigeres saaledes:

Imellem 3dje og 4de Stykke indskydes som et nyt Stykke:

Til at fare som Bedstemand om Bord i færøsk Skib paa Fiskeri udenfor den færøske indskrænkede Fart udkræves, at vedkommende har fyldt 18 Aar. Endvidere udkræves, at han har erhvervet Bevis som Skipper, Sætteskipper eller Fiskeskipper, eller har bestaaet Fiskeskipperprøven og derhos har faret 1 Aar som Matros eller Fisker, eller endelig, at han har faret 2 Aar som Fisker om Bord i Skib.

3. Som 4de Indstillingspunkt sættes:

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1901.

Den 5te September foretoges Sagens 3dje Behandling.

Udvalget tog sit Forslag, Punkt 3, tilbage.

Punkt 1. Udvalgets Ændringsforslag, Punkt 1, sættes under Afstemning og vedtoges med 13 St. mod 0, hvorefter Udvalgets Forslag, Punkt 1, saaledes ændret sættes under Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 0.

Punkt 2. Petersens Ændringsforslag sættes først under Afstemning, men da kun 5 stemte for og 2 imod, foretoges Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: J. Poulsen, Barentsen, Petersen, M. Poulsen, Schrøter og Formanden; nej stemte: Flisen, Provsten, J. Jacobsen, Effersø, Nielsen, Nielsen, O. Olsen, Müller og Sørensen; — J. H. Poulsen, Hentze og Weihe stemte ikke, medens O. Jacobsen og C. Olsen vare fraværende, og var Forslaget saaledes forkastet med 9 St. mod 6.

Punkt 2 i Udvalgets Forslag med den vedtagne Ændring sættes derpaa under Afstemning og vedtoges med 18 St. mod 0.

Punkt 2 i Udvalgets Ændringsforslag vedtoges med 17 St. mod 0, hvorefter

Punkt 3 i samme Ændringsforslag vedtoges med 13 St. mod 0.

Afstemningen over Forslaget i dets Helhed udsattes til et følgende Møde.

Den 6te September fremlagdes følgende Redaktion af det paragraphvis vedtagne Forslag:

Forslag

III

Lov om Lempelser i Lov om Søneringen m. m. af 25de Marts 1892, for saa vidt angaar Færøerne.

For Færøernes Vedkommende fastsættes følgende Lempelser i Lov om Søneringen m. m. af 25de Marts 1892:

1. Som Fortsættelse af § 20, 2det Stykke, tilføjes:

For Skib paa Fiskeri, hjemmehørende paa Færøerne og som udklareres derfra, skal der i denne Fart foruden Føreren være antaget en Bedstemand.

2. I Stedet for Post b. i § 20, 3dje Stykke, sættes:

at han efter sit fyldte 14de Aar har faret til Søs mindst 3 Aar og i disse mindst 1 Aar som Matros eller som Bedstemand i Skib paa Fiskeri.

3. Imellem 3dje og 4de Stykke indskydes som et nyt Stykke:

Til at fare som Bedstemand om Bord i færøsk Skib paa Fiskeri udenfor den færøske indskrænkede Fart udkræves, at vedkommende har fyldt 18 Aar. Endvidere udkræves, at han har erhvervet Bevis som Skipper, Sætteskipper eller Fiskeskipper, eller har bestaaet Fiskeskipperprøven og derhos har faret 1 Aar som Matros eller Fi-

sker, eller endelig at han har faret 2 Aar som Fisker om Bord i Skib.

4. Denne Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1900.

* *

Dette Forslag sættes derpaa under Forhandling og Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 18 Stemmer; fraværende vare O. Jacobsen og Bærentsen.

Den 8de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

I 1896 blev der til Lagtinget indsendt et Andragende fra den herværende Forsikringsforening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug, gaaende ud paa Gennemførelsen af Skærpelse af Betingelsen for Erhvervelse af Fiskeskipperbevis.

Denne Sag har været til Behandling i Tinget i de 3 foregaaende Aar, men har været udsat, uden at noget Forslag til Ændringer i de bestaaende Love er fremkommet. Først i Aar indbragte det i Sagen nedsatte Udvalg et Forslag til Lov om Lempelser i Lov om Søneringen m. m. af 25de Marts 1892, for saa vidt angaar Færøerne. Dette Forslag gaar lidt videre end anbefalet i fornævnte Andragende, idet det tillige stiller en ny Fordring til Bemandingen om Bord paa de færøske Fiskerskibe, nemlig den, at der foruden Skipperen tillige skal findes en Mand om Bord, som er i Besiddelse af visse Kvalifikationer som Sømand.

Til 3dje Behandling af Sagen fremkom der fra Udvalget et Ændringsforslag, der foreslog en Del Redaktionsændringer ved Forslaget og derhos optog Bestemmelse om Lovens Ikrafttræden.

Dette Ændringsforslag vedtoges.

Et fra et enkelt Medlem af Udvalget stillet Ændringsforslag til Udvalgets Forslag forkastedes.

Udvalgets Forslag med de berørte Ændringer blev derefter enstemmig vedtaget med 18 Stemmer, idet 2 Medlemmer vare fraværende.

Idet man fremsender denne Sag, til-

lader man sig at anbefale den til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Lagtinget, den 8de September 1899.

C. Bærentsen. E. Müller.

Joan Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

B. Forslag til Tillæg til Anordning af 4de November 1892 om Lempelser i Søloven, for saa vidt angaar Færøerne.

Den 30te August fremlagdes et fra et Flertal i Udvalget i Sagen om Søneringen fremkommet Forslag, saalydende:

Undertegnede Udvalg, der har været nedsat i Anledning af en foreslaaet Forandring i Søneringsloven for Færøernes Vedkommende, er af Førere af her hjemmehørende Fiskerskibe blevet gjort opmærksomt paa, at det vilde være heldigt, om der foretoges en Forandring i Søloven, for saa vidt angaar Forpligtelsen til ved Forhyring at anskaffe Afregningsbøger.

Det paastaas, at Fiskerne liden eller ingen Interesse have i at faa overleveret Afregningsbøger, og at Udfyldningen af disse forsinkes Paamønstringen af Mandskabet; da Besætningen om Bord paa et saadant Fiskerskib almindeligvis udgør fra 12 til 20 Mand, er det ogsaa en unødigt Udgift, der paaføres Skibet i Omkostningerne ved Afregningsbøgernes Anskaffelse og Udfyldning.

Det er Udvalget bekendt, at Mandskabet om Bord i Fiskerskibene almindeligvis ikke eftertragte Afregningsbøger, og at de meget sjældent benyttes efter deres Bestemmelse ved Afmønstring.

Saaledes som Afregningsbøger, der have været udleverede til færøske Fiskerskibe, ere indrettede, nemlig med Tekst af det almindelige (ikke færøske) Bespisningsreglement, have de i enkelte Tilfælde bragt Misforstaaelse til Stede mellem Skipper og Mandskab.

Da det derhos har sin Interesse, at Paamønstringen sker saa hurtigt som muligt, kunde der vel være Anledning til at

søge tilvejebragt en Forandring af Forholdet.

Man vilde da anse det heldigere, om Forpligtelsen til at tage imod Afregningsbøgerne bortfaldt, og at der i Stedet for bestemtes, at det skulde staa de interesserede, saavel Skibsfører som Mandskab, frit for ved Paamønstringen at forlange sig Afregningsbøger udleverede.

Udvalget tillader sig derfor at fremkomme med følgende

Forslag

HI

Tillæg til Anordning af 4de Novbr. 1892 om Lempelser i Sølov af 1ste April 1892, for saa vidt angaar Færøerne.

For Færøernes Vedkommende fastsættes følgende Lempelser i Sølov af 1ste April 1892:

Imellem 1ste og 2det Stykke af § 72 indsættes som et nyt Stykke:

Dog bortfalder Skipperens Forpligtelse til ved Forhyring at forsyne Mandskabet med Afregningsbøger for færøske Skibe paa Fiskeri. Skip-

peren eller enhver af Mandskabet kan ved Forhyringen forlange sig Afregningsbøger udleverede.

1 Udvalget angaaende en foreslaaet Forandring i Søneringsloven, Thorshavn den 29de August 1899.

E. Müller; Finsen.
Ordfører.

R. C. Effersø. J. Z. Nielsen.

Den 1ste September sattes dette Forslag under foreløbig Behandling. Petersen foreslog at udsætte Sagen til næste Aar, medens Formanden foreslog Overgang til 2den Behandling. Sidstnævnte Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0.

Ved Sagens 2den Behandling den 5te September vedtoges Overgang til 3dje Behandling med 15 St. mod 0.

Ved Sagens 3dje Behandling den 7de September foreslog Schrøter at udsætte den til næste Aar. Forslaget sattes under Afstemning og vedtoges med 8 St. mod 2.

IX. Forslag om Forhøjelse af Afgiften paa Fangst af Størhvaler.

Den 24de August fremlagdes følgende Forslag fra Müller:

Vi ere nu i Færd med at gaa ind i det 20de Aarhundrede, og skønt Færøerne have været befolkede i mere end 1000 Aar, er der for vor Færdsel paa Landjorden ikke gjort noget. Vejene imellem Bygderne henligge gennemgaaende i samme

Tilstand som paa Skabølsens Tid, kun at Terrænet paa sine Steder ved Gang er blevet mere ufremkommeligt.

At denne Mangel er en Hæmsko for vor Udvikling, og at omvendt et godt gennemført Vejvæsen er en nødvendig Betingelse for Udviklingen, behøver ikke nærmere at motiveres.

Dog skal jeg tillade mig at henvise

til, at navnlig Opdyrkningen lider ved, at farbare Veje mangle, ligesom det ogsaa vilde være heldigt, om Landevejene vare i hvert Fald afstukne, forinden den paa-tænkte Udskiftning af Jorderne paa Færøerne finder Sted.

Der er imidlertid den Hindring for dette, som ved saa mange andre Forhold paa vore Øer, der kunde være ønskelige og nødvendige at faa gennemførte, at de støde paa pekuniære Vanskeligheder. Befolkningens Stræb for det daglige Brød er stort, større end de fleste andre Folkefærds, og man kan ikke bebrejde den ødsel Leve-maaede. Intet Under derfor, om Folket krymper sig ved at paatage sig det store Arbejde, som Anlæg af Landeveje vilde paalægge det.

At henvende sig til Staten med Begæring om direkte Tilskud i denne Anledning vilde vel være naturligt, da Staten i de øvrige Amter i Kongeriget fra første Færd har ladet anlægge Landeveje og stadig anlægges eller giver Tilskud til Jærnbaner, som ved at fremme Samfærdselen bidrage saa mægtigt til Nærings-vejenes Opblomstring. Da vi imidlertid netop i de sidste Aar have lagt stærkt Beslag paa Statens Hjælp i andre Øjemed, vilde det være heldigt, om vi kunde opnaa Hjælp uden at trække større Veksler paa Staten.

Det forekommer mig nu, at vi ere saa heldig stillede, at vi kunne opnaa dette ogsaa uden at paalægge Øernes Befolkning større direkte Byrder.

Ved Loven af 30te Marts 1895 om Hvalfangst under Færøerne skabtes et nyt Skatteobjekt til Fordel for Staten. Det var vel Lagtingets Mening ved Udarbejdelsen af det herhen sigtende Lovforslag, at Afgiften af Storchhvalfangsten skulde tilfalde Færøerne og anvendes til Afløsning af Jordehvalen, men Forslaget blev ændret af Regeringen og vedtaget af Lovgivningsmagten saaledes, at Staten fik hele Afgiften, alene med Undtagelse af 1000 Kr. aarlig, der tilfaldt Færø Amtets økonomiske Fond. Medens man vel i Principet maa anerkende det rigtigt, at Afgiften af Storchhvalen er tillagt Staten, saa kan det paa den anden Side ikke nægtes, at der er særlige Omstændigheder til Stede, der kunne tale for, at Færøerne oppebære denne Afgift eller en Del af den. Man bør mulig gaa ud fra, at denne Erhvervsgren med Tiden gaar over til Færøernes Befolkning, hvorvel den nu drives af to norske Selskaber, hvis Midler kun for en meget ringe Del udgøres af dansk (færøsk) Kapital. Men

hertil kommer, at Kød af Storchhvalen som Menneskeføde har sit eneste Afsætningssted paa Færøerne. Ved at paalægge en Afgift paa Fangsten af Storchhvalen lægger man tillige en Afgift paa den færøske Befolkning overhovedet, da Hvalkød for den er det daglige Brød. Af Hensyn til Vigtigheden af et forbedret Vejvæsen paa Færøerne tager jeg dog ikke i Betænkning at foreslaa Tinget, at samme indgaar til Regeringen med Andragende om Forhøjelse af Afgiften saaledes, at Forhøjelsen kommer Øerne tilgode i det nævnte Øjemed.

Ved Behandlingen i Lagtinget af Forslag til den foran citerede Lov tillod jeg mig at gøre opmærksom paa, at der formentlig var en Mangel tilstede ved Definitionen af de afgiftspligtige Hvaler, som Forslaget indeholdt, idet Kaskelotten var forekommet ved Færøerne, og at denne værdifulde Hval ikke vilde blive afgiftspligtig efter Tingets Forslag. Tinget fandt imidlertid, at Sagen den Gang var uden praktisk Betydning; men efter at der nu er fanget et Par af disse Hvaler af de her-værende Hvalfangerselskaber, turde der være Anledning til, for saa vidt man gaar med til at forhøje Afgiften paa Storchhvalen, da tillige at foreslaa en Ændring i Loven, hvorved større Tandhvaler kunne blive afgiftspligtige.

Ærbødigst

E. Müller.

Til

Færøernes Lagting.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 23de August, vedtoges, efter Forslag af Müller, at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: J. Jacobsen, Müller og J. H. Poulsen.

Den 4de September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til Lagtinget er indkommet et Andragende om, at der maa søges udvirket en Forhøjelse af Afgiften af Storchhvaler saaledes, at Forhøjelsen kommer Færøerne tilgode til Anlæg af Landeveje i Amtet.

Undertegnede i Sagen nedsatte Udvalg maa i det hele slutte sig til den i Andragendet udtalte Tanke. Det kan ikke nægtes, at vort Vejvæsen gennemgaaende er i meget slet Forfatning. De Vejanlæg, der ere udførte inde i selve Bygderne, ere kun anlagte med Persontrafik for Øje og ere i øvrigt, hvad deres Indretning angaar, for Folk, der kende noget til Vejvæsen, nærmest at betragte som mislykkede Forsøg. Udenfor Bygderne ere som Regel ikke engang Fodstier anlagte. Vejen gaar over Steder, hvor Terrainforholdene byde den bedste Bund for Folk til at gaa tørskoede, og er valgt uden Hensyn til den rette Linie mellem Endepunkterne. Dog er der anlagt smalle Broer over de mest ufarbare Elve.

At disse Forhold ikke ere egnede til at bringe Udviklingen ind i det Spor, som Nutiden kræver, er uden Tvivl. Udvalget maa derfor anse Ordningen af denne Sag for en af de store almene Opgaver, som Lagtinget maa søge at løse.

Kørsel med Hest og Vogn er nu paa begyndt indenfor enkelte Bygder, og denne Transportmaade maa staa for alle som den, der er at eftertrægte. Skal nemlig Opdyrkningen fremmes i væsentlig Grad, maa Opdyrkningen have Lejlighed til at bringe Gødningen fra Stranden til sin Jordlod i Vogn.

Den nu brugelige Maade, at befordre alt paa Menneskeryg, er forældet og kan kun skaffe en meget langsom Fremgang. Men for at hin Transportmaade kan bringes i Anvendelse, maa Vejene udbedres.

Befolkningen vil have et stort Arbejde i Anlæg og Udbedring af Vejene indenfor selve Bygderne, forinden disse ere egnede til Køreveje, og at tænke paa at paalægge den Anlæg af de egentlige Landeveje, uden Støtte af Statskassen, kan man ikke tilraade. Inden den paatænkte Udstykning af Jorderne finder Sted, vilde man anse det heldigst, om Land- og Bygdevøjene bleve afstukne.

Derfor maa Udvalget tiltræde den i Andragendet foreslaaede Løsning af Sagen, nemlig gennem en Forhøjelse af Hvalafgiften at skaffe Midler til Stede.

Der kunde spørges om, hvorvidt en saadan Forhøjelse af Hvalafgiften og den som Følge deraf indtrædende Stigning i Prisen paa Hvalkød er heldig, af Hensyn til den fattigere Del af Befolkningen, hvem Prisstigningen særlig maatte ramme.

Udvalget maa hertil bemærke, at det ingen Betænkelighed har i saa Henseende. Prisstigningen af Hvalkød vil ikke særlig

ramme den fattigere Del af Befolkningen, men vil gaa jævnt ud over alle, da Hvalkød daglig findes saavel paa Storbondens som paa den fattigste Fiskers Bord og er lige yndet af alle Færingar. Man skal derfor tillade sig at foreslaa Hvalafgiften forhøjet til det dobbelte, nemlig til 50 Kr. pr. Hval og 3 pCt. af Dole af en afgiftspligtig Hval. Naar henses til den Afgift, som hviler paa Hvalfangsten i Island, vil man finde, at den saaledes foreslaaede Afgift endog er lav. Den kan derfor heller ikke fra Hvalfangernes Side blive mødt med særlig Uvilje.

Den nærmere Ordning af Landevejsforholdene og af hvad der skal anses for Landeveje, deres Anlægsmaade, Bredde m. m., maatte ske af Lagtinget, ligesom Tinget ogsaa bedst vilde kunne bestemme Fordelingen mellem Landsdelene af de Tilskud, som Hvalafgiften maatte afgive. Derfor mener Udvalget, at Afgiften, for saa vidt angaar den Del, der tilfalder Færøerne, bør indbetales i økonomisk Fond, idet denne Fond forvaltes af Lagtinget. Fondens Opgave er for øvrigt blandt andet ogsaa en Forbedring af Vejvæsenet paa Færøerne, men som Forholdene nu stille sig, er det bekendt, at den ikke i en nær Fremtid kan bidrage noget til denne Opgaves Løsning, da der haves fuldt Brug for dens Midler til andre Opgaver, der gribe mere umiddelbart ind i Erhvervslivet, saaledes f. Eks. Udbedring af Landingspladser.

Til Oplysning for Tinget skal bemærkes, at Hvalafgiften, siden Loven af 30te Marts 1895 traadte i Virksomhed, har udgjort:

For Finansåret 1895—96.....	288 Kr.
— — 1896—97.....	1488 —
— — 1897—98.....	1368 —
— — 1898—99.....	2808 —
	5952 Kr.

Heraf er indbetalt til økonomisk Fond det 1ste Aar 288 Kr. og de efterfølgende Aar hvert 1000 Kr., ialt 3288 Kr. For indeværende Finansaar vil Afgiften udgøre omtrentlig 3500 Kr.

Sker det, at flere Hvalstationer blive anlagte her paa Øerne, vil ogsaa Indtægten af Hvalfangsten stige, hvorved der kan bringes større Part i Anlægget af Landeveje.

I Andragendet er Tingets Opmærksomhed henledet paa, at Hvalafgiften ikke hviler paa større Tandhvaler. Udvalget maa erkende dette og at der derfor, da Tandhvaler af stor Værdi (Kaskelotten)

ere fangede her, siden Fangsten efter Storhvaler begyndtes, vel er Anledning til ogsaa i denne Henseende at foretage en Forandring i Loven af 1895.

For at Afgiften ikke skal omfatte mindre Tandhvaler som Grindhvaler og Døglinger, for hvilke, om de blive Genstand for Fangst fra Skib for at indbringes til Færøerne, en Afgift paa 50 Kr. pr. Hval vilde være noget høj, har man foreslaaet, at de afgiftspligtige Hvaler skulle have en Længde af 36 Fod.

I Henhold hertil tillader man sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse følgende

Forslag

til

Lov om Forandring i §§ 2 og 4 i Lov af 30te Marts 1895 om Hvalfangst under Færøerne.

Fra 1ste Juni 1900 indtræde følgende Forandringer i Lov af 30te Marts 1895 om Hvalfangst under Færøerne:

§ 2 affattes saaledes:

»Af enhver Bardehval og enhver Tandhval af 36 Fods Længde eller derover, som indbringes til Færøerne, og som er fanget eller fundet fra Skib eller fra Baad, udsendt fra Skib, erlægges en Afgift af 50 Kroner. Af Dele af en afgiftspligtig Hval, der indbringes til Færøerne, og som er fanget fra Skib eller fra Baad, udsendt fra Skib, svares en Afgift af 3 pCt. efter Sysselmandens eller 2 uvillige Mænds Vurdering.«

§ 4 affattes saaledes:

»Af Afgiftens Beløb, efter Fradrag af Opkrævningsgebyret, tilfalder Halvdelen Statskassen, medens Halvdelen tilfalder Færø Amts økonomiske Fond til Anvendelse til Fondens Formaal til Anlæg af Landeveje i Færø Amt og udbetales af Jordebogskassen til Fonden ved Udgangen af hvert Finansaar.«

I Udvalget angaaende en Forandring i Loven om Hvalfangst under Færøerne, Thorshavn den 1ste September 1899.

E. Müller,
Ordfører.

J. H. Poulsen.

J. Jacobsen.

Ved Sagens 2den Behandling, den 5te September, vedtoges Overgang til 3dje Behandling med 14 St. mod 0.

Mellom 2den og 3dje Behandling fremkom følgende Ændringsforslag:

A. Fra Schrøter:

Til § 4.

Mellem Ordene »Landeveje« og »indskydes« »Broer og Landingssteder«.

B. Fra Udvalget:

Imellem Ordene »Af« og »Dele« i Forslagets § 2, 6te Linie indskydes »Tandhvaler af mindre Størrelse end 36 Fod og af«.

C. Fra Nielsen:

Efter 1ste Punktum i § 2 indsættes: »og af Døglinger og andre Tandhvaler under 36 Fod erlægges en Afgift af 5 Kr. pr. Hval«.

Den 7de September foretoges Sagens 3dje Behandling.

Udvalgets Forslag ad Lovens § 2 med Ændringer:

Udvalgets Ændringsforslag sattes først under Afstemning, men forkastedes med 6 St. mod 6. — Nielsens Ændringsforslag sattes derpaa under Afstemning og vedtoges med 13 St. mod 0, hvorefter § 2 saaledes ændret vedtoges med 15 St. mod 0.

Udvalgets Forslag ad Lovens § 4 med Ændringer:

Schrøters Ændringsforslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 0, hvorefter § 4 saaledes ændret vedtoges med 15 St. mod 0.

Lovforslaget i dets Helhed, saaledes ændret, sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: J. Jacobsen, Effersø, O. Jacobsen, O. Olsen, J. H. Poulsen, Hentze, Müller, Sørensen, C. Olsen, Schrøter, Weihe og Formanden; nej stemte: J. Poulsen, Kinsen, Provsten, Nielsen, Nielsen, Børentsen, Petersen og M. Poulsen, og var Forslaget saaledes vedtaget med 12 St. mod 8.

Den 8de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Fra et Medlem af Lagtinget fremkom der i indeværende Samling et Andragende om, at Tinget maatte søge gennemført en Forhøjelse af Afgiften af Størhvaler saaledes, at Forhøjelsen kom Færøerne til gode til Anlæg af Landeveje i Amtet.

Det i Sagen nedsatte Udvalg paa 3 Medlemmer afgav sin Betænkning og foreslog en Forandring i Loven af 30te Marts 1895 om Hvalfangst under Færøerne, gaaende ud paa at forhøje Afgiften paa Størhvalen til det dobbelte af den nuværende Afgift samt gaaende ud paa at tillægge Færø Amtets økonomiske Fond Halvdelen af Hvalindtægten til Anlæg af Landeveje i Færø Amt. Endvidere foreslog Udvalget at udvide Loven til ogsaa at omfatte Tandhvaler af større Længde end 36 Fod, idet nemlig Kaskelotten var fanget i de senere Aar ved Færøerne.

Til 3dje Behandling af Sagen fremkom der 3 Ændringsforslag, nemlig til § 2 eet fra Lagtingsmand Nielsen om at beskatte

Tandhvaler af mindre Størrelse end 36 Fod med 5 Kr. pr. Hval og eet fra Udvalget om at beskatte disse Hvaler med 3 pCt., samt til § 4 eet fra Lagtingsmand Schrøter om at udvide Genstanden for Anvendelsen af Hvalafgiften, for saa vidt den tilfaldt Færøerne, til ogsaa at omfatte Broer og Landingssteder.

Af disse Ændringsforslag vedtoges det første og det sidstnævnte, medens Udvalgets Ændringsforslag forkastedes.

Udvalgsforslaget saaledes ændret blev derefter vedtaget med 12 Stemmer imod 8.

Idet Lagtinget fremsender denne Sag til det høje Ministerium, tillader man sig paa det varmeste at anbefale den til Ministeriets gunstige Forsorg.

Lagtinget, den 8de September 1899.

C. Bærentsen.

E. Müller,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til

Justitsministeriet.

X. Andragende om Forandring i Skydsloven.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag om Forandring i Skydsloven.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 5te August, vedtoges, efter Forslag af Schrøter, at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde: Müller, Nielsen, Petersen, M. Poulsen og Sørensen.

Den 1ste September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

I Fjor indkom til Lagtinget et Andragende fra nogle skydspligtige Personer i Tveraa, Trangisvaag og Ørdevig, hvori de besvare sig over, at Skydspligten i disse Bygder hviler meget ujævnt paa Befolkningen, og andrage om en Forandring i Skydsloven og om, at Præsteskydsen maa gaa over til at blive Betalingsskyds.

Det Udvalg, som i Fjor havde Sagen til Behandling, mente, at der burde foretages visse Forandringer i Skydsloven, men forinden dette kunde ske, burde der indhentes Oplysning om Skydsens Omfang overalt paa Øerne. Ligeledes mente Udvalget, at det var nødvendigt at opnaa en Besparelse i Skydsudgifterne ved at give Embeds- og Bestillingsmænd paa Færøerne en passende aarlig Erstatning af Skydskassen til Afholdelse af Udgifterne ved Skyds.

Undertegnede Udvalg, der i Aar har haft Sagen til Behandling, kan i alt væsentligt slutte sig til den af Udvalget i Fjor afgivne Betænkning i Sagen og maa erkende, at Skydspligten i alt Fald i enkelte Bygder er meget trykkende og hviler for ujævnt paa Befolkningen, og at Billighed og Retfærdighed taler for, at ogsaa Præsteskydson gaar over til at blive Betalingsskyds. Men paa den anden Side mener man, at Udgifterne ved Præsteskydsen ville blive meget store, hvorfor det vilde være ønskeligt at kunne indføre saa megen Besparelse i Skydsudgifterne som muligt. For at opnaa dette, bør der gives Embeds- og Bestillingsmænd paa Færøerne en passende Godtgørelse af Skydskassen for deres aarlige ordinære Skydsudgifter og vedkommende Kommune selv bære de Skydsudgifter, som forarsages af dens Formand og Kommunalforstandere. Skydsudgifterne til Sysselmændenes og Præsternes ordinære aarlige Omrejser lade sig let be-

regne, naar der fra dem maatte foreligge nøjagtige Oplysninger om Turenes Antal og Vejlængder samt det benyttede Mandskab og Baade, hvilke Oplysninger ikke for Tiden foreligge, hvorfor der i Aar ikke kan arbejdes videre paa denne Sag.

Man tillader sig derfor at indstille til Tinget:

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om gennem Sysselmændene og Præsterne at indhente Oplysninger om deres ordinære aarlige Omrejser med Angivelse af Turenes Antal og Vejlængder og det til hver Tur benyttede Mandskab og Baade, samt Beløbets Størrelse beregnet efter den nugældende Skydstakst.

I Udvalget i Sagen angaaende Forandring i Skydsloven, Thorshavn den 2den September 1899.

J. Z. Nielsen,
Ordfører.

M. Poulsen.

S. J. Sørensen.

Fr. Petersen.

E. Müller.

Ved Sagens endelige Behandling, den 5te September, sættes Udvalgets Forslag, Punkt 1 og 2, under Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0.

XI. Sagen om Thorshavns Kirke.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag angaaende eventuel Udskillelse af Thorshavns Kirke fra Fællesskabet med Sydstrøms Præstegælds øvrige Kirker.

Ved Sagens foreløbige Behand-

ling, den 2den August, vedtoges, efter Forslag af Petersen, at henvise den til Kirkekasseudvalget.

Den 22de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til Kirkekassendvalgets Betænkning har været henvist den fra forrige Aars Lagtingssamling udsatte Sag angaaende Thorshavns Kommunes Overtagelse af Thorshavns Kirke.

Udvalget har, forinden videre kunde foretages i Sagen, først henvendt sig til Thorshavns Kommunalbestyrelse med Forespørgsel om, hvorvidt samme i Aar maatte indtage samme Standpunkt i Sagen, som den indtog i afvige Aar.

Som det vil erindres, indtog Kommunalbestyrelsen nemlig i forrige Aar det Standpunkt i Sagen, at den erklærede sig villig til, paa visse Betingelser, at overtage Kirken paa Kommunens Vegne; men den stillede som Vilkaar herfor, at Sagen tilendebragtes allerede i det Aars Lagtingssamling.

Dette kunde imidlertid ikke lade sig gøre, og Kirkekassendvalget har derfor i Aar, forinden videre foretoges med Hensyn til den omhandlede Sag, rettet til Kommunalbestyrelsen en fornyet Henvendelse, hvoraf der vedlægges Afskrift.

Som det vil ses af ligeledes vedlagte Skrivelse fra Kommunalbestyrelsen, har denne imidlertid svaret tilbage, at den beklager ikke for Tiden at kunne vedstaa sit sidste Aar gjorte Tilbud om Overtagelse af den nævnte Kirke.

Under disse Omstændigheder kan der formentlig ikke for Tiden foretages videre i denne Sag, og Kirkekassendvalget skal derfor tillade sig at henstille, at den udsættes indtil videre.

Man skal derfor tillade sig at indstille til Lagtinget til Vedtagelse:

Den fra forrige Aars Samling udsatte Sag angaaende Thorshavns Kommunes Overtagelse af Thorshavns Kirke udsættes indtil videre.

I Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende Sager, Thorshavn den 21de August 1899.

J. C. Evensen, H. P. Weihe.

Ordfører.

Johan H. Poulsen.

Ved Sagens endelige Behandling, den 24de August, sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0.

Den 1ste September fremlagdes endvidere Skrivelse fra Thorshavns Kommunalbestyrelse til Amt og Provsti angaaende Afløsning af Stolestadepengene i Thorshavns Kirke.

Ved denne Sags foreløbige Behandling vedtoges, efter Forslag af Provsten, følgende Svar til Protokollen:

Idet Tinget henviser til, hvad der er udtalt i vedlagte Udvalgsbetænkning og ligeledes vedlagte Skrivelse fra Thorshavns Kommunalbestyrelse, beklager det, at det for Tiden ikke ser sig i Stand til at foretage videre ved det indkomne Andragende om en Ophævelse af Stolestadepengene i Thorshavns Kirke.

XII. Spørgsmaal om Forbindelse mellem Færøerne og Skotland med Dampskibe med Isafkøling.

Den 2den August fremlagdes følgende Skrivelse fra Færø Amt:

Færø Amt.

Thorshavn, den 1ste August 1899.

Som det mulig vil være Medlemmerne af det højtærede Lagting bekendt, er der ved Finansloven for indeværende Finansaar bevilget af Statskassen et Laan af 150,000 Kr. til Dansk Damp Trawling Aktieselskab »Dan« til Anskaffelse af en ny Transportdamper til Forbindelse mellem Island og de engelske Fiskemarkeder, og er det ifølge Forhandlingerne i Folketinget om denne Sag stillet som Betingelse for Laanets Ydelse, at Selskabet tillige skulde betjene Færøerne, hvormed er sigtet til, at der fra Selskabets Side skulde gøres Forsøg med at holde en Fisketransportdamper i Gang mellem Færøerne og Skotland. Fra nævnte Selskabs Side er der imidlertid tilstillet mig Meddelelse om, at den saaledes stillede Betingelse har forhindret Selskabet i at modtage Laanet, og fremdeles vil hindre det, medmindre det godtgøres, at det, som Færøerne for Tiden tiltrænge, er at udvikle Forbindelsen imellem England og Island, hvor færøske Fiskere fiske. Da Selskabet ikke mener at kunne paatage sig at holde Transportdamperne gaaende imellem Færøerne og Skotland, medmindre der kan tilvejebringes nogen Garanti for nogenlunde gunstige Forhold, navnlig konstant Last at sejle med eller Sikkerhed paa anden Maade, har man ønsket en Udtalelse om, hvorvidt ikke det, som foreløbig ønskes fra færøsk Side, er en Sikring af Forbindelsen imellem Island og England, medens Spørgsmaalet om Forbindelsen imellem Færøerne og Skotland maa opsættes, til Fiskeriet ved Færøerne antager en saadan Karakter, at der kan være Tale om til Stadighed at skaffe Last til en Transportdamper.

I Betragtning af den store Betydning, som en gunstig Udvikling af Kommunikationerne med Storbritannien vil kunne faa for det færøske Fiskeri og de dertil knyttede Erhverv, har jeg ment at burde gøre

det højtærede Ting bekendt med det foranstaaende og at henstille til Tinget at tage Sagen under Overvejelse.

C. Bærentsen.

Til
Færøernes Lagting.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 4de August, vedtoges, efter Forslag af Finzen, at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Finzen, Müller og Nielsen.

Den 12te August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Færø Amt har under 1ste dennes tilskrevet Lagtinget, at samme fra Dansk Damp-Trawling Aktieselskab »Dan« har modtaget Meddelelse om, at der af Bevillingsmyndighederne for Ydelsen af et Laan af Statskassen paa 150,000 Kr. er stillet som Betingelse for Laanets Ydelse, at Selskabet tillige skulde betjene Færøerne, men at den saaledes stillede Betingelse har hindret og fremdeles vil hindre Selskabet i at modtage Laanet, medmindre det godtgøres, at det, som Færøerne for Tiden tiltrænge, er at udvikle Forbindelsen mellem England og Island, hvor færøske Fiskere fiske. Amtet har derhos henstillet til Lagtinget at tage denne Sag under Overvejelse.

Undertegnede Udvalg, som i Anledning af denne Sag er nedsat, skal tillade sig at anføre følgende:

Af Folketingets Forhandlinger i Samlingen 1898—99 fremgaar det, at Dansk Damp-Trawling Aktieselskab »Dan« har ansøgt om det nævnte Laan til Anskaffelse af en ny Transportdamper til Forbindelse mellem Island og de engelske Fiskemarkeder, idet Selskabet da vilde sættes

i Stand til at raade over to Transportdampere og derfor antagelig være i Stand til at vedligeholde en ugentlig Forbindelse mellem Island og England. Folketinget har imidlertid hævdet, at Landbrugsministeriet som Vilkaar for et yderligere Laan til det nævnte Selskab af Statskassen paa 150,000 Kr. skulde forbeholde Regeringen Ret til at forlange, at Selskabet ogsaa skulde betjene Færøerne ved i Fiskeriets Interesse at etablere og eventuelt opretholde en Forbindelse mellem Færøerne og Storbritannien med et af dets Dampskibe i Vinterhalvaaret.

Paa den anden Side er det ogsaa af Finansudvalgets Ordfører udtalt, at det vilde være urimeligt at tvinge Selskabet til at opretholde en saadan Fart, naar det maatte vise sig, at der er meget lidt eller saa godt som intet at sejle med, saa at Forbindelsen kun kunde opretholdes ved et betydeligt Tab.

Det kan ikke nægtes, at den færøske fiskeridrivende Befolkning har været uheldig stillet, for saa vidt som man ikke har kunnet udføre Fiskeri i fersk Tilstand, men alene har været henvist til at tilvirke den paa den hidtil sædvanlige Maade, nemlig til Tørfisk eller Klipfisk. Dette vil bedst fremgaa af, hvilken Forskel der er i Prisen paa fersk Fisk her og paa de store Markeder. Prisen paa fersk Torsk og Kuller paa Færøerne varierer mellem 1½ Øre og 4 Øre pr. Pd. efter at Fiskeri er ronsket, aldrig højere, hvilket svarer til en Pris i levende Vægt af fra c. ¾ Øre til c. 2½ Øre pr. Pd. Andre Sorter, som af Slags Fladfisk, Helleflynder derunder indbefattet, samt Sej ere derimod oftest usælgelige, da der intet Marked er for denne Vare. Priserne paa de store Markeder i Storbritannien komme ofte op til 25 Øre pr. Pd. af uaabnet Torsk og til 50 Øre pr. Pd. eller mere af Fladfisk og Kuller. Det er derfor givet, at en regelmæssig Dampskibsforbindelse mellem Færøerne og Fiskemarkederne i Storbritannien vilde bidrage til at hæve Prisen paa vort største og værdifuldeste Produkt og være af aldeles uberegnelig Værdi for os. I de senere Aar er der af to Handelsforretninger i Klaksvig gjort Forsøg med at eksportere fersk Fisk derfra til Udlandet. Disse Forretninger, der have opført Is-huse, have med det forenede Dampskibsselskabs Skibe forsendt Fiskeri i Is til Leith. Da Selskabets Skibe ordentligvis kun en Gang hver Maaned anløbe denne Plads for Sydgaaende, og da Skibene des-

uden ikke have Beholdning af Is om Bord eller overhovedet ere særlig indrettede til at modtage Forsendelser af fersk Fisk, vil det kunne indses, at disse Forsøg have haft mange Vanskeligheder at kæmpe imod. Men selv under Trykket af disse Vanskeligheder, og skønt Leith ikke hører til de store Fiskemarkeder, synes Forsøgene at være faldne forholdsvis heldigt ud og at fortsættes. Det skal bemærkes, at Helleflynder, der som bemærket ellers er usælgelig Vare, er indkøbt af de nævnte Forretninger til en Pris af 10 Øre pr. Pd.

Udvalget mener derfor, at det vilde være uforsvarligt overfor de i Fiskeriet interesserede, om man renoncerede paa de Vilkaar, som Folketinget med saa megen Velvilje overfor Færøerne har sat som Betingelse for Udbetalingen af det omhandlede Laan til Aktieselskabet »Dan«, nemlig Forbindelse med et af Selskabets Transportfartøjer mellem Færøerne og Storbritannien i Vinterhalvaaret.

Man kan ikke være enig med dette Selskabs Bestyrelse i, at det, som Færøerne for Tiden tiltrænge, er at udvide Forbindelsen mellem Storbritannien og Island, hvor færøske Fiskere fiske.

Vel er det saa, at en Del af den færøske Fiskerskifte, nemlig 11 Skibe af c. 70, i indeværende Aar drive Langlinefiskeri efter Helleflynder ved Island, hvor de, efter Forening med Aktieselskabet »Dan«, oversende Fangsten til Grimsby med Selskabets Skibe mod Aflæggelse af en Tredjedel af denne, og at man i For-aaret glædede sig over, at der saaledes blev aabnet en Del af Fiskerskiftet Adgang til en ny Drift, da Fiskeri paa de hidtil benyttede Banker, navnlig ved Færøerne, begyndte at svigte, efter at Indkøbet af Fiskerskibe var forceret op til det nævnte Antal; men herfra at udlede, at denne Driftsmaade, og som Følge deraf en udvidet Forbindelse mellem Island og Storbritannien, skulde være det, som Færøerne særlig tiltrænge, er umotiveret.

Det er endog tvivlsomt, om denne Drift for færøske Fiskerskibes Vedkommende vil blive vedligeholdt. Baade den Omstændighed, at der i Aar er fundet nye og udstrakte Banker ved Færøerne, hvor Fiskerskibene paa dybt Vand, 120 til 200 Favn Vand, have gjort god Fangst, og hvorved Skibene for i Aar ere sikrede et godt Udbytte, og omvendt: et mislykket Fiskeri for de i Helleflynderfiskeri ved Island deltagende Skibe, vil bidrage til at svække Interessen for den nye Fangstmaade.

Medens man saaledes ikke kan anbefale at give Afkald paa de af Folketinget til Fordel for Færøerne satte Vilkaar med Hensyn til Udbetalingen af det omhandlede Laan, har Udvalget paa den anden Side Betænkeligheder ved, for saa vidt Aktieselskabet »Dan« paa de satte Vilkaar maatte modtage Laanet, at insistere paa, at Driften paabegyndes allerede i indeværende Vinter. Som alt bemærket, er det kun i Klaksvig, at Ishuse ere opførte; men denne Plads vil ikke alene kunne forsyne et i stadig Fart gaaende Transport-Dampskib, som f. Eks. Selskabets »Cimbria«. Og da det, som af Folketinget udtalt, vilde være urimeligt at forlange Selskabets Drift vedligeholdt, naar der var lidet eller saa godt som intet at sejle med, maatte man formentlig udsætte Driftens Paabegyndelse, indtil Færøerne vare saa vidt forberedte, at det kunde skønnes, at Skibet kunde faa saa megen Last, at Foretagendet kunde svare Regning.

Naar dette Tidspunkt var kommet, maatte saa Lagtinget have Lejlighed til at udtale sig om. Man tvivler ikke paa, at der med disse Forudsætninger for Øje i den nærmeste Fremtid vil blive opført Ishuse i de fleste af vore største Havnepladser.

Dog vilde det være at anbefale, om der fra Lagtinget eller Amtet udgik en Meddelelse til Befolkningen, for saa vidt Aktieselskabet »Dan« maatte modtage Laanet paa de nævnte Vilkaar, om, at en Dampskibsforbindelse med Storbritanniens Fiskemarkeder eventuelt vilde blive etableret.

I Henhold til det anførte tillader man sig at indstille til Tinget:

1. Amtmanden anmodes om at tilkendegive Bestyrelsen for Dansk Damp-

Trawling Aktieselskab »Dan«, at det, som Færøerne for Tiden tiltrænge, ikke er at udvikle Forbindelsen mellem Island og England, men at særlig en Forbindelse mellem Færøerne og de store Fiskemarkeder i Storbritannien maa anses for paatrængende nødvendig for Øernes Velfærd, og at man derfor ikke kan give Afkald paa de af Bevillingsmyndighederne som Betingelse for Udbetalingen af et Laan af Statskassen til Selskabet paa 150,000 Kr. satte Vilkaar om, at det i Vinterhalvaaret skulde betjene Færøerne ved i Fiskeriets Interesse at etablere og opretholde en Forbindelse mellem Færøerne og Storbritannien.

2. Lignende Meddelelse bedes sendt vedkommende Ministerium med den Tilføjning, at Lagtinget ikke kan anbefale, at saadan Drift paabegyndes allerede tilstundende Vinter, men at Tinget vilde sætte Pris paa at udtale sig, naar Driften burde paabegyndes.
3. Amtmanden anmodes om, for saa vidt det nævnte Selskab maatte modtage det samme bevilgede Laan af Statskassen paa 150,000 Kr., da at lade udgaa en Meddelelse til Befolkningen herom og om de til Fordel for Færøerne som Betingelse for Laanet satte Vilkaar, samt, med de nævnte Eventualiteter for Øje, i sin Tid at forelægge denne Sag for Lagtinget.

Thorshavn, den 12te August 1899.

E. Müller, Finsen.
Ordfører.

Ved Sagens endelige Behandling den 14de August sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

XIII. Andragende om Statslaan til en paatænkt Uldvarefabrik.

Den 10de August fremlagdes følgende Andragende:

Salg af uforarbejdet Uld er i den sidste Menneskealder opgaaet til et betydeligt Beløb, og desuden sendes i den sidste Tid en stedse voksende Mængde Uld til Norge for dels at spindes, dels at virkes til Klæde. Den Fortjeneste, Færøernes Befolkning tidligere har haft paa Tilvirkning af Uldgods til Udførsel, er snart «en saga blot» og den gamle Udførselsartikel, Skibstrøjerne, er stærkt paa Vej til at gaa ud af Markedet. Under disse Omstændigheder er det af største Vigtighed for det Offentlige at tage Forholdsregler til at fremhjelpe en ny Uldindustri.

Gaaende ud fra dette Synspunkt have vi undertegnede, som det vil ses af medfølgende Nr. af «Dimmalætting», indbudt til Oprettelse af en Uldvarefabrik.

Ifølge den allerede stedsfundne Aktie-tegning nære vi grundet Haab om at faa Foretagendet sat i Gang til næste Aar. Da der paa Grund af Indkøb af saa mange Fiskerskibe og Anlæg af to Ophalingsbeddinger m. m. for Tiden ikke findes mange disponible Penge her paa Øerne, og der desuden i den nærmeste Fremtid agtes anvendt en betydelig Kapital paa Opførelse af Ishuse, kan man ikke gøre Regning paa at faa samlet en saa stor Kapital som ønskeligt. Derfor tillade vi os at opfordre det høje Lagting til at andrage om et Statslaan til Støtte af vort Foretagende. Vi antage, at et Beløb af 25,000 Kr. — rentefrit f. Eks. i de første 8 Aar — vil være en god Hjælp for at muliggøre en heldig Udvikling af vor Uldindustri.

Vi mene, at vort Foretagende fortjener saa meget mere Støtte, som det gaar ud paa at indføre Andelsdrift, der har vist saa store Resultater i den øvrige Del af Kongeriget, og fordi det vil bidrage til en mere fornuftmæssig Anvendelse af Vandkraft, end vi hidtil have kendt her paa Øerne.

I Haab om, at vi ville faa Lejlighed til at meddele det eventuelle Udvalg, som

forhaabentlig vil blive nedsat i Sagen, yderligere Oplysninger, anbefale vi denne samfundsvigtige Sag til det høje Tings gunstige Forsorg.

Færøerne i August 1899.

Ærbødigt

Paa egne og Medindbyderes Vegne

H. C. Joensen. Olaf J. Olsen.
Kongsbonde, Midvaag. Kongsbonde, Vestmanna.

Johan K. F. Dam. J. H. Djurhuus.

Just Jacobsen. Ole C. Petersen.
Thorshavn. Støtetræ.

R. C. Effersø.

Til

Færøernes Lagting.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 10te August, foreslog Effersø at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer, medens Bærentsen foreslog at henvis den til Udvalget for forskelligartede Sager. Efter at Bærentsen havde taget sit Forslag tilbage, vedtoges Effersøs Forslag med 14 St. mod 0.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde: Effersø, J. Jakobsen, O. Olsen, Müller og Finson.

Den 7de September fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat til at afgive Betænkning over en til Lagtinget rettet Opfordring fra Kongsbonde H. C. Joensen af Midvaag m. fl. til at andrage om Statsunderstøttelse til et Andelsforetagende med det Formaal at oprette en Uldvarefabrik paa Færøerne, skal tillade sig at fremsætte følgende:

Udvalget har ment, at det omhandlede Foretagende fortjener Opmærksomhed og Støtte, og har derfor søgt at indhente saadanne Oplysninger, som savnes i de i Sagen fremlagte Papirer.

Man har derved bragt i Erfaring, at Indbyderne paa nærværende Tidspunkt kun have udkastet den bestemte Plan, at der bør oprettes et Uldspinderi drevet med Vandkraft. Man har i Forbindelse hermed tænkt sig en forskelligartet Anvendelse af det producerede Uldgarn, dels til Maskinstrikning paa Uldvarefabrikken eller i Hjemmene, dels til hjemmevævede eller til fabrikmæssigt vævede hel- eller halvulne Produkter, heri eventuelt indbefattet Kradsuldsindustri.

Endvidere er oplyst, at Indbyderne ved dels mundtlig, dels skriftlig Konference med en Fagmand i Norge have faaet Oplysning om, at den færøske Uld ikke alene egner sig til fabrikmæssig Fremstilling af Uldgarn, men ogsaa til en Mængde forskellige Klædestoffer. Dette bekræftes ogsaa ved, at der i de sidste Aar sendes store Mængder af færøsk Uld til norske Fabrikker og kommer tilbage i forarbejdet Tilstand.

Med Hensyn til de til det projekterede Anlæg nødvendige Omkostninger have Indbyderne dels fra Island, hvor der allerede findes 3 Spindrier, dels fra den førnævnte Fagmand i Norge faaet Oplysning om, at de til Spinderiet nødvendige Maskiner, for saa vidt de skulle være nye og af hensigtsmæssig Konstruktion, ville koste c. 16,000 Kroner. Et omtrent lige saa stort Beløb vil behøves til Anlæg af den nødvendige Drivkraft og til Bygningen. Desuden vil det være nødvendigt at have en disponibel Driftskapital, hvoraf en Del kan anvendes til Forsøg og for at indvinde Erfaring angaaende den mest lønnende Anvendelse af Produkterne. I Tilfælde af, at den nødvendige Kapital kan skaffes til Veje, have Indbyderne fremskaffet Overslag fra den før omtalte Fagmand, gaaende ud paa Forædling af c. $\frac{1}{2}$ af Færøernes sædvanlige Uldproduktion paa en fuldstændig Klædefabrik, med Anlægsomkostninger beløbende sig til 100,000 Kroner. Fra Island har man ogsaa faaet Meddelelse om, at der med sagkyndig Bistand er gjort et Overslag til at udvide et af de i Drift værende Spindrier til fuldstændig Klædefabrik. Efter det paagældende Overslag skal Kapitalen forøges til 90,000 Kroner, hvoraf Halvdelen ydes som Laan af offentlige Kasser.

For saa vidt en Færing, som allerede har faaet en Del Uddannelse i Faget, ikke

vil yde Andelsforetagendet sin Bistand, har man baade fra Norge og fra Island faaet Læse om Bistand til at sikre den nødvendige faglige Ledelse af Driften. Fra sidstnævnte Sted har man ogsaa faaet Tilsagn om, at en intelligent Færing paa 3 Maaneder skal blive meddelt den nødvendige Indsigt og Færdighed til at lede Driften i et Uldspinderi. Desuden har man saavel fra Norge som fra Danmark faaet Tilsagn om sagkyndig Bistand ved Ordningen af Anlægget i teknisk Henseende.

Tegning af den nødvendige Kapital angives at være saa vidt fremmet, at man har tilstrækkeligt til Indkøb af de for Uldspinderiet nødvendige Maskiner.

Med Hensyn til Valg af Plads har man vel udfundet nogle for det paatænkte Anlæg ret vel skikkede Pladser, men da Aktietegningen endnu ikke er videre fremmet, har man vel gjort Forespørgsler, men ikke indledet videre Underhandlinger til Erhvervelse af det nødvendige Grundstykke.

Til Love for det vordende Selskab er der gjort Udkast, hvilket dog ikke kan tillægges nogen Betydning, saa længe den konstituerende Generalforsamling ikke er afholdt.

Efter hvad Udvalget har bragt i Erfaring, ere Strikkemaskiner allerede i Brug paa 4 forskellige Steder paa Øerne, og de have vist sig brugbare ogsaa til Strikning med hjemmespundet Uldgarn. Da det maskinspundne Garn imidlertid egner sig bedre til Maskinstrikning, vil et Spindri være en væsentlig Betingelse for, at Maskinstrikning kan finde almindelig Indgang i Hjemmene og saaledes afløse den nuværende lidet lønnende Tilvirkning af de saakaldte Islandstrøjer.

I det hele taget finder Udvalget, at det af Andragerne paatænkte Foretagende maa antages at være saa saafundsgavnligt, at hvis Selskabet allerede var konstitueret og ved udførlige Planer og Overslag havde paavist, at der tiltrængtes pekuniær Støtte, saa vilde man ikke tage i Betænkning at foreslaa Ydelsen af et Laan eller aarligt Bidrag af Amtsrepartitionsfonden og tillige foreslaa at indgaa til Bevillingsmyndighederne med Børgering om et rentefrit Laan eller anden Støtte.

I Henhold til ovenstaaende tillader Udvalget sig at indstille til Tingets Vedtagelse:

Der svares Andragerne:

»Tinget finder et Foretagende som det af Andragerne paatænkte, at være

af saa samfundsgavnlig Beskaffenhed, at der i og for sig ikke alene kan være Anledning til at indgaa til Bevillingsmyndighederne med Begæring om et rentefrit Laan, men ogsaa til at byde en passende Støtte af Amtsrepartitionsfondens Midler. Da der imidlertid endnu ikke er dannet noget Selskab, hvortil Bevillingen kan ydes, ej heller foreligge tilstrækkelige Oplysninger, hvoraf man kan bedømme, hvor stor Bevilling der udkræves m. m., kan man kun anmode Andragerne om at fremkomme med yder-

ligere Oplysninger i Sagen til næste Aars Lagting.

I Udvalget for Uldvarefabrikken, Thors-

havn den 7de September 1899.

R. Effersø, Just Jakobsen.

Ordfører,

O. Olsen. E. Müller. Finsen.

Ved Sagens endelige Behandling, den 8de September, sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 10 St. mod 0.

XIV. Spørgsmaal om Overdragelse til Fæste eller Ejendom af den Sysselmanden i Strømø Syssel tillagte Gaard i Kirkebø.

Den 25de August fremlagdes følgende Skrivelse fra Amtet:

Førø Amt.

Thorshavn, den 25de August 1899.

Under Henvisning til den Lagtinget foreliggende Sag om Overdragelse til Selvejendom af det Staten tilhørende Fæstegods, skal man ved at fremsende en Genpart af et til Amtet indkommet Andragende, hvori exam. juris S. E. Müller af Thorshavn anholder om, at den hidtil til Bestillingen som Sysselmand for Strømø Syssel henlagte Gaard i Kirkebø maa blive overdraget ham i Fæste eller subsidært til Ejendom, herved henstille til det højtærede Lagting, om samme maatte finde sig foranlediget til at udtale sig om det nævnte Andragende, særlig med Hensyn til det subsidiært fremsatte Ønske.

C. Bærentsen.

Til

Færøernes Lagting.

Det i Skrivelsen ommeldte Andragende er saalydende:

Thorshavn, den 30te Marts 1898.

Til

Justitsministeriet.

Ved det høje Ministeriums Skrivelse af 3te November 1888 blev den til Strømø Sysselmandsbestilling henlagte Gaard, nemlig $\frac{1}{3}$ eller 13 Marker af Kirkebø, overladt mig til Brug for et Tidsrum af 10 Aar, hvorhos der gaves mig Tilsagn om, at jeg, for saa vidt Gaarden inden Udløbet af denne Tid skulde blive fraskilt Sysselmandsbestillingen og saaledes fæsteledig, kunde forvente den overdraget i Fæste paa sædvanlige Vilkaar.

Det Tidsrum, i hvilket jeg har haft Gaarden i Brug, udløber saaledes med indeværende Aar, og da det nu af Ministeriet er bestemt, at Sysselmanden skal tage Bopæl i Vestmanhavn, tillader jeg

mig at andrage om at erholde bemeldte Gaard i Fæste.

Jeg skal i den Anledning anføre, at min afdøde Bedstefader, Sysselmand R. Müller, i 1830 erholdt Fæstebrev paa Gaarden, hvilket skete efter den sidste Fæsters Ønske og tillige i Betragtning af, at min Bedstefader som Præstesøn i Henhold til Frdg. 30te Maj 1691 var fortrinsberettiget. Rentekammeret fandt imidlertid Anledning til at bestemme, at Gaarden skulde betragtes som henhørende til Sysselmandsbestillingen, dels til Forbedring af Sysselmandens Indtægter, dels af Hensyn til at Sysselmanden kunde erholde Forsyning af Mælk og Kød. Det sidste Hensyn er nu, da Sysselmanden skal bo i Vestmanhavn, formentlig uden Betydning. Ved en Fæsters Død er nu en Gaard af lignende Størrelse som den heromhandlede bleven fæsteledig. Denne Gaards Jorder udgøre hele den sydlige Arm af Vestmanhavn. Til Gaardens Forbedring har jeg i de forløbne Aar anvendt et Beløb af henved 2000 Kr., idet jeg har opført et solidt Faarehus i Udmarken, har indgærdet Træer af Haugen til Ophold for Faarene om Vinteren og endelig dels fra Udlandet, dels fra den nordligere Del af Strømø jævnligen har anskaffet Væddere til Faaracens Forbedring. Derhos har min Broder Kolonibestyrer R. Müller i Forening med mig med stor Bekostning overført til Færøerne saavel den grønlandske som den skotske Rype (Grouse), hvor de synes at have slaaet an, i Særdeleshed den grønlandske.

Da Gaarden er blevet dreven fra Thorshavn i de sidste 10 Aar og Udmarkens Røgt overhovedet bedre kan ske herfra end fra Kirkebø, idet Marken grænser til Thorshavn, tillader jeg mig at andrage om, at dette fremdeles maa tillades saaledes, at Fæsteren maa bo i Thorshavn.

For saa vidt det høje Ministerium ikke skulde være sindet at efterkomme dette mit Andragende, tillader jeg mig at ansøge om, at Gaarden ved Ministeriets gunstige Forsorg maa blive mig overdraget til Ejendom, under Hensyn til det anførte, paa billige Betingelser.

Ærbødigst

E. Müller.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 26de August, foreslog Formanden at henvise den til det Udvalg,

der var nedsat i Sag I (Fæstegodsets Overgang til Selvejendom), medens Hentze foreslog at nedsætte et særligt Udvalg paa 3 Medlemmer. Hentzes Forslag sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 3 stemte derfor, hvorefter Formandens Forslag vedtoges med 11 St. mod 0.

Den 5te September fremlagdes saalydende Flertals- og Mindretalsbetænkning:

Flertalsbetænkning.

Ved Skrivelse af 25de August d. A. har Amtet, under Henviisning til den Lagtinget foreliggende Sag om Fæstegodsets Overgang til Selvejendom, tilstillet Tinget Afskrift af et af exam. jur. Müller af Thorshavn til Justitsministeriet indgivet Andragende om at faa den Bestillingen som Sysselmand for Strømø Syssel hidtil tillagte Gaard i Kirkebø overdraget til Fæste, subsidiært til Ejendom, samt henstillet, om Tinget maatte finde sig foranlediget til at udtale sig om dette Andragende, særlig med Hensyn til det subsidiært fremsatte Ønske.

Denne Sag er bleven henvist til Udvalget i Sagen angaaende Fæstegodsets Overgang til Selvejendom. Udvalget har ikke kunnet blive enigt om en fælles Udtalelse.

Flertallet (Bærentsen, Petersen og J. Poulsen) skal tillade sig at bemærke:

At større Gaarde henligge til Embeder og Bestillinger, hvis Indehavere i Reglen ikke personlig kunne drive Gaarden, er formentlig næppe anbefalelsesværdigt af Hensyn til Landbruget i det hele; men Spørgsmaalet herom maa afgøres af Administrationen i hvert enkelt Tilfælde efter de forhaandenværende Omstændigheder, og i det her foreliggende Tilfælde synes den Omstændighed, at vedkommende Bestillingsmand bor saa langt fra Gaarden, særlig at tale for, at denne fraskilles Bestillingen.

Skal nu Gaarden skilles fra Bestillingen, vil Haugen, efter den nu bestaaende Deling, bedst kunne drives af en Mand, der bor i Thorshavn eller dens Nærhed f. Eks. paa et af selve Haugen indlagt og opdyrket Areal, medens Udmarken med de til samme hørende Herligheder bedst vil kunne drives fra Kirkebø eller dens Nærhed. Man maa derfor, for saa vidt den omhandlede Gaard skilles fra Sysselmandsbestillingen, anse det for heldigst, om Bøen med tilhørende Herligheder enten hen-

lægges til den øvrige Fæsteindmark i Kirkebø, eller — eventuelt efter en forudgaaende Udskiftning — bortfæstes eller afhændes til en eller flere Personer, der ville bo paa Indmarken, medens Udmarken, efter at Haugens østlige Del ved en endelig Udskiftning er bleven henlagt til disse 13 Marker, besiddes — som Fæste eller Ejendom — af en i eller ved Thorshavn boende Person.

Hvad nu særlig det subsidiaert fremsatte Ønske om at faa Gaarden til Ejendom angaar, da frembyder Sagen selvfølgelig færre Vanskeligheder, hvor der er Tale om en enkelt eller, om saa skulde være, enkelte Gaarde, end hvor Talen er om hele det færøske Fæstegods, og man vil af den Grund ikke fraraade et eventuelt Salg; men paa den anden Side maa man bestemt tilraade, at Staten forbeholder sig den til Opdyrkning egnede Del af Haugen til Afhændelse i Henhold til Lov Nr. 56 af 13de April 1894. Den Værdi, den saaledes forbeholdte Jord har, som Hauge betragtet, maatte selvfølgelig trækkes fra Overdragelsessummen for Haugen; men for at den saaledes forbeholdte Jord ikke midlertidig skulde henligge ubenyttet, maatte det ved Overdragelsedokumentet betinges, at Besidderen af den øvrige Hauge overtog den for en billig Leje, indtil den efterhaanden kunde blive bortsolgt til Opdyrkning. Ligeledes maa det tilraades, at der foruden de Tørvoskærsrettigheder, der ifølge bestaaende Regler eller ved Hævd ere overgaaede til andre Personer, tillige tages Forbehold med Hensyn til fremtidigt Tørvoskær. Af Hensyn til fremtidige Opdyrknings vilde det formentlig ogsaa være heldigt, om de Haugen i Form af Udrægstersrettigheder nu paahvilende Servitutter forinden Haugens Afhændelse bleve afløste f. Eks. imod Afløsning af Faarenes Vintergræsningsret paa Bøen eller imod Jord til Opdyrkning.

I Henhold til det anførte tillader Fler-tallet sig at foreslaa til Vedtagelse:

»Lagtinget udtaler i Anledning af det samme af Amtet forelagte Spørgsmaal vedrørende den til Bestillingen som Syssemand for Strømø Syssele henlagte Gaard,

at for saa vidt Gaarden bliver skilt fra Syssemandsbestillingen, maa det anses for heldigst, at Indmarken med de til samme hørende Herligheder enten henlægges til de øvrige 26 Marker Fæstebø i Kirkebø eller overdrages — som Fæste eller Ejendom —

til en eller flere Personer, der ville bo paa Jorden.

at under samme Forudsætning den til Gaarden hørende Hauge — efter endelig at være udskiftet fra Kirkebø-fæstet — overdrages en i eller ved Thorshavn boende Mand som Fæste eller Ejendom,

at for saa vidt Haugen overgaar til Selvejendom, bør Staten inden Afhændelsen forbeholde sig den opdyrkelige Del af Haugen til fremtidig Afhændelse til Opdyrkning i Henhold til Lov af 13de April 1894, samt tage fornødent Forbehold med Hensyn til nuværende og fremtidige Tørvoskærsrettigheder i Haugen,

at det under sidstnævnte Forudsætning maa anses for rettest, at de Haugen nu som Udrægstersrettigheder paahvilende Servitutter forinden Afhændelsen afløses af Hensyn til fremtidige Afhændelser til Opdyrkning.

Thorshavn, den 4de September 1899.

Joen Poulsen,

Fr. Petersen.

E. D. Bærentsen.

Mindretalsbetænkning.

Til Udvalget angaaende Fæstegodsets Overgang til Selvejendom er henvist et Lagtinget af Færø Amt forelagt Andragende til Justitsministeriet fra exam. juris S. E. Müller af Thorshavn om at faa til Fæste, subsidiaert til Ejendom, den Syssemanden i Strømø Syssele tillagte Fæstegaard i Kirkebø.

I den Anledning skal undertegnede Mindretal tillade sig at udtale:

I det hele taget synes det i Nutiden ikke anbefalelsesværdigt at henlægge Gaarde til Embeds- og Bestillingsmænd, som nu, i Modsætning til tidligere, kunne faa til Købs, hvad de behøve til deres Husboldning.

I det foreliggende Tilfælde har vedkommende Bestillingsmand erklæret, at han som boende i Vestmanhavn vilde anse det for en Uting at have en Gaard i Kirkebø.

Man vilde derfor finde det naturligt, at den hidtilværende Syssemandsgaard overdrages den nuværende Bruger i Fæste paa samme eller lignende Maade, hvorunder den Sørenskriverembedet tillagte Gaard i sin Tid overgik til den daværende Bruger.

Dog skal man under Hensyn til det i den sidste Lagtingssamling vedrørende Forsøgsgaarden vedtagne tillade sig at foreslaa, at Indmarken i Kirkebø, eventuelt tillige Indmarken ude paa Bø, med tilhørende Herligheder forenes med J. Paturssons Fæste enten ifølge en Udskiftning og mod Erstatning i et passende Haugestykke eller mod at Afgiften paa sidstnævnte Fæste bliver forhøjet og Andrageren faar en tilsvarende Afkortning i Afgiften eller den eventuelle Købesum for Gaarden.

Det er Udvalget bekendt, at der foreligger en Begæring fra J. Patursson om at erholde hele Kirkebøhaugen og derpaa oprette et Hestesæter. Hertil skal bemærkes, at et saadant Hestesæter meget vel lader sig indrette i den vestlige Del af Haugen, hvor det vil være ulige nemmere at passe for en Mand, der bor i Kirkebø.

Andrageren, der er Udvalget bekendt som en Mand af fremragende Duelighed og megen landøkonomisk Indsigt, har allerede vist stor Interesse for Forbedringer paa Landbrugets Omraade. Han vil utvivlsomt ogsaa ved Hjælp af sin ikke ubetydelige private Formue, naar han faar nogenlunde frie Hænder, paa et Landbrug som det heromhandlede udrette meget til en fornuftmæssig Udvikling af vort Landbrug. Mindretallet skønner, at han har et Billighedskrav paa at faa den omhandlede Gaard i Besiddelse, og dette, saavel fordi saadant er stillet ham i Udsigt af Justitsministeriet, som fordi det vilde være overensstemmende med den Tradition, som følges ved Fæsteoverdragelser, idet Gaarden har været i hans og hans Familys Besiddelse i 69 Aar og i den Tid undergaaet en Del Grundforbedringer. For saa vidt Salg finder Sted, med den Hensigt at skaffe Sysselmandsembedet Erstatning for den Indtægt, Embedet har haft af Gaarden, kan denne ikke sælges for den Pris. Udvalgsflertallet mener bør være gældende ved Fæstegodsets Afhændelse, men den virkelige Værdi maatte da lægges til Grund, og denne vilde nærmest være Matrikuleringsværdien. Herfra vilde da være at drage den Kvotadel af hele den matrikulerede Udmarks Værdi, som Landvæsenkommissionen vilde ansætte for, hvad der siden Taksationen er indtaget, og hvad Staten i Analogi med Lov 8de April 1851 § 8 forbeholder sig til Indhegning og Opdyrkning eller andre Øjemed. Hvis en anden Gaard bliver Sysselmanden tillagt, finder man det rimeligt, at den heromhandlede Gaard afhændes under samme Betingelser som andre Fæstegaarde.

Hvilke Dispositioner der end maatte blive truffet med den hidtilværende Sysselmandsgaard, skal man anbefale, at der tages Hensyn til, at der her foreligger en næsten enestaaende Løjlighed til at danne større samlede uafhængige Brug, og at Landvæsenkommissionen i det Øjemed tilkalder for at foreslaa:

1. En Ordning af Forholdet ligeoverfor Kongsgaarden ved en endelig Udskiftning af Haugen, eventuelt med Indmarken og samtlige Herligheder.
2. Baandlæggelse af den Del af Udmarken, som anses tjenlig til Opdyrkning — derfra dog undtaget saa meget, som kan anses formaalstjenlig at reservere for en økonomisk Benyttelse af Udmarken. Jfr. Lov 8de April 1851 § 8.
3. Eventuel Baandlæggelse af den Tørvejord, hvis Brug ikke er lønvet, i den Hensigt, at der f. Eks. kunde blive truffet den Bestemmelse, at der i de nærmeste 50 Aar ikke bruges af det saaledes baandlagte. Jfr. Lov 8de April 1851 § 8.
4. Afløsning af Servitutter f. Eks. saaledes, at den for fremtidig Opdyrkning besværlige Udmærstersret enten udveksles med Ret til Vinterfredning eller erstattes med Penge.

I Tilfælde af Overdragelse til Fæste vil det formentlig ikke være nødvendigt for Tiden at lagttage Forslagets Punkt 2 og 3.

I Henhold til ovenstaaende tillader Mindretallet sig at indstille til Tingets Vedtagelse:

»Tinget anbefaler, at Andrageren faar den nuværende Sysselmandsgaard i Fæste, eventuelt til Købs, paa de i Mindretalsbetænkningen antydede Vilkaar.«

I Udvalget angaaende Fæstegodsets Overgang til Selvejendom, Thors-havn den 5te Septbr. 1899.

J. M. Hentze. R. C. Effersø.

Den 7de September foretoges Sagens 2den Behandling.

Flertallets Forslag sættes først under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: J. Poulsen, Finsen, Provsten, O. Jacobsen, Bærentsen, Petersen og M. Poulsen; nej stemte: J. Jacobsen, Effersø, Nielsen, Niclasen, O.

Olsen, J. H. Poulsen, Hentze, Sørensen, C. Olsen og Weihe, medens Müller, Schrøter og Formanden ikke stemte, og var Forslaget saaledes forkastet med 10 St. mod 7.

Derefter sattes Mindretallets Forslag under Afstemning, ligeledes ved

Navneopraab, med følgende Udfald: Ja stemte: Provst, J. Jacobsen, Effersø, O. Jacobsen, Nielsen, Nielsen, O. Olsen, J. H. Poulsen, Hentze, Sørensen, C. Olsen og Weihe, medens de øvrige Medlemmer ikke stemte, og var Forslaget saaledes vedtaget med 12 St. for og ingen imod.

XV. Angaaende Forandring i Lagtingsloven.

A. Angaaende Lagtingsmændenes Diæter.

Den 21de August fremlagdes saalydende Andragende fra Lagtingsmand J. H. Poulsen:

Til
Lagtinget.

I Lov af 17de Marts 1865 om Forandring af § 15 i Loven om Færøernes Lagting af 15de April 1854 er den Lagtingets Medlemmer tilkommende daglige Godtgørelse forhøjet fra 64 Skilling til en Rigsdaler.

Ser man imidlertid hen til den Udvikling, alle vore Forhold ere undergaaede siden den Tid, og særlig vore Lønningsforhold, saa kan man ikke sige, at den Lagtingsmændenes tilkommende Godtgørelse staar i et passende Forhold til andre forekommende Lønningsforhold her paa Øerne.

Jeg skal derfor ærbødigt tillade mig at henstille til det ærede Lagting, at det vil søge udvirket, at den Lagtingsmændenes tilkommende daglige Godtgørelse forhøjes fra 1 Rigsdaler til 3 Kroner for den Tid, Lagtinget er samlet.

Lagtingssalen, den 21de August 1899.

Ærbødigt

Johan H. Poulsen.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 22de August, vedtoges, efter Forslag af J. H. Poulsen, at henvise Sagen til et Udvalg, der alt var nedsat angaaende Andragende fra Weihe om at fritages for at være Medlem af Tinget (Sag Nr. XIX, 1); hvilket Udvalg (bestaaende af O. Jacobsen, C. Olsen og J. H. Poulsen) afgav følgende den 31te August fremlagte

Betænkning.

Af Lagtingsmand J. H. Poulsen er fremsat Forslag om, at den Tingets Medlemmer ved Lov af 17de Marts 1865 om Forandring i Lov om Færøernes Lagting af 15de April 1854 tillagte daglige Godtgørelse maa forhøjes fra 2 til 3 Kr. pr. Dag.

Undertegnede Udvalg, til hvis Betænkning denne Sag har været overgivet, maa med Forslagsstilleren være enigt i, at den Godtgørelse, Lagtingets Medlemmer oppebære, ikke mere staar i noget rimeligt Forhold til, hvad Arbejdskraften nu koster i Sammenligning med Arbejdslønnen i 1865. Skal der derfor være Tale om Betaling eller Diæter, kan 2 Kr. om Dagen aldeles ikke være tidssvarende.

Da der imidlertid stilles stadig større Krav til Autsrepartitionsfonden, har Udvalget haft Betænkelighed ved at gaa ind paa at forhøje Diæterne til 3 Kr., hvilket betyder en ikke saa ganske ringe Sum,

naar Lagtinget varer hen i den sidste Halvdel af September Maaned. Hvis man ved Siden af en saadan Forhøjelse af Diæterne kunde have opnaaet, at Samlingerne kunde blive lidt forkortede f. Eks. ved at man fastsatte et Tidspunkt, udover hvilket ingen ny Sag maatte lages under Behandling, som ikke var af største Vigtighed, vilde Udvalget maaske have kunnet tilraade Forhøjelsen, men man nærer Tvivl om, at en saadan Beslutning af Tinget vilde blive overholdt.

Udvalget har derimod troet det mere praktisk at foreslaa, at der betales Medlemmerne en bestemt Sum for hver ordinær Samling, en Sum, som svarer omtrent til hvad Diæterne have andraget, naar Tinget har været længst samlet, nemlig 100 Kr. De højeste Diæter, som i den senere Tid have været betalte, have været 104 Kr. og de laveste 80 Kr. — Udvalget mener, at det ikke er udelukket, at Samlingerne kunde blive af endnu kortere Varighed end 40 Dage, og saa vilde den her foreslaaede Forhøjelse faa nogen Betydning.

For overordentlige Samlinger, der ikke kunne forudsættes at vare mange Dage, har Udvalget ment det rettest, at der kun betales Rejsegodtgørelse.

I Henhold hertil tillader Udvalget sig herved at foreslaa følgende

Forslag til Lov

om

Forandring i Lov om Færøernes Lagting af 15de April 1854 § 15.

I Stedet for de i § 15 omhandlede Dagpenge oppebære Lagtingets Medlemmer 100 Kr. hver for en ordinær Samling, saa længe de ere Medlemmer af Tinget og deltage i dets Møder.

For overordentlige Samlinger erholde Medlemmerne kun Rejsegodtgørelse.

Lov om Forandring af § 15 i Lov om Færøernes Lagting af 15de April 1854 af 17de Marts 1865 ophæves.

Denne Lov træder i Kraft Olaidag 1900.

I Udvalget angaaende Forhøjelse af de Tingets Medlemmer tillagte Dagpenge, Thorshavn den 31te August 1899.

C. Olsen, Johan H. Poulsen.
Ordfører, Ole Jacobsen.

Ved Sagens 2den Behandling, den 1ste September, foreslog Schrøter at udsætte Sagen til næste Aar. Forslaget sattes under Afstemning, men forkastedes med 11 St. mod 2, hvorefter Overgang til 3dje Behandling vedtoges med 14 St. mod 1.

Til Sagens 3dje Behandling fremkom følgende Ændringsforslag:

I. Fra Weihe:

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

»Den Medlemmerne af Færøernes Lagting ifølge Loven af 15de April 1854 § 15 tilkommende daglige Godtgørelse for den Tid, Tinget er samlet, jfr. Lov af 17de Marts 1865, forhøjes til 3 Kr.

Lov om Forandring af § 15 i Lov om Færøernes Lagting af 15de April 1854 af 17de Marts 1865 ophæves.

Denne Lov træder i Kraft Olaidag 1900.»

II. Fra Finsen:

I 1ste Stykke sættes i Stedet for »100 Kr.« »150 Kr.«.

Ved 3dje Behandling, den 5te September, tog Finsen sit Ændringsforslag tilbage.

Weihe's Ændringsforslag sattes først under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: J. Poulsen, Finsen, J. Jacobsen, Petersen, O. Olsen, Hentze, Weihe og Formanden; — Provsten, O. Jacobsen, Nielsen, Niclasen, Bærentsen, J. H. Poulsen, Müller, Sørensen, C. Olsen og Schrøter stemte ikke, medens Effersø og M. Poulsen vare fraværende, og var Forslaget saaledes bortfaldet.

Udvalgets Forslag sattes derpaa under Afstemning, ligeledes ved Navneopraab, med følgende Udfald: Ja stemte: J. Poulsen, O. Jacobsen, J. H. Poulsen, Müller, Sørensen og C. Olsen; nej stemte: Weihe og Formanden; — Finsen, Provsten, J. Jacobsen, Nielsen, Niclasen, Bærentsen, Petersen, O. Olsen, Hentze og Schrøter stemte ikke, medens Effersø og M. Poulsen vare fraværende, og var Forslaget saaledes bortfaldet.

B. Om Forøgelse af Antallet af Medlemmer for Suderø.

Den 25de August fremlagdes følgende Andragende fra Lagtingsmændene Petersen og Schrøter:

Til Lagtinget!

Da Tinget i dets indeværende Samling behandler et Andragende, som gaar ud paa en Forandring i Lagtingsloven, tillade undertegnede Lagtingsmænd for Suderø Præstegæld os at henvende os til det ærede Lagting med Anmodning om ogsaa at tage under Overvejelse, om ikke Tidspunktet nu maatte være kommet til at imødekomme den gentagne Gange fra Vælgerne i det nævnte Præstegæld fremsatte Begæring

om en til Suderø Folketal svarende Repræsentation i Tinget.

Lagtingssalen, den 24de August 1899.

Ærbødigst

Fr. Petersen. J. H. Schrøter.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 26de August, foreslog Schrøter at henvise den til det samme Udvalg, til hvilket ovenstaaende Sag (A) var blevet henvist, medens C. Olsen foreslog at udsætte Sagen til næste Aar. Sidstnævnte Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 8 St. mod 6, hvorefter Schrøters Forslag bortfuldt.

XVI. De af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Det Udvalg, der var nedsat til at afgive Betænkning over de af Amtmanden ene afgjorte Sager, afgav følgende, den 30te August fremlagte

Betænkning.

Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager har gennemgaaet Lagtingets Journal, Kopibog og Regningsprotokol fra Begyndelsen af Lagtingssamlingen 1898 til Begyndelsen af indeværende Aars Lagtingssamling, ligesom Udvalget ogsaa har gennemgaaet de forskellige Decisionsposter til de af Tinget i denne Samling decidede Regnskaber. Udvalget har ikke fundet Anledning til at gøre nogen særlig Indstilling til Tinget, men ment det rigtigst at henlede Tingets Opmærksomhed paa enkelte Udgiftsposter.

A. Vedrørende Kirkedekasserne:

1. a) Til Skaalevig Kirke er medgaaet 64 Pd. Tjære, hvilket forekommer Udvalget at være et temmelig stort Kvantum, da Kirken for faa Aar siden er opført af Sten, og der ved en saadan Stenkirke kun kan være Ubetydeligheder af Træmateriale, der kan trænge til Tjæring.
- b) Til samme Kirke er anskaffet 5 Tillæg til Kingos Salmebog; uagtet Udgiften hertil ikke er særlig betydelig, har Udvalget dog ment, at det maatte være fuldt tilstrækkeligt, at der anskaffedes 2 Eksemplarer: 1 til Præstens og 1 til Degnens Brug.
2. Til Kirken i Vestmanhavn er der til Reparationer, specielt Tømmer og

Maling medgaaet 67 Kr. 66 Øre, hvilket forekommer Udvalget ret betydelige Udgifter for en endnu kun 3 Aar gammel Kirke, og tilmed da Beboerne ifølge Tingets Vedtagelse i 1895 skulde paatage sig Kirkens Maling, mod at Tinget bevilgede Penge til ny Hvælving.

3. Til Kvivig Kirke er medgaaet 60 Kr. til nyt Alterklæde, nemlig 12 Alen à 5 Kr. pr. Alen. — Udvalget skal henlede Tingets Opmærksomhed paa, om det ikke kunde være heldigere, at der for Fremtiden blev anvendt et billigere Stof end Klæde til 5 Kr. Alen til Alterklæde i Kirkene.

B. Vedrørende Amtsfattigkassen:

For Vagthold i Vestmanhavn om Bord paa Damptrawler »Albatros» er udbetalt 88 Kr. ifølge Regning fra Sysselmanden for Strømø, hvilket forekommer Udvalget at være et ganske overordentlig stort Beløb alene anvendt til Vagthold, naar særlig Hensyn tages til de øvrige i Aarets Løb medgaaede Udgifter til Vagthold.

C. Vedrørende Amtsrepartitionsfonden:

1. For en Tur med Politimesteren rundt Nolsø med »Smiril» paa Inspektion efter Trawlere er af Amtsrepartitionsfonden betalt 20 Kr. I ligeledes er betalt af Fonden 7 Kr. i Kost og Logi for en af Marinens Underofficerer, der gav en Del af det her-værende Politikorps Undervisning i Brugen af Skydevaaben. Disse Poster har Udvalget ment nærmest burde være afholdte af Amtsfattigkassen.
2. Dels til Arresten og dels til Tinghuset er gentagne Gange i Aarets Løb anskaffet gammel Næver og Pindebrænde, formentlig til at tænde op med i Ovnene. For Arrestens Vedkommende er der medgaaet 29 Kr. 1 Øre og til Tinghuset 8 Kr. 28 Øre, tilsammen 37 Kr. 29 Øre. Udvalget har tilladt sig at berøre nævnte Punkter i den Hensigt at henlede Tingets Opmærksomhed paa, om en Akkord med Kvartermestrene om Pindebrænde til Opfyring i Ting- og Arresthuset ikke burde foretrækkes fremfor den her brugte Metode.
3. Til en Karantæneflagstang i Vestmanhavn er medgaaet 28 Kr. 85 Øre:

da der, Udvalget bekendt, fandtes 2 Karantæneflagstænger i Vestmanhavn, har man fundet det ret mærkeligt, at begge Flagstængerne samtidig have vist sig ubrugelige, saa at en helt ny Stang har maattet anskaffes.

4. For Afsavn af Mælkesalg er betalt til en Mand i Thorshavn 5 Kr. 4 Øre i Anledning af formodet Difteritis i Huset.

Ifølge Lov af 30te Marts 1895 § 9 er en saadan Erstatning fuldt ud tilstedelig, men Udvalget har ment at maatte henlede Tingets Opmærksomhed paa dette Punkt, idet det vil kunne have meget vidtrækkende Konsekvenser.

5. Til det offentlige Sundhedsvæsen er bl. a. medgaaet til Fysikus' Rejser til Jordemoderkonference og til Undersøgelse af Sundhedsforholdene paa Hvalstationen i Gjanoyri 89 Kr. 57 Øre. Af dette Beløb falder 42 Kr. i Diæter, nemlig 3 Kr. pr. Dag i 14 Dage. Til Konferencen paa Sandø er medgaaet 4 Dage, til Rejser til Gjanoyri, Ejde, Funding og Fuglefjord 9 Dage. Udvalget har haft sin Opmærksomhed henvendt paa den noget lange Tid, der er medgaaet til nævnte Rejser, og har ikke villet undlade at gøre en Bemærkning herom.

Endelig tillader Udvalget sig at gøre opmærksom paa det uheldige i, at Lagtingsreferatet for forrige Aar endnu ikke foreligger færdig trykt, og Udvalget henstiller til Tinget til Overvejelse, hvilke Skridt der burde gøres for eventuelt ad Aare at sikre sig en hurtigere Ekspedition fra Trykkeriets Side.

I Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager, Lagtingssalen i Thorshavn den 30te August 1899.

Finsen,
Ordfører.

J. M. Hentze.

Just Jacobsen.

Den 4de September kom denne Betænkning til Behandling i Tinget. De enkelte Poster diskuteredes, men nogen Afstemning fandt ikke Sted.

XVII. Andragende om Forandring i Jagtloven.

Den 23de August fremlagdes følgende Andragende:

Skønt vor Jagtlovgivning oftere er bleven revideret, forekommer det os, at den endnu kunde trænge til nogle Andringer, hvorfor vi ærbødigt tillade os at anmode det ærede Lagting om atter at tage den under Overvejelse, navnlig hvad Fredning af Søfugle og Fuglebjærg angaar.

Vi erkende fuldt ud Nødvendigheden af, at der fredes om Fuglen paa dens Yngleplads, men det forekommer os, dels at der fredes Steder, som ikke kunne kaldes Fuglebjærg, dels at Fredningen ofte strækkes temmelig langt fra Fuglebjærgene. For den enkelte er det besværligt og bekosteligt at faa optaget Syn over et Fuglebjærg for muligvis at faa Fredningen hævet; det vilde derfor være ønskeligt, om Adgangen til at faa en Fredning hævet kunde lettes noget, f. Eks. ved at det offentlige overtog en Del af Udgiften. Det er ogsaa vanskeligt at vide, hvor man har Lov at skyde og hvor ikke. Vel bliver det ved Grandestævne kundgjort, hvilke Fuglepladser i Sysselet der ere fredede, men man kan ogsaa komme for nær en fredet Plads i et andet Syssele, og derom er det ikke saa let at faa Underretning.

Endelig forekommer det os alt for strengt, at det er forbudt at skyde Lomvier paa Steder, hvor ynglende Fugle ikke kunne ventes at søge hen, f. Eks. Skaalefjorden og i det hele Sundet mellem Østersø og Strømsø, det indre af Fundingsfjorden, Gøtevig m. v.

Vi tillade os derfor ærbødigt at andrage om, at der maa udvirkes Forandringer i de paa pegede Retninger.

Skaale, den 27de Juli 1899.

(10 Underskrifter.)

Til

Færøernes Lagting.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 23de August, foreslog J. Poulsen, at Sagen som for sent indkommen udsattes til næste Aar. Schrøter foreslog at udsætte Sagen indtil videre. Sidstnævnte Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 8 St. mod 4, hvorefter J. Poulsens Forslag betragtedes som bortfaldet.

XVIII. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.

Til de staaende Udvalg i Henhold til Forretningsordenens § 8 og Tillæget vare valgte:

for de Amtsrepartitionsfonden vedkommende Sager:

O. Jacobsen, Müller og O. Olsen;

for de Amtsfattiggkassen og Landkommunerne i Almindelighed vedrørende Sager:

Müller, Nielsen, C. Olsen, J. Poulsen og Schrøter;

for de Kirkekasserne vedkommende Sager:

Provsten, J. H. Poulsen og Weihe;

for de den økonomiske Fond, Grødegarnet i Vestmanhavn samt Renterne af det Hansenske Legat vedrørende Sager:

Hentze, Niclasen og Petersen;

for de Skydskassen vedrørende Sager:

Bærentsen, J. Poulsen og M. Poulsen;

for de øvrige under Lagtingets Decision hørende offentlige Kasser

samt for de forskellige Andragender, som henvises til Udvalget, (Udvalget for forskelligartede Sager):

Effersø, Nielsen og Sørensen;

for de af Amtmanden ene afgjorte Sager:

Rinsen, Hentze og J. Jacobsen.

1. Vedkommende Amtsrepartitionsfonden.

a) Med Hensyn til Paaligningen til Amtsrepartitionsfonden for Aaret fra Olaidag 1899 til Olaidag 1900 vedtoges, efter Forslag af Udvalget:

at Størrelsen af den samlede Udskrivning fastsættes til 8517 Kr. 48 Øre,

at $\frac{3}{4}$ deraf lignes paa det matrikulerede Jordegods, 4258 $\frac{74}{100}$ Skattemark, med 1 Kr. 30 Øre pr. Skattemark eller i alt 6388 Kr. 11 Øre.

at $\frac{1}{4}$ lignes paa Kommunerne i Amtet
med et samlet Beløb af 2129 Kr.
37 Øre og
at den Fjerdedel af sidstnævnte Beløb,

som i Henhold til Lov af 6te Fe-
bruar 1880 skal fordeles efter Lag-
tingets Skøn, fastsættes som paa
nedenstaaende Repartition anført.*)

*) Med Hensyn til det til Fordeling paa Kommunerne bestemte Beløb, 2129 Kr. 37 Øre, er af Amtet i Henhold
til Lagtingets Vedtagelse foretaget følgende

Repartition:

Kommunernes Navne.	Efter Marketal.			Efter Folkemængde.			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse		Til- sammen for Sognet.		For Kommunen i det hele.	
	(¹ / ₂)			(¹ / ₄)			(¹ / ₄)					
	Skattemærk.	Kr.	Ø.	Folketal.	Kr.	Ø.					Kr.	Ø.
I. Norderøernes Præstegælds Kommune.												
Vaag Sogn.	166,58	41	64	534	21	94	25	„	88	58		
Husum —	64,90	16	23	134	5	50	6	„	27	73		
Myglødal —	60,03	17	26	118	4	85	5	„	27	11		
Kunø —	94,14	23	53	176	7	23	8	„	38	76		
Viderø —	150,37	37	59	297	12	20	12	„	61	79		
Svinø —	54,51	13	63	124	5	9	6	„	24	72		
Fuglø —	67,24	16	81	145	5	96	6	„	28	77		
											297	46
II. De forenede Sogne i Østerø Præstegæld.												
Fugleffjord Sogn	152,03	38	1	497	20	42	7	„	65	43		
Andefjord —	129,68	32	42	330	13	56	11	„	56	98		
Funding —	125,26	31	32	305	12	53	6	„	49	85		
											172	26
III. Næs og Gøte Sognes Kommune.												
Næs Sogn	200,17	50	4	554	22	77	13	„	85	81		
Gøte —	128,75	32	19	329	13	52	6	„	51	71		
											137	52
IV. Sjøv Sogns Kommune. . .												
	180,62	45	16	492	20	22	9	34	...	...	74	72
V. Ejdes Sogns Kommune. . .												
	154,44	38	61	501	20	59	6	„	...	...	65	20
VI. De forenede Sogne i Nordstrøms Præstegæld.												
Kvivig Sogn	125,98	31	50	374	15	37	12	„	58	87		
Kolleffjord —	120,54	30	14	284	11	67	7	„	48	81		
Kvalvig —	128,66	32	17	238	9	78	7	„	48	95		
Haldersvig —	79,70	19	92	305	12	53	7	„	39	45		
Saksen —	49,60	12	40	56	2	30	6	„	20	70		
											216	78
VII. Vestmanhavn Sogns Kommune. .												
	121,32	30	33	346	14	22	15	„	...	...	59	55
Overføres	2363,35	590	90	6139	252	25	180	34			1023	49

b) Landfogden havde indstillet til Amtet, at Omkostningerne i en mod Fisker Hans Danielsen af Thorshavn anlagt Justitssag til Beløb 58 Kr. 07 Øre ikke

søges inddrevne. Det oplystes, at Hans Danielsen, der var tiltalt og straffet for Overtrædelse af Straffelovens § 202, ikke ejede andet end en

Kommunernes Navne.	Efter Marketal. (1/2)			Efter Folkemængde. (1/2)			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse (1/2)		Til- sammen for Sognet.		For Kommunen i det hele.	
	Skattemark.	Kr.	Ø.	Folketal.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Overført . .	2363.55	590	90	6139	252	25	180	34			1023	49
VIII. De forenede Sogne i Sydstrøm Præstegæld.												
Kirkebø Sogn	163.49	40	87	220	9	4	11	"	60	91		
Kalbak —	94.58	23	61	100	4	11	7	"	34	75		
Thorshavn udenbys —	99.68	24	92	173	7	11	5	"	37	3	132	69
IX. Nolsø Sogns Kommune. . .	67.56	16	89	209	8	59	11	"	...	...	36	48
X. Vaagø Præste- gælds Kommune.												
Midvaag Sogn . . .	123.95	30	99	374	15	37	12	"	58	36		
Sandevaag — . . .	111.98	27	85	295	12	12	12	"	51	97		
Sørvaag — . . .	80.63	20	16	366	15	4	11	"	46	20		
Bø — . . .	64.22	16	6	119	4	89	5	"	25	95		
Myggenæs — . . .	66.65	16	66	152	6	25	7	"	29	91	212	39
XI. Sandø Præste- gælds Kommune.												
Sand Sogn. . . .	166.13	41	61	544	22	36	13	"	76	97		
Skaalevig	69.21	17	43	147	6	4	9	"	32	47		
Husevig —	87.24	21	81	198	8	14	10	"	39	95		
Skue —	44.41	11	10	104	4	27	5	"	20	37	169	76
XII. De forenede Sogne i Suderø Præstegæld.												
Famien Sogn	40.78	10	19	116	4	77	7	"	21	96		
Porkere —	124.67	31	17	415	17	6	10	"	58	23		
Vaag —	86.44	21	61	416	17	10	15	"	53	71		
Sumbø —	96.90	24	22	396	16	27	7	"	47	49	181	39
XIII. Kvalbø Sogns Kommune . .	138.79	34	70	518	21	29	15	"	...	...	70	99
XVI. Frødebø Sogns Kommune . .	112.60	28	15	650	26	72	30	"	...	...	84	87
XV. Thorshavns Kommune. . .	55.05	13	76	1303	53	55	150	"	...	...	217	31
Summa . .	4258.74	1064	69	12954	532	34	532	34			2129	37

Panteobligation paa 375 Kr. med 2den Prioritet efter 352 Kr. til Færø Amts Sparekasse i et hans fraseparerede Hustru tilhørende Vaanhus i Thorshavn af Værdi 1000 Kr. Obligationen er uopsigelig, og det er i den bestemt, at saafremt Dødsfaldt ikke til rette Forfaldstid betaler Debitor et ved Separationen vedtaget Bidrag til deres fælles Børn, skulle disse Bidrag afkortes i Obligationens Paalydende. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges, at disse Omkostninger indtil videre henstaa som Forskud i Amtsrepartitionsfondens Regnskab, idet Tinget gaar ud fra, at Landfogderiet, for saa vidt Hans Danielsens økonomiske Forfatning maatte forbedre sig, vil foretage det fornødne til Omkostningernes Inddrivelse.

2. Vedkommende Amtsfattigkassen.

- a. De fra Kommunerne indkomne Forsørgelsesplaner og Status-Oversigter vare gennemgaaede af Udvalget, og bleve Planerne approberede, dog med følgende Bemærkninger: 1) Det indskærpes Fattigforstanderskabet for Thorshavns Kommune fremtidig at opgive, hvor stort Bidrag der ydes af Faderen til Fattiglem Rjnar Danielsen af Thorshavn. 2) Det tilkendegives Forstanderskabet for de forenede Sogne paa Suderø, at der paa Forsørgelsesplanen for Porkere Sogn ikke burde være opført mere end $\frac{10}{70}$ af 85 Kr. eller 12 Kr. 14 Øre af de for Fattiglem Th. P. Joensens Enke udførte 85 Kr.
- b. Det vedtoges for Regnskabsaaret fra 1ste Oktober 1899 til 30te September 1900 at henlægge 500 Kr. til Amtsfattigkassens Grundfond.
- c. Til uheldig stillede Kommuner bevilgedes for samme Regnskabsaar, i Henhold til Fattigloven af 10de April 1895, følgende Beløb:

1. Norderøernes Præstegælds Kommune:	
til Vaag Sogn	150 Kr.
2. De forenede Sognes Kommune i Østerø Præstegæld:	
til Andefjord Sogn	30 —

At overføre . . . 180 Kr.

Overført . . . 180 Kr.

3. Næs og Gøte Sognes Kommune:	
til Næs Sogn	125 Kr.
— Gøte —	250 —
	375 —
4. Rjdes Sogns Kommune	250 —
5. De forenede Sognes Kommune i Nordstrømø Præstegæld:	
til Haldersvig Sogn	75 —
6. De forenede Sognes Kommune i Sydstrømø Præstegæld:	
til Kalbak Sogn	30 —
7. Nolsø Sogns Kommune	40 —
8. Sandø Præstegælds Kommune:	
til Husevig Sogn	50 —
9. De forenede Sognes Kommune i Suderø Præstegæld:	
til Sumbø Sogn	50 —
10. Thorshavns Kommune	950 —
Tilsammen	2000 Kr.

- d. Fra Bestyrelsen for Sygehuset i Klaksvig var indkommet Andragende om et Tilskud paa 400 Kr. for Regnskabsaaret fra 1ste Oktober 1899 til 30te September 1900. Andragendet var ledsaget af et Overslag, hvorefter Udgifterne i det nævnte Aar ere kalkulerede til 820 Kr. — Efter Forslag af et Flertal i Udvalget bevilgedes 400 Kr. af Amtsfattigkassen. (Mindretallet havde foreslaaet Halvdelen af det nævnte Beløb bevilget af Amtsrepartitionsfondet.)

3. Vedkommende Skydskassen.

Efter Forslag af vedkommende Udvalg vedtoges til Bestridelse af Skydsudgifterne for Aaret 1899—1900 at paaligne et samlet Beløb af 3330 Kr. 44 Øre, der fordeles saaledes imellem Kommunerne:

Nr.	Kommunernes Navne.	Folke- tallet.	Særlige Skyds- udgifter.		Fælles Skyds- udgifter.		Samlet Beløb.	
			Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1	Norderøernes Præstegælds Kommune .	1528	215	38	290	32	505	70
2	De forenede Sognes Kommune i Østerg Præstegæld	1132	107	89	215	8	322	96
3	Næs og Gøte Sognes Kommune . . .	883	84	15	167	77	251	92
4	Ejdes Sogns Kommune	501	47	74	95	19	142	93
5	Sjov — — — — —	492	46	89	93	48	140	37
6	De forenede Sognes Kommune i Nord- strøm Præstegæld	1257	66	98	238	83	305	81
7	Vestmanhavs Sogns Kommune	346	18	14	65	74	84	18
8	De forenede Sognes Kommune i Syd- strøm Præstegæld	493	26	27	93	67	119	94
9	Thorshavns Kommune	1303	69	43	247	57	317	3
10	Nolsø Sogns Kommune	209	11	14	39	71	50	85
11	Vaagø Præstegælds Kommune	1306	49	61	218	14	297	75
12	Sandø — — — — —	993	54	76	188	67	243	43
13	Kvalbø Sogns Kommune	518	14	55	98	42	112	97
14	Frødebø — — — — —	650	18	25	123	50	141	75
15	De forenede Sognes Kommune i Suderø Præstegæld	1343	37	71	255	17	292	88
	Tilsammen	12954	869	18	2461	26	3330	44

4. Vedkommende den økonomiske Fond.

A. Andragender om Tilskud til Landings- steder:

- a. Fra Funding Sognekommision var indkommet Andragende om at faa bevilget Løn til en Formand og hvad der i Materialier maatte medgaa til Udbedring af Landingsstedet »Gjoven« i Bygden Gjov. Et af J. A. Arge udarbejdet Overslag over Omkostningerne sætter disse til 625 Kr. foruden Pligtarbejde af 50 Mand à 80 Timer pr. Mand. — Det vedtoges at svare, at Udgifterne til Materialier og Formandsløn i Anledning af Udbedring af Landingsstedet, naar Arbejdet er udført og specificeret Regning over Udgifterne foreligger, vil kunne ventes godtgjorte med indtil 300 Kr., paa Betingelse af, at Beboerne af Gjov yde det fornødne Pligtarbejde, mindst 200 Arbejdsdage à 12 Timer, og saaledes, at Formanden, hver Dag, han arbejder, har mindst 4 Mand af Pligtmandskabet til Hjælp.

- b. Fra Beboerne af Hestø var indkommet Andragende om Tingets Bistand til, at der af Statskassen

eller af de til Tingets Raadighed staaende Midler maa blive bevilget det nødvendige kontante Beløb til Opførelse af en Mur til Beskyttelse af Vejen til Bygdens Landingssted. Overslaget lød paa 290 Kr. til Krudt, Redskaber og Cement, 250 Kr. i Formandsløn og 280 Pligtarbejdsdage. — Det vedtoges at svare, at Udgifterne til Materialier og Formandsløn, naar Arbejdet er blevet udført og specificeret Regning foreligger, vil kunne ventes godtgjorte med indtil 300 Kr. paa Betingelse af, at Beboerne af Hestø yde det fornødne Pligtarbejde, mindst 200 Arbejdsdage à 12 Timer, og saaledes, at en lønnet Formand altid har mindst 4 Mand af Pligtmandskabet til Hjælp.

B. Andragender om Tilskud til Broer og Veje:

- a. Forstanderskabet for Vaagø Præstegælds Kommune havde andraget om Tilskud til Broen over »Storå« i Sandevaag, der forrige Aar var bleven opført, og hvortil ifølge vedlagte Regninger er medgaaet Materialier til et Beløb af 78 Kr. 20 Øre. — Der bevilgedes 50 Kr.
- b. Summe Forstanderskab havde andraget om Bidrag til den nye Staal-

- skinnebro over »Sjatlå« mellem Midvaag og Sørvaag. Af medfølgende Regninger fremgik, at der til Broen for Materialier, Smødearbejde m. m. er medgaaet et Beløb af 570 Kr. 27 Øre, foruden at Midvaag og Sørvaag tilsammen have leveret 175 Dagsarbejder à 12 Timer. — Der bevilgedes 500 Kr.
- c. Forstanderskabet for de forenede Sogne i Nordstrømø havde andraget om Tilskud til Broen over »Tofteaa« i Thorsvig, der var bleven opført og ifølge indsendte Regninger havde kostet 88 Kr. 77 Øre, hvoraf til Materialier 74 Kr. 77 Øre. — Der bevilgedes 46 Kr.
- d. Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune havde andraget om Tilskud til den over »Hórará« i Vestmanhavn opførte Træbro, der er 9 Alen lang, solidt bygget og ifølge indsendte Regninger har kostet 121 Kr. 25 Øre, hvoraf til Materialier er gaaet 79 Kr. 25 Øre. — Der bevilgedes 40 Kr.
- e. Forstanderskabet for de forenede Sognes Kommune paa Østerø havde andraget om Tilskud til en i Slutningen af forrige Aar restavreret Bro over »Stórá« i Andefjord. Af indsendte Regninger fremgik, at Arbejdet havde kostet 76 Kr. 01 Øre, hvoraf til Materialier 64 Kr. 21 Øre. — Der bevilgedes 40 Kr.
- f. Sognekommissionen for Sands Sogn havde andraget om de nødvendige Midler til Opførelse af en Stenbro over en til Landingsstedet »Úti í støð« og Bygden løbende Aa — »Hersá« kaldet —, der om Vinteren til sine Tider er vanskelig at passere. Aaens Bredde angaves til 6 Alen; Overslaget lød paa 336 Kr., hvoraf 210 Kr. til Formandsløn. — Det vedtoges at svare, at en Del af det til Materialier medgaaende Beløb paa fornyet Ansøgning vil kunne ventes refunderet, naar en solid Bro er bleven opført for et langt mindre Beløb end det paa Overslaget beregnede og specificerede Regninger over Udgifterne foreligger.
- g. Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrømø havde andraget om at faa bevilget Udlæg til Materialier til en ny Bro over »Høgadalsá« syd for Kalbaks Bygd, da den nuværende Bro paa nævnte
- Sted er aldeles forfalden, saa den ikke længer uden Fare kan besejres. Det anførtes, at Broen ikke alene bruges af Indbyggerne ved Aa, naar de have Arbejde i Haugen, der ligger søndenfor Broen, men at den navnlig er nødvendig af Hensyn til Folk, som i daarligt Vejr søge Land søndenfor Kalbaksnæs. Af sidstnævnte Hensyn er Broen i sin Tid bleven opført for økonomisk Fonds Regning. Overslaget lød paa 54 Kr. 8 Øre for Materialier. — Det vedtoges at svare, at en passende Andel af det til Materialier medgaaende Beløb vil kunne ventes bevilget, naar Arbejdet er blevet udført og specificeret Regning over Udgifterne foreligger — idet man bemærker, at den paa Overslaget nævnte Pris paa Stortømmer synes temmelig højt sat.
- h. Sognekommissionen i Myggenæs havde andraget om, at økonomisk Fond maa afholde Udgifterne til Materialier til en Bro over Elven mellem Landingsstedet og Bygden paa Myggenæs, da den gamle Bro paa et Sted i afvigte Vinter var hortskyldet. Overslaget lød paa 45 Kr. Forstanderskabet anbefalede Andragendet og erklærede Broens Genopførelse for absolut nødvendig. — Det vedtoges at svare, at en Del, dog ikke mere end 20 Kr., af det til Materialier medgaaende Beløb vil kunne ventes refunderet, naar Arbejdet er udført og specificeret Regning over Udgifterne foreligger.
- i. Kongsbønderne Hans Johannessen, Joen Michelsen, Peter H. Joensen og J. M. Hentze af Trødum paa Sandø havde andraget om, at der af Fonden maatte bevilges et Beløb til Anlæggelse af en Kørevej fra Trødum langs Sands Vatn ind i Dalen. Der anførtes, at en saadan Vej navnlig vilde kunne faa Betydning ved at lette Færdselen mellem Bygden og Trøumdalen, som i det hele taget frembyder særdeles heldige Betingelser for Opdyrkning. — Det vedtoges at svare, at Andragendet paa Grund af økonomisk Fonds smaa Midler for Tiden ikke kan bevilges.
- j. Thorshavns Kommunalbestyrelse havde andraget om et passende Beløb, f. Eks. 100 Kr., som Tilskud

til Fortsættelse af den saakaldte Velbestadsvej i Lighed med, hvad der i 1897 blev bevilget. — Det vedtoges at svare, at Andragendet paa Grund af økonomisk Fonds daarlige Status ikke kan bevilges.

C. Som Erstatning for Legemsskade i Anledning af Grindfangst bevilgedes:

- a. til Simon Pauli Poulsen af Fugle-fjord som Refusion af Udgift til Læge 2 Kr. 40 Øre og som Erstatning 10 Kr.
- b. til Simon E. Joensen af Eldevig som Erstatning 25 Kr.
- c. til Jacob P. Eldevig af Eldevig ligeledes 40 Kr.
- d. til Magnus Jacobsen af Sydregøte ligeledes 10 Kr.
- e. til Andreas Jacobsen, ibd., ligeledes 36 Kr.
- f. til Michel Danielsen af Sørvaa 100 Kr., heri beregnet de til Lægen udlagte 24 Kr. 64 Ø.

5. Vedkommende Kirkekasserne.

- a. Efter Andragende fra Entreprenøren for den ny Kirke i Fuglø Sogn vedtoges, efter Forslag af Kirkekasseudvalget, at bevilge af Norderøernes Præstegælds Kirkekasse et Beløb paa 136 Kr. til indvendig Maling af den nye Kirke i Fuglø Sogn.
- b. Efter Henstilling fra Kirkeinspektionen og Forslag af Kirkekasseudvalget vedtoges:

1. Der bevilges af Sydstrøm Præstegælds Kirkekasse det fornødne Beløb til Omstøbning af Kalbak Kirkes Klokke.
2. Den gamle nedtagne Klokke i Funding Kirke overlades uden Vederlag til Kalbak Kirke for at smeltes og omstøbes sammen med Kirkens Klokke og saaledes bøde paa det Svind, der kan forudsættes at ville finde Sted i dennes Masse ved Omstøbningen.
3. Der bevilges af Sandø Præstegælds Kirkekasse det fornødne Beløb til Anskaffelse af en ny Klokke til Skopen Kirke — dog ikke ud over 250 Kr.

Efter Forslag af Kirkekassereren bevilgedes af Norderøernes Præstegælds Kirkekasse de fornødne Midler til Omstøbning af Fuglø Kirkes Klokke.

c. Af Vaagø Præstegælds Kirkekasse bevilgedes indtil 40 Kr. til Arbejdsløn ved en eventuel Maling af Hvælvingen i Myggenæs Kirke under Forudsætning af, at Beboerne selv anskaffe Farven.

d. Værgen for Skopen Kirke havde andraget om, at der maatte blive anlagt et passende Hegn omkring Kirken, hvilket Hegn efter et indsendt Overslag tænkes opført af Tømmer. — Sagen udsattes til næste Aar.

e. Kirkeværgen J. Dahl havde andraget om en Udvidelse af Vaag Kirke paa Suderø. — Efter Forslag af Provsten vedtoges til Protokollen: »Idet Tinget henholder sig til, hvad der i Kirkekasseudvalgets Betænkning af 1ste September 1897 er udtalt angaaende den foreliggende Sag, og til Kirkeinspektionens Henstilling til Tinget i den Anledning under 12te August f. A., samt til, hvad der, overensstemmende dermed, blev vedtaget til Protokollen i samme Aars Lagtingssamling, svares der Andrageren, at det foreløbig maa have sit Forblivende ved, hvad der af Tinget er vedtaget i afvigte Aars Samling.»

f. Kirkeinspektionen havde henvendt sig til Lagtinget med Anmodning om dettes Medvirkning til, at der alt i tilstundende Vinter kunde blive taget fat paa de fornødne Forarbejder til Opførelse af en ny Kirke for Frodebø Sogn, navnlig med Hensyn til Grundens Udgravning, hvilken Kirke, overensstemmende med et af Beboerne udtalt Ønske, tænkes opført af Tømmer, 36 Alen lang, 14 Alen bred. — Der vedtoges: Kirkeinspektionen anmodes om at indhente Overslag — eventuelt tillige fra udenlandske Fabrikker — over Omkostningerne ved Opførelsen af en Kirke af Sten, Tømmer eller Jærn af de i Inspektionens Skrivelse af 24de d. M. stipulerede Dimensioner, og at forelægge disse for det til næste Aar sammentrædende Lagting.

6. Vedkommende de enkelte Landkommuner.

- a. Fra Købmand S. F. Hansen af Vaag var indkommen Besværing over den ham af Forstanderskabet for Norderøernes Præstegælds Kommune for Aaret 1898—99 paalignede Formue- og Lejlighedsskat. Klageren havde i sin

oprindelige Indsigelse til Forstanderskabet sammenlignet sig med Købmand J. P. Olsen og forespurgt, om han ogsaa var beskattet for Aktieselskabet »Norðoyggjafelag«, som han er korresponderende Røder for. Han havde endvidere kritiseret Ligningen for adskillige andre Skatteyderes Vedkommende; men medens han for enkelte af de mindre Skatteyderere havde anført deres virkelige eller formodede Indtægt, var dette ikke sket for de Handlendes Vedkommende, og angaaende sig selv havde han hverken anført Indtægt eller Handelsomsætning. Han havde endvidere kritiseret adskillige andre kommunale Forhold som Vej- og Skolevæsen. — Efter Forslag af det kommunale Udvalg*) vedtoges:

1. Der svares Klageren, at Tinget ikke finder Anledning til at nedsætte den ham for Aaret 1898—99 til Vaag Sogn paalignede Formue- og Lejlighedsskat paa Grund af manglende Oplysninger.
2. Det tilkendegives Forstanderskabet for Norderøernes Præstegælds Kommune, at samme burde have besvaret S. F. Hansens Spørgsmaal om, hvorvidt han var beskattet for Selskabet »Norðoyggjafelag« eller ikke.
3. Der tilskrives samtlige Forstanderskaber saaledes:

I Anledning af flere Tid efter anden fra forskellige Steder fremkomne Skatteklager finder Tinget Anledning til at paalægge Forstanderskabet ved mulige fremkommende Indsigelser imod SkatteLigningen at afeske vedkommende Klager Oplysning om hans Indtægter og Udgifter og, for saa vidt han er Handelsmand, tillige om hans Omsætnings Størrelse, forinden Forstanderskabet afgiver sin Kendelse, samt for saa vidt der tillige klages over andres Skatteansættelse, da tillige at søge Oplysning fra disse, for at Forstanderskabet kan blive sat i Stand til at sammenholde disse Oplysninger ved Skatteansættelsen.

- b. Den fra forrige Samling udsatte Sag om, at Thorshavns udenbys Sogn maa blive udskilt fra de forenede Sogne paa

*) Udvalgets Formand, Olsen, der ogsaa var Formand i Forstanderskabet, deltog ikke i Udvalgets Forhandlinger om denne Sag.

Sydstrømø og henlagt til Thorshavns Kommune eller delvis til denno og delvis til Kalbak Sogn, fremlagdes ved Samlingens Begyndelse og sendtes derpaa til Thorshavns Kommunalbestyrelse til Erklæring. Denne Erklæring fremlagdes den 2den September, hvorefter Sagen udsattes til næste Aar.

- c. Færø Amt og Provsti havde indsendt et til samme indkommet, til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet stilet Andragende fra Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune om, at det maa tillades Kommunen at erhverve den Sandø Præsteembede tilhørende Hauge »Høvdarhagi« som en det eventuelle Skopen Sogn tilhørende Ejendom paa nærmere angivne Vilkaar. — Efter Forslag fra det kommunale Udvalg vedtoges at approbere, at Kommunen erhverver den nævnte Hauge som en det eventuelle Skopen Sogn tilhørende Ejendom.

- d. Sognekommisionen for Kvalvig Sogn havde indsendt Besværing over, at Forstanderskabet for de forenede Sognes Kommune i Nordstrømø havde vedtaget delvis at anvende et Sognets Skolevæsen tilhørende Kapitalbeløb, hvoraf Læreren hidtil har oppebaaret de aarlige Renter, til at opføre en Hølsede til Læreren Brug. — Til Protokollen vedtoges saalydende Svar:

»Da den af det samlede Forstanderskab for de forenede Sognes Kommune i Nordstrømø Præstegæld vedtagne Beslutning, ifølge det foreliggende, maa antages at ligge indenfor Forstanderskabets Kompetence og at være vedtagen i lovlig Form, bliver Andragendet at afvise, idet Andragerne gøres bekendte med Lagtingets tidligere Beslutninger vedrørende denne Sag.« (Se Beretningen for 1891, S. 229—234.)

7. Decision af Regnskaber.

Til Tinget vare indkomne efternævnte Regnskaber, forsynede med besvarede Revisionsantegnelser samt Lagtingsrevisors Vedtegnelser:

1. Regnskab for Færø Amts Repartitionsfond for Aaret til Olaidag 1898.
2. Regnskab for Færø Amts Fattigkasso for Aaret til 30de September s. A.
3. Regnskab for Færø Amts Skydskasse for s. A.

1. Regnskab for Færø Amts Skolefond for Aaret 1898.
5. Regnskab for Færø Amts økonomiske Fond for s. A.
6. Regnskab for Grindegarnet i Vestmanhavn for s. A.
7. Regnskab for Fonden for forulykkedes efterladte for s. A.
8. Regnskab for Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne for s. A.
9. Regnskab for Sognepræst Engelsefs Deltagelses- og Kirkendtlighedslegat for s. A.
10. Regnskab for Norderøernes Præstegælds Kirkekassee for s. A.
11. Regnskab for Østerø Præstegælds Kirkekassee for s. A.
12. Regnskab for Sydstrøms Præstegælds Kirkekassee for s. A.
13. Regnskab for Thorshavns Kirkes særlige Kasse for s. A.
14. Regnskab for Nordstrøms Præstegælds Kirkekassee for s. A.
15. Regnskab for Vaagø Præstegælds Kirkekassee for s. A.
16. Regnskab for Sandø Præstegælds Kirkekassee for s. A.
17. Regnskab for Suderø Præstegælds Kirkekassee for s. A.
18. Regnskab for Vaag Kirkes særlige Kasse for s. A.
- 19—25. Regnskaber for de til Norderøernes Præstegælds Kommune hørende Sogne for Aaret til 30te Septbr. 1898.
- 26—28. Regnskaber for de forenede Sogne i Østerø Præstegæld for s. A.
29. Regnskab for Ljdes Sogns Kommune for s. A.
- 30—31. Regnskaber for Næs og Gøte Sognes Kommuner for s. A.
32. Regnskab for Sjøv Sogns Kommune for s. A.
- 33—37. Regnskaber for de forenede Sogne i Nordstrøms Præstegæld for s. A.
38. Regnskab for Vestmanhavns Sogns Kommune for s. A.
- 39—41. Regnskaber for de forenede Sogne i Sydstrøms Præstegæld for s. A.
42. Regnskab for Nolsø Sogns Kommune for s. A.
- 43—47. Regnskaber for de til Vaagø Præstegælds Kommune hørende Sogne for s. A.
- 48—51. Regnskaber for de til Sandø Præstegælds Kommune hørende Sogne for s. A.
- 52—55. Regnskaber for de forenede Sogne i Suderø Præstegæld for s. A.

56. Regnskab for Frodehø Sogns Kommune for s. A.
 57. Regnskab for Kvalbø Sogns Kommune for s. A.
 58. Regnskab for den gensidige Forsikringsforening for Skolebygninger for s. A.
 59. Regnskab for Pensionsfonden for Lærere og Lærerinder ved Almueskolevæsenet paa Færøerne for s. A.
 59. Regnskab for den gensidige Forsikringsforening for forulykkedes efterladte for Aaret 1898. gennemset af Foreningens Revisorer.
- Samtlige disse Regnskaber decideredes.

8. Valg til kommunale Bestillinger og Ombud.

- a. Til Medlemmer til Valgforstanderskabene for Folke- og Lagtingsvalgene valgtes:

for Norderøernes Præstegæld:

Handelsfuldmægtig N. Lützen af Klaksvig og Lærer S. M. Joensen af Vaag;

for Østerø Præstegæld:

Handelsmand Poul Klein af Gjøv og Lærer J. Poulsen af Strønder;

for Nordstrøms Præstegæld:

Handelsmændene A. S. Reinert af Vestmanhavn og J. P. Olsen af Kvalvig;

for Sydstrøms Præstegæld:

Landbrugskonsulent R. C. Effersø og Maler D. Isaksen af Thorshavn;

for Vaagø Præstegæld:

Handelsmand D. Nielsen af Sørvag og Sysselmand Nielsen af Sandevaag;

for Sandø Præstegæld:

Lærer A. C. Joensen og Handelsmand Mourits Mohr af Sand;

for Suderø Præstegæld:

Købmand J. Dahl af Vaag og Lærer O. N. Skaalum af Kvalbø.

- b. I Stedet for Sysselmand Schrøter, der var flyttet fra Suderø, valgtes 1ste Suppleant J. Nattestad til fast Medlem af Landvæsenkommissionen for Suderø Syssel; det vedtoges dernæst, at 2den, 3dje og 4de Suppleant rykke op til henholdsvis 1ste, 2den og 3dje, medens

- Odelsmand Jøen Pauli Poulsen af Kvalbø valgtes som 4de Suppleant.
- c. Til at afgive Beretning vedkommende Kapitelstaksten valgtes for Suderø Præstegæld, i Stedet for P. Halvdansen, der var afgaaet ved Døden, Købmand P. Mortensen af Tveraa.

- d. Til Medlem af Kommissionen for Thorshavns Realskole genvalgtes S. E. Müller af Thorshavn.
- e. Til Medlem af Færø Amts Skoledirektion valgtes Landbrugskonsulent R. C. Effersø af Thorshavn.

XIX. Andre Vedtagelser.

1. Andragende om Fritagelse for at være Lagtingsmand.

Købmand H. P. Weihe af Solmundefjord, der i Juni Maaned var valgt til Medlem af Lagtinget, havde andraget om, fra denne Samlings Slutning at blive fritagen for dette Hverv, da han ikke mente fremtidig at kunne møde regelmæssig i Tinget af Hensyn til sin Handelsforretning. — Andragendet blev ikke bevilget.

2. Andragender om Bidrag af det Hansenske Legats Renter.

Om Bidrag af det Hansenske Legats Renter var der indkommet følgende Andragender:

- a. Fra Andreas Niclasen af Thorshavn om en Bevilling af 80 Kr. til Anskaffelse af forskellige Landbrugsredskaber. — Det vedtoges at bevilge et Beløb af 80 Kr. til Anskaffelse af Plov, Harve, Seletøj m. m., hvilke Redskaber indtil videre stilles til Andreas Niclasens frie Afbenyttelse. Anskaffelsen sker efter nærmere Konference med Amtmanden.
- b. Kongsbonde P. S. Nolsø af Kalbak havde andraget om Hjælp til Opførelse af et Fæhus paa en Trø, be-

liggende nord for den gamle Bø i Kalbak, indtegnet for over 50 Aar siden, men hidtil uopdyrket paa Grund af manglende Arbejdskraft og dens fra vedkommende Fæsters Huse fjerne Beliggenhed. Ved i Sommertiden at benytte det paatænkte Fæhus til sine Køer mener Andrageren at kunne samle den til Trøens Opdyrkning nødvendige Gødning. — Det vedtoges at svare: Tinget mener ikke af det Hansenske Legats Renter at kunne yde Hjælp til det paatænkte Byggeforetagende, som, om fornødent, vil kunne iværksættes ved Statslaan i Henhold til Lov om Godtgørelse for udførte Grundforbedringer m. m. paa Statens Fæstegods paa Færøerne af 12te April 1892.

- c. P. Nielsen af Saltangeraa havde andraget om Bidrag til Anskaffelse af en Kø af god Malkerace. — Det vedtoges at svare: Da Tillægsdyr af god Malkerace ville kunne erholdes her paa Øerne, kan Andragendet ikke bevilges.
- d. Tiltrædende Fæster Daniel J. Michelsen af Upsalum i Vang Sogn havde andraget om Hjælp til at betale forskellige af ham anskaffede Landbrugsredskaber, som Plov, Harve, Seletøj Vogn m. m. til et samlet Beløb af 106 Kr. 28 Øre. — Det vedtoges at

bevilge et Beløb af 80 Kr. paa den Betingelse, at den af ham anskaffede Vogn frit skal kunne benyttes ved Kommunens Vejarbejde, naar han ikke selv har Brug for den.

- e. Paa foranstaaende Betingelse bevilgedes der Kongsbonde J. M. Hentze af Sand et Beløb af 65 Kr. til Anskaffelse af Vogn og Seletøj.
- f. Paa samme Betingelse bevilgedes Odelsejerne Magnus Olsen og Thomas Fr. Petersen af Sand et Beløb paa 65 Kr. til Anskaffelse af Vogn og Seletøj.
- g. Paa samme Betingelse bevilgedes Mads Andreas Poulsen af Skopen 80 Kr. til Anskaffelse af Landbrugsredskaber.
- h. Fra Lagtingsmand J. H. Poulsen med 6 andre Beboere af Skopen var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om Understøttelse til Anlæg af en Vej, der kan befares med Køretøjer, fra Bygden Skopen og til den nylig indlagte Trø Syd for Bygden. — Der vedtoges:

For Anlæggelse af en Kørevej, hvis Bredde efter Terrænforholdene kan variere mellem 4 og 6 Alen, fra Bøgaardet i Skopen langs den nuværende Bygdevej til Sand, tilsiges der Andragerne af det Hansenske Legats Renter en Præmie paa 50 Øre for hver Favn af Vejens Længde, indtil 100 Kr. Kommunalforstanderskabet bestemmer Vejens Retning paa hvert enkelt Sted og udsteder, før Udbetaling af Præmien kan finde Sted. Attest for, at Vejen har den nævnte Bredde og er forsvarlig lagt, som Kørevej betragtet.

3. Andragende om Rejseunderstøttelse.

Fra Stenarbejder J. A. Arge var indkommet Andragende om Rejseunderstøttelse, eventuelt om Anbefaling til at faa Del i, hvad der af Statskassen bevilges til saadanne Øjemed. — Der vedtoges:

Tinget anmoder Amtmanden om paa Tingets Vegne at medgive Andrageren den bedste Anbefaling ved eventuelle Andragender om Rejseunderstøttelse af offentlige eller private Midler.

4. Spørgsmaal om Bidrag til et færøsk Museum.

Fra Lagtingsmændene J. H. Poulsen og Effersø fremkom en Forespørgsel, om Tinget vilde yde Bidrag til et færøsk Museum. — Sagen udsattes til næste Aar.

5. Andragende om Statstilskud til en Vej paa Hestø.

Beboere af Hestø havde udbedt sig Tingets Anbefaling til et Andragende om et Statstilskud paa 976 Kr. til en Vej paa Hestø. Denne Anbefaling nægtedes, medens Tinget, efter et andet Andragende, til denne Vej bevilgede et mindre Beløb af økonomisk Fond. (Se foran, Side 54, Nr. 4. A. b.)

6. Vedtagelser angaaende den lokale Dampskibsfart.

Efter Forslag til Beslutning af Finsen nedsattes Udvalg, bestaaende af Effersø, Müller og J. Poulsen, til at afgive Betænkning angaaende den lokale Dampskibsfart. — Efter Forslag af dette Udvalg vedtoges at indgaa til Regeringen med Andragende om,

at det af Statskassen bevilgede Tilskud til den lokale Dampskibsforbindelse paa Færøerne, for saa vidt Overenskomst kan opnaas med vedkommende, eventuelt et andet, Rederi, fortsættes for Maanederne Januar—Marts 1901 paa samme Maade som hidtil.

Endvidere vedtoges:

I. Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Anmodning om:

- a. at Amtmanden maa bemyndiges til at approbere et af et af Lagtinget nedsat Udvalg i Forbindelse med Købmand J. Mortensens Eftf. udarbejdet Forslag til Fartplan for den lokale Dampskibsforbindelse paa Færøerne for Aaret 1900.
- b. at der i Fartplanen, i Lighed med den for indeværende Aar gældende, i Stedet for en Tur til Leith maa optages en Tur til København.

II. Der nedsættes et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer til i Forbindelse med Købmand J. Mortensens Eftf. eventuelt at udarbejde Forslag til Fartplan for den lokale Dampskibsforbindelse paa Færøerne for Aaret 1900.

III. Udvalget anmodes om at forhandle med Rederiet om at lade en af Rejserne til Udlandet udgaa for at vind mere Tid til den lokale Fart.

Til Medlemmer af det staaende Udvalg valgte de 3 ovennævnte Medlemmer.

7. Vedtagelse angaaende Decision af Regnskaber.

Herom vedtoges et Forslag enslydende med det, der var vedtaget i de foregaaende Aar. (Se Beretningen for 1895, Side 77.)

8. Vedtagelse angaaende en trykt Lagtingsberetning.

Herom vedtoges følgende fra Petersen fremkomne Forslag til Beslutning:

1. Det overdrages Lagtingsmand J. Poulsen, efter Samraad med Tingets Formand, at affatte et passende Uddrag af de Sager, der i indværende Samling behandles, hvilket Uddrag derefter trykkes snarest muligt, saaledes at det senest den 1ste Juli næste Aar foreligger færdigt fra Trykkeriet.
2. Der tilstaas Lagtingsmand J. Poulsen for Affattelsen af et saadant Uddrag af Lagtingssagerne en Godtgørelse af 50 Kr.

9. Valg af Revisorer for Færø Amts Sparekasse.

Til Revisorer for Færø Amts Sparekasse genvalgte Førstelærer H. C. Petersen og Fuldmægtig A. Samuelson.

Lagtinget sluttedes den 8de September efter at have været samlet i 42 Dage, i hvilken Tid der var afholdt 36 Møder.

Tillæg.

A. Love og Anordninger udkomne imellem Lagtingssamlingerne 1898—99.

Lov af 26de Marts 1898 om Tillæg til Lov om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme paa Færøerne af 30te Marts 1895.

Anordning af 21de Oktober 1898, hvorved Lov om Retternes Medvirkning til Optagelse af Bevis i Udlandet m. m. af 18de December 1897 sættes i Kraft paa Færøerne.

Lov for Færøerne af 14de Januar 1899 indholdende Forbud mod Fiskeri med Bundslarvevaad.

Lov af 24de Marts 1899 om Tilvejebringelsen af Vedtægt for Benyttelsen af Vand fra Thorshavns Vandværk.

Strandingslov for Færøerne af 21de Marts 1899.

Lov af 7de April 1899 om Forandring i Lov angaaende Rigsdagsvalgene paa Færøerne af 29de December 1850 § 8.

B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget.

1. Uddrag af Regnskabet for det Hansenske Legats Renter for Finansaaret 1897—98:

Indtægt.	Kr. Ø.
A. Beholdning den 1ste April 1898, indestaaende i Færø Amts Sparekasse	1759 45
B. Det Hansenske Legats Renter ere tilfaldne Færøerne for de 5 Aar fra 1ste April 1886 til 31te Marts 1891	» »
C. Renter af det i Sparekassen indestaaende Beløb for Aaret fra 1ste April 1898 til 31te Marts 1899	52 47
Summa Indtægt	1811 92

Udgift.	Kr. Ø.
A. Bevilget i Regnskabsaaret 1897—98:	
1. Til Kongsbonde Hans Wang af Kalbak som Understøttelse til Opførelsen af et Faarehus i hans Hauge	100 »
2. Til Hans Emil Schrøter af Kvalbø til Anskaffelse af Landbrugsredskaber	80 »
At overføre	180 »

Overført	Kr. Ø. 180 »
B. Beholdning den 31te Marts 1899, indestaaende i Færø Amts Sparekasse mod 3 pCt. Rente	1631 92
Summa Udgift	1811 92

2. Kapitelstakst for Færø Amt for Aaret fra Olaidag 1898 til Olaidag 1899:

	Kr. Ø.
Uld, uvasket pr. Pd.	33
Lammeskind, nordenfjords pr. Stk.	49
Do. søndenfjords —	33
Hoser, 1 Alens pr. Par	61
Do. $\frac{3}{4}$ do. —	69
Do. Puls- —	92
Trøjer, $1\frac{1}{2}$ Pd.s pr. Stk.	23
Do. 2 — —	61
Do. $2\frac{1}{2}$ — —	2 05
Talg pr. Pd.	29
Smør —	80
Raafisk, stor —	4
Do. mindre —	3
Klipfisk, stor —	13
Do. mindre —	10
Do. Langer —	12
Tørfisk, stor —	12
Do. mindre —	12
Do. Langer —	14
Fjer —	52
Tran pr. Pot	14

Færø Amt og Provsti, den 29de Juli 1899.

C. Bærentsen. J. C. Evensen.

Indhold.

Lagtingets Medlemmer.	Side
I. Forslag til Lov om Fæstegodsets Overgang til Selvejendom.....	1.
II. Andragende om Statstilskud til Skole i Skopen.....	8.
III. Forslag til Lov om Værn i Indmarken.....	11.
IV. Oplag af Stenolje.....	12.
V. Forhandling af Sprængstoffer.....	14.
VI. Forslag til Forandring i Skoleloven.....	15.
VII. Pensioner til Lærereker.....	25.
VIII. Lov om Sønering og Søloven.....	28.
IX. Hvalafgift.....	33.
X. Skydsloven.....	37.
XI. Sagen om Thorshavns Kirke.....	38.
XII. Dampskibsforbindelse med Udlandet.....	40.
XIII. Uldvarefabrik.....	42.
XIV. Sysselmandsgaarden i Kirkebø.....	45.
XV. Lagtingsloven.....	49.
XVI. De af Amtmanden ene afgjorte Sager.....	51.
XVII. Jagtloven.....	53.
XVIII. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.....	54.
XIX. Andre Vedtagelser:	
1. Om Fritagelse for at være Lagtingsmand.....	63.
2. Det Hansenske Legats Renter.....	63.
3. Rejsunderstøttelse.....	64.
4. Færøsk Museum.....	64.
5. Vej paa Hostø.....	64.
6. Den lokale Dampskibsfart.....	64.
7. Decision af Regnskaber.....	65.
8. Lagtingsberetning.....	65.
9. Revisorer for Fære Amts Sparekasse.....	65.

Tillæg.

A. Love og Anordninger, udkomne mellem Lagtingssamlingerne 1898 og 1899....	65.
B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget.....	66.